

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาเชิงวิเคราะห์การใช้ภาษาในเพลงปลุกใจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะเนื้อหา รูปแบบของการประพันธ์คำร้อง ลักษณะการใช้คำและโวหารภาพพจน์ในเพลงปลุกใจโดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของการพรรณนาวิเคราะห์ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิจัยออกเป็น 3 ส่วน คือ ผลการวิเคราะห์ลักษณะเนื้อหา ผลการวิเคราะห์รูปแบบของการประพันธ์คำร้อง ผลการวิเคราะห์ลักษณะการใช้ภาษาในเพลงปลุกใจ

ผลการวิเคราะห์ลักษณะเนื้อหา

เนื้อหาของบทเพลง หมายถึง สารที่ผู้ประพันธ์บทเพลงสร้างสรรค์ขึ้นมา ด้วยภาษาที่สละสลวย สอดคล้องกับจินตนาการ หรือ ประสบการณ์ที่ต้องการถ่ายทอดให้ผู้ฟังรับทราบ เนื้อหาของเพลงอาจเกี่ยวข้องกับความรักชาติ การรักษาเกียรติยศของประเทศชาติ การเสียสละชีวิตเพื่อชาติ การสามัคคีกันเพื่อปกป้องประเทศชาติ การร่วมมือร่วมใจกันสร้างชาติ การให้กำลังใจ การยกย่องบุคคล จากการศึกษาลักษณะเนื้อหาของเพลงปลุกใจ พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการณ์ของสังคม

สิรินธร (2528) กล่าวถึงเนื้อหาของเพลง ที่สะท้อนถึงเหตุการณ์บ้านเมือง โดยสรุปว่า แนวทางของเพลงปลุกใจในแต่ละยุคสมัย ย่อมแตกต่างกันออกไป อาทิเช่น เพลงในยุคแรก ๆ มักจะรวบรวมเอามาจากเพลงปลุกใจเดิมที่ใช้จดจำร้องกันต่อ ๆ กันมา โดยไม่ปรากฏนามผู้แต่ง หรือผู้ประพันธ์เพลงนั้น หรือ อาจรวบรวมดัดแปลงเอามาจากเพลงพื้นเมืองประเภทกลอนต่าง ๆ โดยยังไม่ได้ใช้เพลงปลุกใจเพื่อผลประโยชน์ทางการเมืองการปกครอง ส่วนใหญ่มักจะร้องเพื่อให้คลายเหนื่อย ระบายใจให้เข้มแข็ง และทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างพร้อมเพรียงกันมากกว่าอย่างอื่น

ต่อมา หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ในปี พ.ศ. 2475 เริ่มมีการใช้เพลงปลุกใจ เพื่อประโยชน์ทางการเมืองการปกครอง เช่น ใช้เพลงในการเร้าความรู้สึกสำนึกในชาติ หรือ ความต้องการให้เกิดความเป็น “ชาตินิยม” โดยอ้างถึงสิ่งต่าง ๆ ที่จะเป็นจุดรวมของคนในชาติ

อย่างมากมาย เช่น เชื้อชาติ ดินแดน บรรพบุรุษ อุบัติภัยใจคอของคนในชาติเดียวกัน ฯลฯ เพื่อให้เราให้คนไทยมีความสามัคคีกัน เป็นการตอบสนองต่อสถานการณ์ภายนอกประเทศ ที่คุกคามอยู่ในขณะนั้น นอกจากนั้นยังช่วยในการปกครองบังคับบัญชาให้ได้ผล และทำให้ประชาชนยอมรับในอำนาจของรัฐนั่นเอง

ถึงแม้ว่า บางยุคสมัยสถานการณ์บ้านเมืองจะเปลี่ยนแปลงไป แต่เนื้อหาของเพลงปลุกใจ โดยส่วนใหญ่จะวนเวียนอยู่ในแนวทางเดิม เนื่องจากเป็นลักษณะของเพลงปลุกใจตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น ยกย่องสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ แสดงให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ของชาติ ต้องการให้สามัคคีกัน พร้อมใจกันพัฒนาประเทศ สัมผัสสมานกลมเกลียวกัน ร่วมใจกันกำจัดศัตรูของชาติ หวงแหนแผ่นดินไทย ยกย่องบรรพบุรุษที่พลีชีพเพื่อชาติ รวมไปถึงการปลุกฝัง ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม วิธีชีวิตแห่งความเป็นไทย ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ฯลฯ

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ลักษณะเนื้อหาของเพลงปลุกใจ โดยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ลักษณะเนื้อหาของเพลงปลุกใจ จากแนวทางของ กิ่งแก้ว (2520) จำแนกเนื้อหาของเพลงปลุกใจ ออกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1. เพลงประจำหน่วย

เพลงปลุกใจประเภทนี้ มีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับการกล่าวยกย่องหน่วยงาน หรือสถาบัน ซึ่งได้แก่เหล่าทัพต่าง ๆ และสถาบันทางการศึกษา โดยเฉพาะกองทัพทุกเหล่า ล้วนปลุกฝังอุดมการณ์ ที่ให้ความสำคัญกับการรบ การต่อสู้เพื่อป้องกันสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้วยความรู้สึกรัก เทิดทูน เคารพบูชา รู้คุณ พร้อมทั้งจะพลีชีพของตน เพื่อพิทักษ์ราชบัลลังก์และความคงอยู่ของสถาบันพระมหากษัตริย์ ไม่ยินยอมให้ผู้หนึ่งผู้ใดมาล่วงละเมิดหรือกระทำการใด ๆ อันจะนำมาซึ่งความระคายเคืองต่อเบื้องพระยุคลบาท นฤมล (2531) กล่าวถึงบทบาทของกองทัพในด้านการบริหารประเทศ และ การปลุกฝังอุดมการณ์ทางการเมืองแก่ประชาชนโดยสรุปว่า หลังการรัฐประหารภายใต้การนำของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ และได้เข้ามาบริหารประเทศอย่างเต็มตัว โดยกล่าวอ้างถึงเหตุผลในการปฏิวัติว่า เพราะต้องการที่จะขจัดภัยคอมมิวนิสต์ ที่รัฐบาลคณะปฏิวัติเห็นว่าเป็นภัยร้ายแรงที่สุดที่ประเทศกำลังพัฒนากำลังประสบและอาจมีผลต่อราชบัลลังก์ จึงได้มีการปลุกฝังแนวคิดเรื่องความมั่นคงของชาติที่ต้องมีเอกราชอธิปไตย ภายใต้สถาบันพระมหากษัตริย์

ไทย ดังนั้น กองทัพ ในฐานะที่เป็นผู้นำในการพัฒนาประเทศ และ ปกป้องอธิปไตยของชาติ จึงมีบทบาทอย่างโดดเด่น เพลงปลุกใจ เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการปลุกฝังอุดมการณ์ในส่วนนี้ เนื้อหาของเพลงปลุกใจประเภทนี้ จึงมีแนวคิดยกย่องเชิดชูกองทัพ ในฐานะเป็นผู้มีบทบาทสูงสุดในการรักษาอธิปไตยของชาติ ยกย่องการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง กล้าหาญ ซื่อสัตย์สุจริต มีความจงรักภักดี ขอมสละชีพเพื่อชาติได้ ดังเนื้อหาของเพลงต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

“เกิดเป็นชายเชื้อชาติชาญ ทหารบกไทยเก่งกาจใจฉกรรจ์ อดอาจฟาดฟันรบรันปัจจา หากศัตรูจะยกมา เข้าอาสาฟันฝ่ารักษากัน เราเกิดเป็นไทยสมไทยอาจิน ปราบริปูอยู่บนพื้นดิน จะประหารให้สิ้นพื้นดินไทย

ทัพบกปกป้อง คุ่มครองชาติไทย จะไม่ยอมหม่อมมิตรใด เลือดและเนื้อพลีให้ยอมถวาย ต่างจะยอมอุทิศใจกาย ชีวตมลาย ขอมตายเพื่อชาติ เรารบจนใจขาดเพื่อชาติของไทย...”

(เพลงมาร์ชกองทัพบก)

จากเนื้อหาของเพลงมาร์ชกองทัพบก แสดงถึงความชื่นชมในกองทัพของตน บ่งบอกถึงเหล่าที่สังกัดอยู่ ได้แก่ ทหารบก ด้วยความยกย่องเทิดทูน ความจงรักภักดี สละชีพเพื่อปกป้องสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความภูมิใจในหน้าที่ต่อการรักษาอธิปไตยของชาติ ดังตัวอย่าง “ชายเชื้อชาติชาญทหารบกไทยเก่งกาจใจฉกรรจ์” สามารถต่อสู้ศัตรูอย่างองอาจ กล้าหาญ ดังตัวอย่าง “อดอาจฟาดฟันรบรันปัจจา หากศัตรูจะยกมา เข้าอาสาฟันฝ่ารักษากัน” เนื้อเพลงบอกถึงหน้าที่ที่ทหารบกต้องกระทำ ดังตัวอย่าง “ทัพบกปกป้อง คุ่มครองแดนไทย จะไม่ยอมหม่อมมิตรใด” และต้องกระทำด้วยความซื่อสัตย์ จงรักภักดี สามารถพลีชีพเพื่อชาติได้ ดังตัวอย่าง “เลือดและเนื้อพลีให้ยอมถวาย ต่างจะยอมอุทิศใจกาย ชีวตมลาย ขอมตายเพื่อชาติ เรารบจนใจขาดเพื่อชาติของไทย”

ตัวอย่างที่ 2

“... เกิดเป็นชายเชื้อชาติชาญ ทหารบกไทย เก่งกาจชาติฉกรรจ์ ทัพบกปกป้องเป็นรั้ว คุ่มครองแดนไทย เลือดเนื้อกายใจขอให้เป็นพลี มอบชีวิตเราเป็นผีเฝ้าปฐพี หากใครย่ำเหยียบ แคว้นแผ่นดินไทย

ราชนาวิชาดีไทย เรือแล่นไปในสายน้ำ ฝั่งทะเลของเรา หากใครเขารุกล้ำ ทหารเรือทุกลำ พร้อมสู้ตาย

ไตรรงค์ธง รูปอาร์มณ ปีกทองวาววาม บอกรนามสีเทาไทย เหมือนภาพฟ้าไทย ใครรุกใคร รานอธิปไตย ท้าอากาศของไทยพลีชีพบูชา

เกิดมาแล้วต้องตาย ความสงบภายใน ตำรวจไทยพิทักษ์ไทยประชาปราบปรามพวก ทูจจริตมิฉฉา อีกอันธพาลนานาให้สิ้นไป ...”

(เพลงมาร์ชสามัคคีสี่เหล่า)

จากเนื้อหาของเพลงมาร์ชสามัคคีสี่เหล่า แสดงถึงความชื่นชมในกองทัพของตน บ่งบอกถึงเหล่าที่สังกัดอยู่ ได้แก่ ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ และ ตำรวจ ด้วยความยกย่องเทิดทูน มีความจงรักภักดี สละชีพเพื่อปกป้องสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความภูมิใจในหน้าที่ต่อการรักษาอธิปไตยของชาติ ปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละเหล่าด้วยความกล้าหาญ เข้มแข็ง ซื่อสัตย์สุจริต ขอมพลีชีพเพื่อป้องกันและรักษาชาติ ตัวอย่างเช่น กองทัพบก ต้องเก่งกล้าสามารถ เรื่องการรบ และการปฏิบัติหน้าที่ในส่วนของทหารราบ สามารถบุกเข้าไปในพื้นที่อันตรายได้ มากกว่าหน่วยอื่น ๆ จึงถือเป็นรั้วของชาติ ดังตัวอย่าง “เกิดเป็นชายเชื้อชาติชาตไทยรบไทย เก่งกาจใจฉกรรจ์ ท้าพบปกป้องเป็นรั้วคุ้มครองแดนไทย เลือดเนื้อกายใจขอให้เป็พลี มอบชีวิตเราเป็นผีฟ้าปฐพี” ส่วนกองทัพเรือ จะมีหน้าที่ป้องกัน และรักษาอธิปไตยของน่านน้ำไทย ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความกล้าหาญองอาจ ดังตัวอย่าง “ราชนาวิชาดีไทย เรือแล่นไปในสายน้ำ ฝั่งทะเลของเรา หากใครเขารุกล้ำ ทหารเรือทุกลำพร้อมสู้ตาย” กองทัพที่มีหน้าที่ป้องกัน และรักษาอธิปไตยของน่านฟ้าไทยไว้ด้วยชีวิต ได้แก่ กองทัพอากาศ ดังตัวอย่าง “เหมือนภาพฟ้าไทย ใครรุกใคร รานอธิปไตย ท้าอากาศของไทยพลีชีพบูชา” ส่วนตำรวจ มีหน้าที่ดูแลความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ปราบปรามพวกทูลจริตมิฉฉา อันธพาลพวกที่เป็นภัยสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น ดังตัวอย่าง “ตำรวจไทย พิชัยไทยประชาปราบปรามพวกทูลจริตมิฉฉา อีกอันธพาลนานาให้สิ้นไป”

ตัวอย่างที่ 3

“เกียรติตำรวจของไทย เกียรติวินัยกล้าหาญมั่นคง ต่างดำรงพิทักษ์สันติราษฎร์นั้น ถึงตัวจะตายก็ช่างมันมิเคยคำนึงถึงชีวัน เข้าประจัญเหล่าร้ายเพื่อประชา

“ไม่ยอมเป็นมิตรผู้ผิดกฎหมาย ปราบโจรผู้ร้ายกล้าตายเรื่อยมา เนื้อของเรา ๆ เชือดพร้อม
ทั้งเลือดเราพลี เอาชีวีของเราเข้าแลกมา เพื่อประชาดำรงสุขสถาพรไป...”

(เพลงมาร์ชตำรวจ)

จากเนื้อหาของเพลงมาร์ชตำรวจ แสดงถึงความชื่นชมในอาชีพตำรวจ และ หน่วยงาน
ของคุณ มีความภูมิใจในหน้าที่ ยกย่อง และ เทิดทูน ในสถาบันของคุณ รักษา เกียรติ ความมี
ระเบียบวินัย ความมั่นคงกล้าหาญ เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ในการปฏิบัติ
หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ดังตัวอย่าง “เกียรติตำรวจของไทย เกียรติวินัยกล้าหาญมั่นคง ต่างดำรง
พิทักษ์สันติราษฎร์นั้น ถึงตัวจะตายก็ช่างมันมิเคยคำนึงถึงชีวัน เข้าประจัญเหล่าร้ายเพื่อประชา” จาก
การที่ ตำรวจมีหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ รักษาความปลอดภัย ชีวิตและ
ทรัพย์สินของประชาชน แม้จะมีอันตรายมากแค่ไหน ก็สามารถเอาชีวิตเข้าแลก เพื่อให้ประชาชนอยู่
อย่างสงบสุข ดังตัวอย่าง “ไม่ยอมเป็นมิตรผู้ผิดกฎหมาย ปราบโจรผู้ร้ายกล้าตายเรื่อยมา เนื้อของ
เรา ๆ เชือด พร้อมทั้งเลือดเราพลี เอาชีวีของเราเข้าแลกมา เพื่อประชาดำรงสุขสถาพรไปทั่ว”

ตัวอย่างที่ 4

“เหล่าทหารชาญองอาจ รบจนสามารถเข้าศึกถอยหนี ถึงตัวตายไม่เสียดายชีวี เพื่อปฐพี
มิให้ไทยย่นยง เกียรติทหารอันยิ่งใหญ่ ขอพลีชีพให้ศักดิ์ดำรง เกียรติประวัติประดับไว้สูงส่ง
เพื่อไตรรงค์อยู่คู่แผ่นดิน

กองพลทหารราบที่ 3 เลื่องลือนามไครหรือหยามหมื่น การรบเราเรียนจบหมดสิ้น
เพื่อชีวันสายเลือดนักรบไทย แม้นยามสงบ พวกเราเตรียมรบไม่ยอมหวั่นไหว เกียรติประวัติเพื่อชาติ
ศาสน์ กษัตริย์ไทย ด้วยมั่นใจมิให้ไพร่ครอง...”

(เพลงมาร์ชกองพลทหารราบที่ 3)

จากเนื้อหาของเพลงมาร์ชกองพลทหารราบที่ 3 แสดงถึงความชื่นชมในกองทัพของคุณบ่ง
บอกถึงเหล่าที่สังกัดอยู่ ได้แก่ กองพลทหารราบที่ 3 ด้วยความยกย่องเทิดทูน มีความจงรักภักดี
สละชีพเพื่อปกป้องสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความภูมิใจในหน้าที่ต่อการรักษา
อธิปไตยของชาติ ดังตัวอย่าง “กองพลทหารราบที่ 3 เลื่องลือนามไครหรือหยามหมื่นการรบเรา
เรียนจบหมดสิ้น เพื่อชีวันสายเลือดนักรบไทย แม้นยามสงบ พวกเราเตรียมรบไม่ยอมหวั่นไหว”

ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ จงรักภักดี สามารถพลีชีพเพื่อชาติได้ ดังตัวอย่าง “ถึงตัวตายไม่
เสียดายชีวิต เพื่อปลุกผีมิให้ไทยยี่นง เกียรติทหารอันยิ่งใหญ่ ขอพลีชีพให้ศักดิ์ดำรงเกียรติประวัติ
ประดับไว้สูงส่ง เพื่อไถ่รงค์อยู่คู่แผ่นดิน”

ตัวอย่างที่ 5

“พวกเรา เหล่าตำรวจ ตระเวนชายแดน คอยสกัดกั้น ไพร่ ที่บีทา	ผู้พิทักษ์ เขตแคว้น อยู่แนวหน้า มิให้กล้า ล้วงล้ำ เขียวขำไทย
---	---

...

แสนเปล่าเปลี่ยว เดียวดาย กลางสายฝน กลางแสงแดด แผลเผา ลำเนาไพร	ต้องอดทน ความเหน็ดเหนื่อย ร้าวไรน เพื่อนำชัย มาสู่ ผู้หวังคอย
--	--

...

พวกเรา เหล่าตำรวจ ตระเวนชายแดน อันหน้าที่ เสียดสละ จะตราตรึง	ไม่หวงแหน ชีพเกิด มาชาติหนึ่ง ให้ชาวไทย รำลึกถึง ตลอดกาล ”
---	---

(เพลงตำรวจตระเวนชายแดน)

จากเนื้อหาของเพลงตำรวจตระเวนชายแดน แสดงถึงความชื่นชมในสถาบันของตน บ่งบอกถึงเหล่าที่สังกัดอยู่ ได้แก่ ตำรวจตระเวนชายแดน ด้วยความยกย่องเทิดทูน มีความจงรักภักดี สละชีพเพื่อปกป้องสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความภูมิใจในหน้าที่ต่อ การรักษาอธิปไตยของชาติ บอกชื่อสถาบันที่สังกัดอยู่ ดังตัวอย่าง “พวกเราเหล่าตำรวจตระเวนชายแดน” บอกถึงลักษณะและหน้าที่ของตำรวจตระเวนชายแดนว่า “ผู้พิทักษ์เขตแคว้น อยู่แนวหน้า คอยสกัดกั้น ไพร่ ที่บีทา มิให้กล้า ล้วงล้ำ เขียวขำไทย” แต่ด้วยความที่ปฏิบัติหน้าที่กลางป่าเขา ลำเนาไพร ไม่เหมือนตำรวจหน่วยอื่น ๆ ทำให้เกิดความน้อยเนื้อต่ำใจด้วย ดังตัวอย่าง “แสนเปล่าเปลี่ยวเดียวดายกลางสายฝน ต้องอดทนความเหน็ดเหนื่อย ร้าวไรน กลางแสงแดดแผลเผา ลำเนาไพร เพื่อนำชัย มาสู่ ผู้หวังคอย” ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ จงรักภักดี สามารถพลีชีพเพื่อชาติได้ ดังตัวอย่าง “พวกเราเหล่าตำรวจตระเวนชายแดน ไม่หวงแหนชีพเกิดมาชาติหนึ่ง อันหน้าที่ เสียดสละ จะตราตรึง ให้ชาวไทย รำลึกถึง ตลอดกาล ”

ตัวอย่างที่ 6

“ราชนาวิ...ชาติไทย เราใจทหารเรือ...กล้าหาญ ราชนาวิ...ต้องการ เราทหารเรือรักชาติ
 รบช่วยกันรบ รัวเราเข้มแข็ง ฟุ้งด้วยแรงนักรบองอาจ สามัคคีในหมู่ทหาร...เหมือนญาติ
 รบเพื่อชาติ ราชนาวิ ... ต้องการ เราทหารเรือรักชาติ ราชนาวิ...ชาติไทย”

(เพลงมาร์ชกองทัพเรือ)

จากเนื้อหาของเพลงมาร์ชกองทัพเรือ แสดงถึงความชื่นชมในเหล่าทัพของตน บ่งบอกถึง
 เหล่าที่สังกัดอยู่ ได้แก่ กองทัพเรือ ด้วยความยกย่องเทิดทูน มีความจงรักภักดี สละชีพเพื่อปกป้อง
 สถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความภูมิใจในหน้าที่ต่อการรักษาอธิปไตยของชาติ
 กล่าวถึงสถาบันที่สังกัดอยู่ ดังตัวอย่าง “ราชนาวิ...ชาติไทยเราใจทหารเรือ” บอกลักษณะ และ
 หน้าที่ของราชนาวิไทย ดังตัวอย่าง “เราทหารเรือรักชาติรบช่วยกันรบ รัวเราเข้มแข็งฟุ้งด้วยแรง
 นักรบ องอาจ สามัคคีในหมู่ทหาร...เหมือนญาติ รบเพื่อชาติ ราชนาวิ” ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ
 ซื่อสัตย์ จงรักภักดี ดังตัวอย่าง “ราชนาวิ...ชาติไทย เราใจทหารเรือ...กล้าหาญ ราชนาวิ...ต้องการ
 เราทหารเรือรักชาติ ราชนาวิ...ชาติไทย”

ตัวอย่างที่ 7

“เราเหล่าชายชาญ แห่งกองทัพนักรบไทย ปืนใหญ่เกรียงไกรก็ก้องไปในปฐพี
 ด้วยจงรักภักดีทุกชีวีปฏิญาณ รบด้วยกันทหารปืนใหญ่

พลีชีพบูชาเพื่อรักษาอธิปไตย ปืนใหญ่ทำลายศัตรูยับโดยจับพลัน
 พวกเราหลอมหัวใจ ยัดเยียดตายให้กับมัน

ยังมีทันจะอหังการ์ เสียงหวีดหวิวของกระสุนคำราม โดยแม่นยำและไม่ต้องใช้
 สายตา เพฆฆฆาตแห่งสงครามคือข้า เป็นราชาแห่งสนามรบ ...”

(เพลงมาร์ชทหารปืนใหญ่)

จากเนื้อหาของเพลงมาร์ชทหารปืนใหญ่ แสดงถึงความชื่นชมในเหล่าทัพของตน บ่งบอก
 ถึงเหล่าที่สังกัดอยู่ ได้แก่ ทหารปืนใหญ่ ด้วยความยกย่องเทิดทูน มีความจงรักภักดี สละชีพเพื่อ
 ปกป้องสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความภูมิใจในหน้าที่ต่อการรักษาอธิปไตยของชาติ
 มีความชื่นชมในสถาบันของตน และบอกชื่อสถาบันที่สังกัดอยู่ ดังตัวอย่าง “เราเหล่าชายชาญ แห่ง
 กองทัพนักรบไทย ปืนใหญ่เกรียงไกรก็ก้องไปในปฐพี และ “เสียงหวีดหวิวของกระสุนคำรามโดย
 แม่นยำและไม่ต้องใช้สายตาเพฆฆฆาตแห่งสงครามคือข้า เป็นราชาแห่งสนามรบ” บอกถึง

แสนยานุภาพและหน้าที่ของทหารปืนใหญ่ว่า “รบด้วยกันทหารปืนใหญ่ พลีชีพบูชาเพื่อรักษาอธิปไตย ปืนใหญ่ทำลายศัตรูยับโดยฉับพลัน พวกเราหลอมหัวใจ ยัดเยียดตายให้กับมัน” การปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องทำด้วยความซื่อสัตย์ จงรักภักดี สามารถพลีชีพเพื่อชาติได้ ดังตัวอย่าง “ปืนใหญ่เกรียงไกรก็ก้องไปในปฐพี ค่ายจงรักภักดีทุกชีวีปฏิญาณ”

ตัวอย่างที่ 8

“เหล่าทหารชาวยุทธ ท้าหน้าสามารถ การรบเคยเด่น ผู้ศรัทธาใจเยือกเย็น ทุกคนเป็นสุภาพ บุรุษสุดสง่า เกียรติวินัยฝังดวงจิต ทุกสายโลหิตร่วมกันฟันฝ่า ป้องกันภัยในท้องฟ้า เพื่อรักษาชาติ ประเทศ เขตแดนแคว้นไทย เราทุกคนพร้อมใจตั้งสัตย์ปฏิญาณ ไครมาบุกหรือมารุกราน ไม่ยอมถอย ไม่หวั่นไหว ขอมเสียดชีพ ขอเพียงให้ชื่อชาติไทย ก้องระบือทั่วว่าหน่วยทหารไทยอากาศ ปราดเปรียว”

(เพลงมาร์ชกองทัพอากาศ)

จากเนื้อหาของเพลงมาร์ชกองทัพอากาศ แสดงถึงความชื่นชมในสถาบันของตน บ่งบอกสถาบันที่สังกัดอยู่ ดังตัวอย่าง “เหล่าทหารชาวยุทธ” และ “หน่วยทหารไทยอากาศ” บอกลักษณะและหน้าที่ของทหารอากาศว่า “ทุกคนเป็นสุภาพ บุรุษสุดสง่า เกียรติวินัยฝังดวงจิต ทุกสายโลหิตร่วมกันฟันฝ่า ป้องกันภัยในท้องฟ้า เพื่อรักษาชาติประเทศ” และต้องกระทำด้วยความซื่อสัตย์ จงรักภักดี สามารถพลีชีพเพื่อชาติได้ ดังตัวอย่าง “เราทุกคนพร้อมใจตั้งสัตย์ปฏิญาณ ไครมาบุกหรือมารุกราน ไม่ยอมถอย ไม่หวั่นไหว ขอมเสียดชีพ ขอเพียงให้ชื่อชาติไทย ก้องระบือทั่ว”

2. เพลงสรรเสริญพระมหากษัตริย์

เพลงประเภทนี้มีเนื้อหาสาระ ที่แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูนพระมหากษัตริย์ และพระราชวงศ์ ทรงเป็นสถาบันที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ และเป็นศูนย์กลางของประชาชน เนื่องจากบทบาทและพระราชภารกิจของพระมหากษัตริย์ไทย มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ซึ่งเป็นไปตามความผันผวนของสภาวะแวดล้อม และ สภาพของปัญหาที่แตกต่างกัน(สิรินธร: 2528) พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย จะทรงมุ่งเน้นผลประโยชน์ของชาติ และความผาสุกแห่งมวลชนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณอย่าง

ใหญ่หลวงต่อปวงชนชาวไทย ในการที่ทรงดูแลทุกข์สุขของประชาชนชาวไทย นับแต่เสด็จขึ้น เถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นต้นมา แทบจะเรียกได้ว่า แผ่นดินไทยทุกหย่อมหญ้า ไม่มีที่ใดที่พระองค์ มิได้เสด็จฯ ไป ประชาชนชาวไทยจึงแสดงออกถึงความจงรักภักดี เกิดทุนสถาบันกษัตริย์ และถือเป็นศูนย์รวมใจของชาวไทย เพลงปลุกใจที่มีเนื้อหาที่แสดงถึงการยกย่องสรรเสริญสถาบันกษัตริย์ มีดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

“สยามจงงามสมนามแหลมทอง	ด้วยสองล้นเกล้าฯ ป้องปวงประชา
เหมือนฉัตรทองคุ้มผองภยานานา	ปกปักษ์ภการราษฎรประชานุ่นใจ
พระหฤทัยสดใสเกินสายชล	เกินกว่าสายฝนองค์ภูมิพลภูวไนย
เมื่อราษฎรไร้สุข ล้นเกล้าเป็นทุกข์ร้อนพระทัย	เมื่อราษฎรมีภัยเสด็จไปทันที
พระมหากรุณาล้ำเลิศ	ขอทูลขอเทิดบูชาพระบารมี
ข้าบาททั้งหลายขอถวายความภักดี	แต่สองล้นเกล้าจักรีวงศ์องค์ไผท...”

(เพลงล้นเกล้าฯ)

จากเนื้อหาของเพลงล้นเกล้าฯ แสดงถึงความเคารพเทิดทูน ในสถาบันพระมหากษัตริย์ และ พระราชินี ซึ่งทรงเป็นสถาบันที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ทรงปกป้อมคุ้มครองภัยให้แก่ปวงชนชาวไทย และเป็นศูนย์กลางของประชาชน ดังตัวอย่าง “ด้วยสองล้นเกล้าฯ ป้องปวงประชาเหมือนฉัตรทองคุ้มผองภยานานา ปกปักษ์ภการราษฎรประชานุ่นใจ” การที่ประชาชนเทิดทูน และ จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ เพราะทรงมีพระมหากรุณาธิคุณอย่างใหญ่หลวงต่อปวงชนชาวไทย โดยเฉพาะเมื่อราษฎรได้รับความทุกข์ยากเดือดร้อน จะเสด็จฯ ไปทรงดูแลให้ความช่วยเหลือทันที ดังตัวอย่าง “พระหฤทัยสดใสเกินสายชล เกินกว่าสายฝนองค์ภูมิพลภูวไนย เมื่อราษฎรไร้สุขล้นเกล้าเป็นทุกข์ร้อนพระทัย เมื่อราษฎรมีภัยเสด็จไปทันที” ดังนั้น ปวงชนชาวไทยทั้งหลาย จึงขอเทิดทูนพระบารมีของพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ ด้วยความจงรักภักดี ดังตัวอย่าง “พระมหากรุณาล้ำเลิศ ขอทูลขอเทิดบูชาพระบารมี ข้าบาททั้งหลายขอถวายความภักดี แต่สองล้นเกล้าจักรีวงศ์องค์ไผท...”

ตัวอย่างที่ 2

“รอยเบื้องบงกชไต้	สยามมินทร์
ขวัญแห่งพื้นธรินินทร์	ถิ่นนี้
พระจรดทั่วแผ่นดิน	เพื่อพสกนิกร สุขเอย
พระแม่พระเดชชี้	ช่องร้ายกลายเกษม
พระคุณพระอันเกล้า	ไทยทุกเหล่าอูระเอม
ที่ทุกข์ก็สุขเปรม	ยามพระเยี่ยมพระบาทยล
ประทานราโชบาย	ประคองสายมงคลชล
เมื่อแล้งพระแต่งฝน	ประทานชุ่มชุ่มพราว ...”

(เพลงรอยเบื้องยุคลบาท)

จากเนื้อหาของเพลงรอยเบื้องยุคลบาท แสดงถึงความเคารพเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์ และ พระราชินี ซึ่งทรงเป็นสถาบันที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ทรงปกป้องคุ้มครองภัยให้แก่ปวงชนชาวไทย และเป็นศูนย์กลางของประชาชน ดังตัวอย่าง “รอยเบื้องบงกชไต้ สยามมินทร์ ขวัญแห่งพื้นธรินินทร์ ถิ่นนี้” การที่ประชาชนเทิดทูน และจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และพระราชวงศ์ เพราะทรงมีพระมหากรุณาธิคุณอย่างใหญ่หลวงต่อปวงชนชาวไทย โดยเฉพาะเมื่อราษฎรได้รับความทุกข์ยากเดือดร้อน พระองค์เสด็จฯ ไปทรงดูแลให้ความช่วยเหลือทันที ดังตัวอย่างว่า “พระจรดทั่วแผ่นดิน เพื่อพสกนิกร สุขเอย พระแม่พระเดชชี้ ช่องร้ายกลายเกษม” ดังนั้น ปวงชนชาวไทยทั้งหลาย จึงเทิดทูนพระบารมีของพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ ด้วยความจงรักภักดี เช่นเนื้อเพลงที่ว่า “พระคุณพระอันเกล้า ไทยทุกเหล่าอูระเอม ที่ทุกข์ก็สุขเปรม ยามพระเยี่ยมพระบาทยล” และมีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ของพระมหากษัตริย์และพระราชินี ที่มีต่อปวงชนชาวไทย ดังตัวอย่าง “ประทานราโชบาย ประคองสายมงคลชล เมื่อแล้งพระแต่งฝน ประทานชุ่มชุ่มพราว”

ตัวอย่างที่ 3

“ขอเดชองค์พระประมุขภูมิพล	มิ่งขวัญปวงชนประชาชาติไทย
มหาราชชาติดิษฐานัย	คุณร่วมโพธิ์ร่มไทรของปวงประชา
ขอเดช องค์สมเด็จพระราชินี	คุณบุญบารมีจักรีเกริกฟ้า
องค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาราช	ข้าพระพุทธเจ้าขอสดุดี
.....สดุดี มหาราช สดุดี มหาราชินี”	

(เพลงสดุดีมหาราชา)

จากเนื้อหาของเพลงสดุดีมหาราชา แสดงถึงความเคารพเทิดทูน ในสถาบันพระมหากษัตริย์ และ พระราชินี ซึ่งทรงเป็นสถาบันที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ทรงปกป้องคุ้มครองภัยให้แก่ปวงชนชาวไทย และเป็นศูนย์กลางของประชาชน ดังตัวอย่าง “ขอเดชะองค์พระประมุขภูมิพล มิ่งขวัญปวงชนประชาชาติไทย” การที่ประชาชนเทิดทูน และจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และพระราชวงศ์ เพราะทรงมีพระมหากรุณาธิคุณอย่างใหญ่หลวงต่อปวงชนชาวไทย โดยเฉพาะเมื่อราษฎรได้รับความทุกข์ยากเดือดร้อน พระองค์เสด็จฯ ไปทรงดูแลให้ความช่วยเหลือทันที ปวงชนชาวไทยทั้งหลาย จึงเทิดทูนพระบารมีของพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ ด้วยความจงรักภักดี ดังตัวอย่าง “มหाराชชัตติยะ ภูวนัย คุจรัมโพธิ์รัมไพโรของปวงประชา” มีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์และพระราชินี ที่มีต่อปวงชนชาวไทย และสรรเสริญพระเกียรติคุณของพระมหากษัตริย์และพระราชินีดังตัวอย่าง “ขอเดชะองค์พระประมุขภูมิพล มิ่งขวัญปวงชนประชาชาติไทย มหาราชชัตติยะ ภูวนัย คุจรัมโพธิ์รัมไพโรของปวงประชา ขอเดชะ องค์สมเด็จพระราชินี คุบญบารมีจักรีเกริกฟ้า องค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาราชา ข้าพระพุทธเจ้าขอสดุดี ”

ตัวอย่างที่ 4

“องค์ราชินี นั้นเป็นศรีสง่า	ชาวประชาขอเทิดพระแม่ขวัญ
พระบารมีควรคู่ขวัญราชัน	ข้าพระพุทธเจ้า ขออภิวันท์สดุดี
ทรงห่วงใยอาณาประชาราษฎร์	ทรงประพาสเยี่ยมเยียนทุกถิ่นที่
ออกตกเหนื่อได้ทรงรักใคร่ปรานี	สร้างสัมพันธ์น้องพี่ผองเราสุขสันต์

...

องค์ราชินี นั้นเป็นศรีสง่า	พระจริยางดงามเมื่อสโมสร
เป็นชัตติยะเป็นมิ่งขวัญนิกร	ขอถวายพระพร ขอสดุดี”

(เพลงสดุดีพระแม่เจ้า)

จากเนื้อหาของเพลงสดุดีพระแม่เจ้า แสดงถึงความเคารพเทิดทูน ในสถาบันพระมหากษัตริย์ และพระราชินีทรงเป็นคู่ขวัญของพระมหากษัตริย์ ดังตัวอย่าง “องค์ราชินีนั้นเป็นศรีสง่า ชาวประชาขอเทิดพระแม่ขวัญ พระบารมีควรคู่ขวัญราชัน ข้าพระพุทธเจ้า ขออภิวันท์สดุดี” เป็นสถาบันที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ทรงปกป้องคุ้มครองภัยให้แก่ปวงชนชาวไทย เป็นศูนย์รวม

จิตใจของประชาชน ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณอย่างใหญ่หลวงต่อปวงชนชาวไทยโดยเฉพาะเมื่อ ราษฎรได้รับความทุกข์ยากเดือดร้อน พระองค์เสด็จ ฯ ไปทรงดูแลให้ความช่วยเหลือทันที ดัง ตัวอย่าง “ทรงห่วงใยอาณาประชาราษฎร์ ทรงประพาสเยี่ยมเยียนทุกถิ่นที่ ออกตักเหนื่อได้ ทรง รักใคร่ปรานี สร้างสัมพันธไมตรีที่ผองเราสุขสันต์” ประชาชนจึงแสดงออกด้วยการเทิดทูนและ จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ มีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของ พระมหากษัตริย์และพระราชินี ที่มีต่อปวงชนชาวไทย และสรรเสริญพระเกียรติคุณของ พระมหากษัตริย์และพระราชินี ดังตัวอย่าง “องค์ราชินี นั้นเป็นศรีสง่า พระจริยางดงามเมื่อสโมสร เป็นขัตติยะเป็นมิ่งขวัญนิกร ขอถวายพระพร ขอสดุดี”

ตัวอย่างที่ 5

“ขอเดชะ พระภูมิพลสิ้นเกล้า องค์พระผู้เป็นเจ้า เหนือหัวแห่งปวงไทย บารมีเกริกไกร ไทยร่มเย็นแจ่มใส ทิวถิ่นใกล้ไกล พระห่วงใยทั่วทั้งธรณี

ขอเดชะ พระราชินีแม่เจ้า ขอประณตน์อ้อมเกล้า พระมิ่งขวัญแห่งวงศ์จักรี สร้างเสริมตาม โดยกวนันย ด้วยพระทัยกรุณาปราณี ร่มเย็นสุขศรี ได้ปฐพีแ้วนแคว้นแดนไทย

ไชโย ไชโย ไชโย ขอข้าฯ ไทยถวายพระพร จงสถิตสถาพรนิรันดรเป็นมิ่งขวัญไทย สรรพ อันตราย ให้ห่างไกลไป จากพระองค์ พลาญภาพคำรง ทั้งสองพระองค์คู่ไทยวัฒนา ขอเดชะ สองพระผู้ผ่านเฝ้า ปวงข้าพระพุทธเจ้า อัญเชิญพรพระสยามเทวา เชิญพรปวงเทวดา ทั้งเจ็ด สรรค์ชั้นฟ้า น้อมเกล้ามาถวายพระพรชัย ขอสองพระองค์ทรงชัย ทรงพระเจริญ”

(เพลงขอเดชะจงทรงพระเจริญ)

จากเนื้อหาของเพลงขอเดชะจงทรงพระเจริญ แสดงถึงความเคารพเทิดทูน ในสถาบัน พระมหากษัตริย์ และพระราชินีทรงเป็นคู่ขวัญของพระมหากษัตริย์ เป็นสถาบันที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ทรงปกป้องคุ้มครองภัยให้แก่ปวงชนชาวไทย เป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชน ทรงมีพระมหา กรุณาธิคุณอย่างใหญ่หลวงต่อปวงชนชาวไทย โดยเฉพาะเมื่อราษฎรได้รับความทุกข์ยากเดือดร้อน พระองค์เสด็จ ฯ ไปทรงดูแลให้ความช่วยเหลือทุกถิ่นที่ ดังตัวอย่าง “ขอเดชะ พระภูมิพลสิ้นเกล้า องค์พระผู้เป็นเจ้า เหนือหัวแห่งปวงไทย บารมีเกริกไกร ไทยร่มเย็นแจ่มใส ทิวถิ่นใกล้ไกล พระห่วงใยทั่วทั้งธรณี ขอเดชะ พระราชินีแม่เจ้า ขอประณตน์อ้อมเกล้า พระมิ่งขวัญแห่งวงศ์จักรี สร้างเสริมตามโดยกวนันย ด้วยพระทัยกรุณาปราณี ร่มเย็นสุขศรี ได้ปฐพีแ้วนแคว้นแดนไทย” ประชาชนจึงแสดงออกด้วยการเทิดทูนและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์

มีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์และพระราชินี ที่มีต่อปวงชนชาวไทย และสรรเสริญพระเกียรติคุณของพระมหากษัตริย์และพระราชินี และน้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวายพระพร ดังตัวอย่าง “ไชโย ไชโย ไชโย ขอข้าฯ ไทยถวายพระพร จงสถิตสถาพรนิรันดรเป็นมิ่งขวัญไทย สรรพอันตราย ให้ห่างไกลไป จากพระองค์ พลาณาภาพดำรง ทั้งสองพระองค์คู่ไทยวัฒนา
ขอเดชะ สองพระผู้ผ่านฟ้า ปวงข้าพระพุทธเจ้า อัญเชิญพระสยามเทวา เชิญพรปวงเทวดา ทั้งเจ็ด
สรวงชั้นฟ้า น้อมเกล้าฯ มาถวายพระพรชัย ขอสองพระองค์ทรงชัย ทรงพระเจริญ”

ตัวอย่างที่ 6

“พระทรงเป็นดวงใจไทยทั้งหล้า พระทรงเป็นมารดาไทยทั้งผอง พระเกียรติยศ พระเกียรติคุณ เลิศล้ำเรื่องรอง ทัวโลกแซ่ซ้อง องค์สิริกิติ์ มหาราชินี

ด้วยพระเมตตา พระกรุณา หาใครเปรียบปาน ลูกไทยสราญ ร่มเย็นชีวา ด้วยพระบารมีทรงเอื้ออาทร เสด็จไปทั่วถิ่นไทยทุกที่ พระราชกรณียกิจ ไผศาล ปกเกล้าชาวไทย

...

น้อมเกล้าฯ บูชา สักการะ พระแม่ปวงไทย ลูกซึ่งตรึงใจ รำลึกคุณ ล้ำค่าอนันต์ ก้มกราบบังคม ถวายพระพรชัย แม่ไทยร่วมกัน พระแม่มีขวัญ องค์สิริกิติ์ ทรงพระเจริญ”

(เพลงถวายพระพรมหาราชินี)

จากเนื้อหาของเพลงถวายพระพรมหาราชินี แสดงถึงความเคารพเทิดทูน ในสถาบันพระมหากษัตริย์ และพระราชวงศ์ ซึ่งในที่นี้กล่าวถึงเฉพาะพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในฐานะที่ทรงเป็นแม่ของชาติ เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ และเป็นศูนย์กลางของประชาชน ดังตัวอย่าง “พระทรงเป็น ดวงใจ ไทยทั้งหล้า พระทรงเป็น มารดาไทย ทั้ง
ผอง พระเกียรติยศ พระเกียรติคุณ เลิศล้ำเรื่องรอง ทัวโลกแซ่ซ้อง องค์สิริกิติ์ มหาราชินี”

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ต้องการสรรเสริญพระเกียรติคุณของพระมหากษัตริย์ และสมเด็จพระบรมราชินีนาถที่มีต่อปวงชนชาวไทย ดังตัวอย่าง “ด้วยพระเมตตา พระกรุณา หา
ใครเปรียบปาน ลูกไทยสราญ ร่มเย็นชีวา ด้วยพระบารมีทรงเอื้ออาทร เสด็จไป ทั่วถิ่นไทยทุกที่
พระราชกรณียกิจ ไผศาล ปกเกล้าชาวไทย” พร้อมน้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวายพระพร ดังตัวอย่าง “น้อมเกล้าฯ บูชา สักการะ พระแม่ปวงไทย ลูกซึ่งตรึงใจ รำลึกคุณ ล้ำค่าอนันต์ ก้มกราบบังคม
ถวายพระพรชัย แม่ไทยร่วมกัน พระแม่มีขวัญ องค์สิริกิติ์ ทรงพระเจริญ”

ตัวอย่างที่ 7

“โชคดีที่เรามีในหลวง โชคดีที่เรามีในหลวง โชคดีที่เรามีในหลวง ภูมิใจเหนือสิ่งอื่นใดได้
เกิดมาได้ร่วมโพธิ์ทอง รักกันตั้งพี่น้อง แผ่นดินแหลมทองเลื่องชื่อลือไกล ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว
พร่างพราวเรือเรือวิไล ทุกชีวิตศศิไส ได้ร่วมบารมี องค์จักรีภูมิพล

เป็นบุญของแผ่นดินไทย ภูวนัยเป็นหลักแห่งไทย ศูนย์รวมแห่งดวงใจ ไทยเกิดทุนไว้
เหนือเกล้าทุกคน เกิดทุกข์เภทภัย โกลีโกลในหล้า ประชาเดือคร้อนสับสน บารมีพ่อพระภูมิพล
เสมือนหยาดฝน ได้คลายน้ำเย็น ... ขอให้เกิดได้พระบารมีองค์จักรีภูมิพล”

(เพลง โชคดีที่มีในหลวง)

จากเนื้อหาของเพลง โชคดีที่มีในหลวง แสดงถึงความเคารพเทิดทูนในสถาบัน
พระมหากษัตริย์ ถือว่าเป็นสถาบันที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ทรงปกป้องคุ้มครองภัยให้แก่ปวงชนชาวไทย
เป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชน ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณอย่างใหญ่หลวงต่อปวงชนชาวไทย
โดยเฉพาะเมื่อราษฎรได้รับความทุกข์ยากเดือดร้อน ๘ เสด็จฯ ไปทรงดูแลให้ความช่วยเหลือทุกถิ่น
ที่ ดังตัวอย่าง “เป็นบุญของแผ่นดินไทย ภูวนัยเป็นหลักแห่งไทย ศูนย์รวมแห่งดวงใจ ไทย
เกิดทุนไว้ เหนือเกล้าทุกคน เกิดทุกข์เภทภัย โกลีโกลในหล้า ประชาเดือคร้อนสับสน บารมีพ่อ
พระภูมิพล เสมือนหยาดฝน ได้คลายน้ำเย็น” ประชาชนแสดงออกด้วยการเทิดทูน และ จงรักภักดี
ต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของ
พระมหากษัตริย์และพระราชินี ที่มีต่อปวงชนชาวไทย และสรรเสริญพระเกียรติคุณของ
พระมหากษัตริย์และพระราชินี และแสดงให้เห็นว่า โชคดีเพียงใดที่ได้เกิดในแผ่นดินไทย และ
ได้เกิดภายใต้พระบรมโพธิ์สมภารพระมหากษัตริย์ไทยดังตัวอย่าง “โชคดีที่เรามีในหลวง โชคดีที่
เรามีในหลวง โชคดีที่เรามีในหลวง ภูมิใจเหนือสิ่งอื่นใดได้เกิดมาได้ร่วมโพธิ์ทอง รักกันตั้งพี่น้อง
แผ่นดินแหลมทองเลื่องชื่อลือไกล ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว พร่างพราวเรือเรือวิไล ทุกชีวิตศศิไส
ได้ร่วมบารมี องค์จักรีภูมิพล”

ตัวอย่างที่ 8

“นบอภิวาท ฐิติพระบาทมหาราช ภูมิพลกษัตราแห่งประชาชนชาติไทย ปวงข้าฯ
พระพุทธเจ้า น้อมเกล้าเทิดทูนชัย ประชาไทย สุขได้ด้วยพระบารมี

นบอภิวาท ฐิติพระบาทราชินี มิ่งขวัญองค์จักรี ขวัญชีวีชาติไทย คู่บุญพระมหากษัตริย์
ร่วมฉัตรของชนชาวไทย เทิดทูนไว้ สองจอมชัยชั่วคราวนิรันดร์

ธ ผู้เป็นบิดร - มารดา ของชาติไทย พระบารมีแผ่ไกล ทั่วถิ่นไทยสุขสราญ ขอพระองค์เทพ
เจ้า น้อมเกล้าถวายราชันย์ ตราบกาลนาน ขอสององค์จงทรงพระเจริญ”

(เพลงพระบิดร – มารดาประเทศไทย)

จากเนื้อหาของเพลงพระบิดร – มารดาประเทศไทย แสดงถึงความเคารพเทิดทูน
 ในสถาบันพระมหากษัตริย์ และพระราชินีทรงเป็นคู่ขวัญของพระมหากษัตริย์ เป็นสถาบัน
 ที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ทรงปกป้องคุ้มครองภัยให้แก่ปวงชนชาวไทย เป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชน
 ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณอย่างใหญ่หลวงต่อปวงชนชาวไทย โดยเฉพาะเมื่อราษฎรได้รับความทุกข์
 ยากเดือดร้อน ธ เสด็จฯ ไปทรงดูแลให้ความช่วยเหลือทุกถิ่นที่ ดังตัวอย่าง “นบอภิวาท ฐิติพระบาท
มหาราช ภูมิพลกษัตราแห่งประชาชนชาติไทย ปวงข้าฯพระพุทธเจ้า น้อมเกล้าเทิดทูนชัย ประชา
ไทย สุขได้ด้วยพระบารมี นบอภิวาท ฐิติพระบาทราชินี มิ่งขวัญองค์จักรี ขวัญชีวีชาติไทย คู่บุญ
พระมหากษัตริย์ ร่วมฉัตรของชนชาวไทย เทิดทูนไว้ สองจอมชัยชั่วคราวนิรันดร์” ประชาชน จึง
 แสดงออกด้วยการเทิดทูน และจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และพระราชวงศ์ ด้วยความ
 สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของกันเกล้าฯทั้งสองพระองค์และพระราชวงศ์ ที่มีต่อปวงชนชาวไทย
 และสรรเสริญพระเกียรติคุณของพระมหากษัตริย์และพระราชินี และน้อมเกล้าน้อมกระหม่อม
 ถวายพระพร ดังตัวอย่าง “ธ ผู้เป็นบิดร- มารดาของชาติไทย พระบารมีแผ่ไกล ทั่วถิ่นไทยสุข
สราญ ขอพระองค์เทพเจ้า น้อมเกล้าถวายราชัน ตราบกาลนาน ขอสององค์ จงทรงพระเจริญ”

3. เพลงวีรกรรม

เพลงประเภทนี้มีเนื้อหาสาระที่ต้องการปลุกใจให้กล้าหาญ ให้ภูมิใจในวีรกรรมของ
 บรรพบุรุษ ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ที่จะอ้างถึงบรรพบุรุษของไทยที่มีชื่อเสียง ที่เรายกย่องนับถือ
 ทั้งที่สามารถอ้างชื่อได้ ก็จะนำมากล่าวไว้ในเพลงปลุกใจ และนอกจากนั้นก็มีการอ้างถึงบรรพบุรุษ
 โดยไม่ได้ออกนาม ว่ารักษาบ้านเมืองมาให้ด้วยชีวิต และความยากลำบาก เพื่อให้คนไทยรุ่นหลัง
 ถือเป็นเยี่ยงอย่างกันไป ดังตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 1

“ต้นตระกูลไทยใจท่านเหี่ยมหาญ รักษาดินแดนไทยไว้ให้ลูกหลาน สู้จนสูญเสียชีวิตของท่าน เพื่อถนอมบ้านเมืองไว้ให้เรา ลูกขึ้นเกิดพี่น้องไทย อย่าให้ชีวิตสูญเปล่า รักษาดีชิงชีพของเรา เหมือนดังพงศ์เผ่าต้นตระกูลไทย... องค์พระสุริโยทัย ยอดยิ่งหญิงไทย สละพระชนม์เพื่อชาติท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทร ป้องกันกลางนคร ไว้ด้วยความสามารถ ท้าวสุรนารี ผู้เป็นนักรบสตรีกล้าหาญองอาจ ป้องกันอีสานด้านศัตรูของชาติ ล้วนเป็นสตรีสามารถ ต้นตระกูลไทย”

(เพลงต้นตระกูลไทย)

เพลงต้นตระกูลไทย เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสาระ ที่ต้องการปลุกใจให้กล้าหาญ ให้มีความภูมิใจในวีรกรรมของบรรพบุรุษ ทั้งที่มีการเอ่ยนาม และไม่ได้เอ่ยนาม แต่เป็นการกล่าวยกย่องเชิดชู ถึงการกระทำที่แสดงให้เห็นถึงความรักชาติบ้านเมือง กล้าหาญ เสียสละแม้กระทั่งชีวิตของตน เพื่อรักษาเอกราชอธิปไตยของชาติไทย ดังตัวอย่าง ดังตัวอย่าง “ต้นตระกูลไทยใจท่านเหี่ยมหาญ รักษาดินแดนไทย ไว้ให้ลูกหลาน สู้จนสูญเสียชีวิตของท่าน เพื่อถนอมบ้านเมืองไว้ให้เรา ลูกขึ้นเกิดพี่น้องไทย อย่าให้ชีวิตสูญเปล่า รักษาดีชิงชีพของเรา เหมือนดังพงศ์เผ่าต้นตระกูลไทย” และ เอ่ยยกย่องวีรกรรมของวีรสตรีไทย ที่มีความกล้าหาญ เสียสละไม่แพ้วีรบุรุษเช่นเดียวกัน ดังตัวอย่าง “องค์พระสุริโยทัย ยอดยิ่งหญิงไทย สละพระชนม์เพื่อชาติ ท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทร ป้องกันกลางนคร ไว้ด้วยความสามารถ ท้าวสุรนารี ผู้เป็นนักรบสตรีกล้าหาญองอาจ ป้องกันอีสานด้านศัตรูของชาติ ล้วนเป็นสตรีสามารถ ต้นตระกูลไทย”

ตัวอย่างที่ 2

“คอนเจดีย์ปูชนียสถาน คือ องค์พยานยามศึกกรุงรัตนมาติคนคร องค์นเรศวรเจ้า เกณฑ์เหล่าประชาราษฎร์เป็นอนุสรณ์ ครั้งราษฎรอนกับรามัญ ... นเรศวรราชาเร่งพาพลไกร ตะลุยรบได้ไปพันเขตสุพรรณ จอมทัพเผ่าไทยเกียรติเกรียงไกรไถ่รามัญ ฟินองค์ราชันเสียดะบัน อยู่คอนเจดีย์”

(เพลง อนุสรณ์ดอนเจดีย์)

เพลงอนุสรณ์ดอนเจดีย์ เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสาระที่ต้องการปลุกใจให้กล้าหาญให้มีความภูมิใจในวีรกรรมของบรรพบุรุษ โดยกล่าวยกย่อง เชิดชู ถึงการกระทำที่แสดงให้เห็น ถึงพระปรีชาสามารถในการรบของสมเด็จพระนเรศวร ที่ต่อสู้กับพระมหาอุปราชาพม่า เพื่อกอบกู้เอกราชของชาติไทยคืนจากพม่าด้วยความองอาจ กล้าหาญ ดังตัวอย่าง “นเรศวรราชาเร่งพาพลไกรตะลุยรบไล่ไปพ้นเขตสุพรรณ จอมทัพเผ่าไทยเกียรติเกรียงไกรไถ่รามัญ พันทองค์ราชันเสียดระบับอยู่ดอนเจดีย์” จนกระทั่งได้สร้างปูชนียสถานดอนเจดีย์ เพื่อเป็นประจักษ์พยานในชัยชนะ และความกล้าหาญของสมเด็จพระนเรศวร ดังตัวอย่าง “ดอนเจดีย์ปูชนียสถาน คือ องค์พยานยามศึก รุกรานมาตีคนคร องค์นเรศวรเจ้า เกณฑ์เหล่าประชากรสร้างเป็นอนุสรณ์ ครั้งราญรอนกับรามัญ”

ตัวอย่างที่ 3

“กรุงศรีอยุธยาราชธานีไทย	ถึงเคยแตกแหลกไปก็ไม่สิ้นคนดี
เราจะรบศัตรู ต่อสู้ไฟริ	เราจะกู้เกียรติศรีอยุธยาไว้เอย
อยุธยาธานีศรีสยาม	เป็นเมืองงามธรรมชาติช่วยสนอง
บริบูรณ์ลุ่มน้ำและลำคลอง	ท้าวอุทองทรงสร้างให้ชาวไทย (สร้อย)
ครั้งโบราณแพ้วมาเป็นข้าเขา	พระนเรศวรเป็นเจ้าทรงกู้ได้
ไล่ศัตรูไปให้พ้นแผ่นดินไทย	ศรีอยุธยาไม่สิ้นคนดี
... ไว้แก่ศรีอยุธยาชั่วฟ้าดิน”	

(เพลงกรุงศรีอยุธยา)

เพลงกรุงศรีอยุธยา เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสาระ ที่ต้องการปลุกใจให้กล้าหาญ ให้มีความภูมิใจในวีรกรรมของบรรพบุรุษ โดยกล่าวยกย่อง เชิดชู ถึงการกระทำที่แสดงให้เห็นถึงพระปรีชาสามารถในการรบของบรรพบุรุษไทย ตั้งแต่ปฐมกษัตริย์สมัยกรุงศรีอยุธยา ได้แก่ พระเจ้าอู่ทอง ที่สร้างบ้านสร้างเมืองจนมีความอุดมสมบูรณ์ ดังตัวอย่าง “อยุธยาธานีศรีสยาม เป็นเมืองงามธรรมชาติช่วยสนอง บริบูรณ์ลุ่มน้ำ และลำคลอง ท้าวอุทองทรงสร้างให้ชาวไทย” กระทั่งถึงวีรบุรุษองค์ต่อไป คือ สมเด็จพระนเรศวร ที่ต่อสู้กับพระมหาอุปราชาพม่า เพื่อกอบกู้เอกราชของชาติไทย คืนมาจากพม่า ด้วยพระปรีชาสามารถของพระองค์ และแสดงให้เห็นว่า กรุงศรีอยุธยา

ไม่สิ้นคนดี ดังตัวอย่าง “ครั้งโบราณแพ้วมาเป็นข้าเขา พระนเรศวรเป็นเจ้าทรงกู้ได้ ไล่ศัตรูไปให้
พื้นแผ่นดินไทย ศรีอยุธยาไม่สิ้นคนดี ไว้แก่ศรีอยุธยาชั่วฟ้าดิน”

ตัวอย่างที่ 4

“ศึกบางระจัน จำให้มันพี่น้องชาติไทย เกียรติประวัติสร้างไว้ แ่ชนชาติไทยรุ่นหลัง
แม้ชีวิตยอมอุทิศเมื่อชาติอับปาง เลือดไทยต้องมาไหลหลัง ทาทั่วผืนแผ่นดินทอง

ไทยคงเป็นไทย มิใช่ชาติเป็นเชลย ไทยมิเคยถอยร่นชนชาติศัตรู บางระจัน แม่สิ้นอาวุธ
จะสู้ สองดาบฟาดฟันศัตรู สู้จนชีพตนมลาย ...แม้ใครรุกรานเราสู้ เพื่อกู้แหลมดินไทยเรา”

(เพลงศึกบางระจัน)

เพลงศึกบางระจัน เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสาระ ที่ต้องการปลุกใจให้กล้าหาญ ให้มีความภูมิใจ
ในวีรกรรมของบรรพบุรุษ ทั้งที่มีการเอ่ยนามและไม่ได้เอ่ยนาม แต่เป็นการกล่าวยกย่อง เชิดชู
ถึงการกระทำที่แสดงให้เห็นถึงความรักชาติบ้านเมือง กล้าหาญ เสียสละแม้กระทั่งชีวิตของตน
เพื่อรักษาปกป้องบ้านเมือง ดังตัวอย่าง “ศึกบางระจัน จำให้มันพี่น้องชาติไทย เกียรติประวัติ
สร้างไว้ แ่ชนชาติไทยรุ่นหลัง แม้ชีวิตยอมอุทิศราชอาณาจักรอับปาง เลือดไทยต้องมาไหลหลัง ทาทั่ว
ผืนแผ่นดินทอง” และแสดงให้เห็นวีรกรรมของชาวบ้านบางระจัน ดังตัวอย่าง “บางระจัน แม่สิ้น
อาวุธจะสู้ สองดาบฟาดฟันศัตรู สู้จนชีพตนมลาย”

ตัวอย่างที่ 5

“บรรพบุรุษของไทยแต่โบราณ	ปกบ้านป้องเมืองคุ้มเหย้า
เสียเลือดเสียเนื้อมิใช่เบา	หน้าที่เรารักษาสืบไป
ลูกหลานเหลนโหลนกายหน้า	จะได้มีพสุธาอาศัย
อนาคตจะต้องมีประเทศไทย	มิยอมให้ผู้ใดมาทำลาย
..... ผู้ตรงนี้ ผู้ที่นี้ ผู้จนตาย	ถึงเป็นคนสุดท้ายก็ลงดู”

(เพลงเราสู้)

เพลงเรารู้ เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสาระ ที่ต้องการปลุกใจให้กล้าหาญ ให้มีความภูมิใจในวีรกรรมของบรรพบุรุษ ทั้งที่มีการเอ่ยนามและไม่ได้เอ่ยนาม แต่เป็นการกล่าวยกย่อง เชิดชูถึงการกระทำที่แสดงให้เห็นถึงความรักชาติบ้านเมือง กล้าหาญ เสียสละแม้กระทั่งชีวิตของตน เพื่อรักษาปกป้องบ้านเมือง ดังตัวอย่าง “บรรพบุรุษของไทยแต่โบราณ ปกบ้านป้องเมืองคุ้มเหย้า เสียเลือดเสียเนื้อมิใช่เบา” ดังนั้น เยาวชนรุ่นหลังจะต้องมีหน้าที่ปกป้องบ้านเมืองต่อไป

ดังตัวอย่าง “ลูกหลานเหลนโหลนภายหน้า จะได้มีพสุธาอาศัย อนาคตจะต้องมีประเทศไทย มิยอมให้ผู้ใดมาทำลาย”

ตัวอย่างที่ 6

“บรรพชนชาติไทยจารึกไว้มัน	ยามมีภัยพาลช่วยกันทุกตำบล
จับอาวุธขึ้นสู้ทรชน	ฝ่าผจญประจันราวี
เกิดเป็นไทยจิตใจไม่เคยหนีหวั่น	สละชีพพลันป้องกันธรณี
อดทนรบจับไล่เหล่าไพรี	เพื่อปฐพีรอดวายตายด้วยกัน
....ร่วมใจไม่พริ่นช่วยกันรุกรานอรอน”	

(เพลงไทยอาสา)

เพลงไทยอาสา เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสาระ ที่ต้องการปลุกใจให้กล้าหาญ ให้มีความภูมิใจในวีรกรรมของบรรพบุรุษ ทั้งที่มีการเอ่ยนามและไม่ได้เอ่ยนาม แต่เป็นการกล่าวยกย่อง เชิดชูถึงการกระทำที่แสดงให้เห็นถึงความรักชาติบ้านเมือง กล้าหาญ เสียสละแม้กระทั่งชีวิตของตน เพื่อรักษาปกป้องบ้านเมือง ดังตัวอย่าง “บรรพชนชาติไทยจารึกไว้มัน ยามมีภัยพาลช่วยกัน ทุกตำบล จับอาวุธขึ้นสู้ทรชน ฝ่าผจญประจันราวี” เพื่อให้เยาวชนรุ่นหลังได้สำนึกและยึดถือเป็นตัวอย่าง ดังตัวอย่าง “เกิดเป็นไทยจิตใจไม่เคยหนีหวั่น สละชีพพลันป้องกันธรณี อดทนรบจับไล่ เหล่าไพรี เพื่อปฐพีรอดวายตายด้วยกัน”

ตัวอย่างที่ 7

“ทวยเทพไทย (ฮัม) ไฉนน้อย	ลอยอยู่บนนภาข้าขอวันทาเทวาธิราช
ประสาทอยู่คุ้มครองไทย	ขออัญชลีอนุภาพ
วิญญานไทยนิมิตชนชาติกาจไกรศรี	ศรีอยุธยาไม่สุดสิ้นคนดี

ศรีศักดิ์ไทยคงไทย

ทุกสมัยไทยเรื่องฤทธิ์เกริกไกร ไชโย

.... บริรักษ์องค์มหाराชปราศภัย ไชโย”

(เพลงศรีอยุธยา)

เพลงศรีอยุธยา เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสาระ ที่ต้องการปลุกใจให้กล้าหาญ ให้มีความภูมิใจในวีรกรรมของบรรพบุรุษ เป็นการกล่าวยกย่อง เชิดชู ถึงการกระทำที่แสดงให้เห็นถึงความรักชาติบ้านเมือง กล้าหาญ เสียสละแม้กระทั่งชีวิตของตน เพื่อรักษาปกป้องบ้านเมืองให้คงอยู่ได้ จนทุกวันนี้ดังตัวอย่าง “วิญญูณไทยนิมิตชนชาติกาจไกรศรี ศรีอยุธยาไม่สุดสิ้นคนดี ศรีศักดิ์ไทยคงไทย ทุกสมัยไทยเรื่องฤทธิ์เกริกไกร ไชโย” มีการกล่าวอ้างถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เทวดาอารักษ์ทั้งหลายว่าได้ปกป้องคุ้มครองไทยอยู่ ดังตัวอย่าง “ทวยเทพไทยใหญ่น้อย ลอยอยู่บนนภา ข้าขอวันทาเทวธิดาฯ ประสาทอยู่คุ้มครองไทย ขออัญชลีอนุภาพ”

ตัวอย่างที่ 8

“เราเกิดมาเป็นไทย สมศักดิ์ศรีชาติไทยเพราะใจเสรี เลือดเนื้อไทยพลี เพื่อให้มีเสรี ยืนมา บรรพไทยนั้นสร้างชาติไทยให้เรา ด้วยเลือดเนื้อพลีเอา จวบไทยเราสุขสันต์ทั่วหน้า ชีพบรรพไทยต้องสูญไปจึงได้ชาติมา

เอกราชเราน้อมบูชาขอให้รักษารวมกัน ไทยภูมิใจเพราะไทยครูดปลดอดมา เทิดชาติเหนือชีวาอยู่กันมาสุขสันต์ เราต้องรักชาติไม่หวาดหวั่น ถ้าหากแม่ใครมาโรมรัน เอาเลือดล้างมันให้มันสูญสิ้น แผ่นดินแดนไทย ... แม้มิตรชนเข้ามาเรารบสุดชีวา เพื่อประชาธิปไตย”

(เพลงไทยวิวัฒน์)

เพลงไทยวิวัฒน์ เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสาระ ที่ต้องการปลุกใจให้มีความภูมิใจในวีรกรรมของบรรพบุรุษ ที่มีการกระทำที่แสดงให้เห็นถึงความรักชาติบ้านเมือง กล้าหาญ เสียสละแม้กระทั่งชีวิตของตน เพื่อปกป้องบ้านเมืองให้คงอยู่ได้จนทุกวันนี้ ดังตัวอย่าง “บรรพไทยนั้นสร้างชาติไทยให้เรา ด้วยเลือดเนื้อพลีเอา จวบไทยเราสุขสันต์ทั่วหน้า ชีพบรรพไทยต้องสูญไปจึงได้ชาติมา” ดังนั้นลูกหลานไทยทั้งหลาย จะต้องเอาเยี่ยงอย่างไม่แพ้บรรพบุรุษ ดังตัวอย่าง “เราต้องรักชาติไม่หวาดหวั่น ถ้าหากแม่ใครมาโรมรัน เอาเลือดล้างมันให้มันสูญสิ้น แผ่นดินแดนไทย”

4. เพลงแห่งความหวังโย

เพลงประเภทนี้ มีเนื้อหาสาระที่แสดงออกถึงความยากลำบาก ขอมเสียดสละความสุขของตนเองเพื่อประเทศชาติ ต้องจากแฟนและครอบครัวอันเป็นที่รัก อยู่กลางป่าเขาลำเนาไพร นอนกลางดินกินกลางทราย มีความรู้สึกอ้างว้าง ว้าเหว่ เดียวดาย ทำให้เกิดความสงสารและเห็นใจผู้กล้าเหล่านี้ ดังตัวอย่างเนื้อหาเพลงดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

“แสนคิดถึง ต.ช.ด. พ่อเพื่อนยาก	ต้องระกำลำบากอย่างสุดแสน
ยามหมันต์หันมาหาชายแดน	ให้หนาวเหน็บเจ็บแค้นแสนทุกข์ทน
ขอมจำจากลูกเมียไปเสียห่าง	ต้องอ้างว้างเดียวดายกลางไพรสมณต์
เฝ้ากอดปิ่นแทนน้องหมองมกล	เพื่อผจญใจหาญผลาญอรินทร์
ยามเจ็บป่วยแทบม้วยด้วยว้าเหว่	เพราะห่างเหญาติมิตรสนิทสิ้น
ฟังเสียงหรีงหรือผวาน้ำตาริน	เพื่อแผ่นดินสละชีพเป็นชาติพลี”

(เพลงแต่ ต.ช.ด.)

เพลงแต่ ต.ช.ด. เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสาระ ที่แสดงออกถึงความทุกข์ยากลำบาก ขอมเสียดสละความสุขของตนเอง เพื่อป้องกันประเทศชาติ ให้เกิดความรู้สึกสงสารและเห็นใจ ตำรวจตระเวนชายแดน ปฏิบัติหน้าที่กลางป่าเขาลำเนาไพร ไม่เหมือนตำรวจสังกัดอื่นทำให้เกิดความน้อยเนื้อต่ำใจด้วย ดังตัวอย่าง “แสนคิดถึง ต.ช.ด. พ่อเพื่อนยาก ต้องระกำลำบากอย่างสุดแสน ยามหมันต์หันมาหาชายแดน ให้หนาวเหน็บเจ็บแค้นแสนทุกข์ทน” และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ จงรักภักดี สามารถพลีชีพเพื่อชาติได้ ดังตัวอย่าง “ยามเจ็บป่วยแทบม้วยด้วยว้าเหว่ เพราะห่างเหญาติมิตรสนิทสิ้น ฟังเสียงหรีงหรือผวาน้ำตาริน เพื่อแผ่นดินสละชีพเป็นชาติพลี” ต้องจากแฟนและครอบครัวอันเป็นที่รัก อยู่กลางป่าเขาลำเนาไพร นอนกลางดินกินกลางทรายทำให้

รู้สึกอ้างว้างเดียวดาย ดังตัวอย่าง “ขอมจำจากลูกเมียไปเสียห่าง ต้องอ้างว้างเดียวดายกลางไพรสมนซ์
เฝ้ากอดปิ่นแทนน้องหมองมด เพื่อผจญใจหาญผลาญอรินทร์”

ตัวอย่างที่ 2

“ขอลาแฟนผู้แสนดี ไปเพราะหน้าที่ เพื่อเสรีของชาติไทยเพื่อชาติมหากษัตริย์ไชรี
เราเหล่าลูกรักทัพไทย ถวายชีวี ขวานทองเอยเคยโสภณ บัดนี้เขามัน ดังทั่วไทยไร้สิ้นคนดี
กลองศึกลั่นแล้วบัดนี้ แนวหลังเจ้าอยู่จงดี แล้วจงนึกถึงพี่บ้างหนา

พี่ไปแนวหน้าอาสากองทัพ พักรบแล้วจะมารับ น้องอย่าลืมคอยนับวันมา
พี่ห่วงแนวหลัง กังวลด้วยแสนไกลตา น้องเปลอเข้าศึกอาจมา บุกรุกชิงเขตแดน แม้นใครรานใคร
รุกไทย ชีพนี้พลีให้ แต่หัวใจขอให้แฟน ... สักรักพี่หนักใจแสน มิเรียนรู้ใจแฟนได้เลย”

(เพลงยอดทหารบก)

เพลงยอดทหารบก เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสาระที่แสดงออกถึงความทุกข์ยากลำบาก
ขอมเสียดสละความสุขของตนเองเพื่อป้องกันประเทศชาติ ให้เกิดความรู้สึกสงสารและเห็นใจผู้กล้า
เหล่านี้ ดังตัวอย่าง “ขอลาแฟนผู้แสนดี ไปเพราะหน้าที่ เพื่อเสรีของชาติไทย เพื่อชาติ มหากษัตริย์
ไชรี เราเหล่าลูกรักทัพไทย ถวายชีวี” การปฏิบัติหน้าที่เป็นแนวหน้า ทำให้ต้องจากแฟนและ
ครอบครัวอันเป็นที่รัก อยู่กลางป่าเขาลำเนาไพร ทำให้เป็นห่วงแฟน กลัวว่าจะเปลี่ยนใจ แม้ชีวิตจะ
พลีให้ชาติ แต่หัวใจนั้นขอมอบให้แฟน ขอให้แฟนรอวันกลับ ดังตัวอย่าง “พี่ไปแนวหน้าอาสา
กองทัพ พักรบแล้วจะมารับ น้องอย่าลืมคอยนับวันมา พี่ห่วงแนวหลัง กังวลด้วยแสนไกลตา” แม้
ชีวิตจะพลีให้ชาติ แต่หัวใจนั้นขอมอบให้แฟน ขออย่าได้เปลี่ยนไป ดังตัวอย่าง “ชีพนี้พลีให้ แต่
หัวใจขอให้แฟน” และดังตัวอย่าง “สักรักพี่หนักใจแสน มิเรียนรู้ใจแฟนได้เลย”

ตัวอย่างที่ 3

“ในพฤษภงป่า แนวพนาถีน นอนกลางดิน กินกลางทราย เราทั้งหลาย ต.ช.ด.
มิเคยหวั่นความยากแค้น พวกชายแดนมิเคยพรั่น ลา ลา แล้วลูกแก้วเมียขวัญ ขอไปป้องกัน

ชายแดนไทย นอนไม่เคยอ้อม ซิมไม่เคยอ่อย ภัยรอกอย ต.ช.ค.เราไม่ท้อ ทั้งลำเค็ญ หรือ
ความไข้ ความสุขเอ๋ย มิเคยเลยได้เคียงใกล้ ชายชาติเสือ เหลือแต่ชื่อลือไว้ ยิ่งยงเกริกไกร ต.ช.ค.”

(เพลงสิงห์ ต.ช.ค.)

เพลงสิงห์ ต.ช.ค. เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสาระ ที่แสดงออกถึงความทุกข์ยากลำบาก
ยอมเสียสละความสุขของตนเอง เพื่อป้องกันประเทศชาติ ให้เกิดความรู้สึกสงสารและเห็นใจ
ตำรวจตระเวนชายแดน ต้องไปปฏิบัติหน้าที่กลางป่าเขาลำเนาไพร ดังตัวอย่าง “ในพฤษภงป่า
แนวพนาถัน นอนกลางดิน กินกลางทราย เราทั้งหลาย ต.ช.ค. มิเคยหวั่น ความยากแค้น
พวกชายแดนมิเคยพรั่น” และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ จงรักภักดี แม้จะต้องจากลูกเมียไป
ชายแดน ดังตัวอย่าง “ลา ลา แล้วลูกแก้วเมียขวัญ ขอไปป้องกันชายแดนไทย” ด้วยหน้าที่
ที่ต้องรับผิดชอบถึงแม้จะลำบากยากเย็นแค่ไหน ก็ไม่เคยท้อ ดังตัวอย่าง “นอนไม่เคยอ้อม ซิมไม่เคย
อ่อย ภัยรอกอย ต.ช.ค.เราไม่ท้อ ทั้งลำเค็ญหรือความไข้ ความสุขเอ๋ย มิเคยเลยได้เคียงใกล้”

ตัวอย่างที่ 4

“...ได้รู้มไม้ไบบังหว่างไพรสมณฑ์	ที่ร่วงหล่นทับถมจมพื้นหล้า
คูจชีพที่พลีร้างกลางพนา	ท่วมกายาเลือดกำซาบอาบผืนดิน
สีแดงจางแห่งเลือดไม่เหือดหาย	เลือดเผ่าไทยไหลเป็นสายมิสุดสิ้น
ทั้งน้อง, พี่, ปกปฐพีด้วยชีวิน	แม่ธรณินทร์ถิ่นแหลมทองป้องผูกพัน
...	
น้องเอ๋ย...เกิดมาได้เป็นไทยไซ้ทาสเขา	ชีพคนเราต้องแตกดับอย่างมันแม่น
จะต้องตาย...ตายอย่างไร ไม่เหมือนแม่น	ตายเพื่อแผ่นดินพสุธามาตุภูมิ”

(เพลงเจริญ ทองนึม)

เพลงเจริญ ทองนึม เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสาระที่แสดงออกถึงความทุกข์ยากลำบาก
ยอมเสียสละความสุขของตนเอง แม้กระทั่งยอมสละชีพเพื่อป้องกันประเทศชาติ ทำให้เกิด
ความรู้สึกสงสารและเห็นใจผู้กล้าเหล่านี้ ดังตัวอย่าง “ได้รู้มไม้ไบบังหว่างไพรสมณฑ์ ที่ร่วงหล่น
ทับถมจมพื้นหล้าคูจชีพที่พลีร้างกลางพนา ท่วมกายาเลือดกำซาบอาบผืนดิน” การปฏิบัติหน้าที่

เป็นแนวหน้า ต้องยอมแม้กระทั่งสละชีพของตนเพื่อรักษาอธิปไตยของชาติ ดังตัวอย่าง “สี่แดง
ฉานแห่งเลือดไม่เหือดหาย เลือดเผ่าไทยไหลเป็นสายมิสุดสิ้น ทั้งน้อง พี่ ปกปฐพีด้วยชีวิแม่
ธรณินทร์ถิ่นแหลมทองป้องผูกพัน” และ “น้องเอ๋ย...เกิดมาได้เป็นไทยใช้ทาสเขา ชีพคนเราต้อง
แตกดับอย่างมันแม่น จะต้องตาย...ตายอย่างไรไม่เหมือนแม่น คายเพื่อแผ่นดินพสุธามาตุภูมิ”

ตัวอย่างที่ 5

“นักรบใด ใจมั่น พลันเรงร่า	ล้วนทหาร ปรารณา เป็นเช่นเขา
ผู้สุดฤทธิ์ ในกิจ ทั้งหนักเบา	ยอมรับเอา ด้วยนโม อันโอพาร์
เป็นเกลอกับ ทุกข์กล้าแสนสาหัส	อันตราย สารพัด ไม่น่ายหน้า
ถึงขามจิต โลหิตซบ กับพสุธา	ใจเย็นได้ ไม่ว่า หวันพะวง

...

กฎอันใด แม้วางไว้ ในยามสงบ	ป้องเคารพ ชูเชิด ให้เจิดจ้า
ดำเนินตาม ที่เห็นชัด ในหัตถยา	ว่าเป็นภาระเลิศ ประเสริฐจริง”

(เพลงขอคนักรบกล้า)

เพลงขอคนักรบกล้า เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสาระที่แสดงออกถึงความทุกข์ยากลำบากยอม
เสียดสละความสุขของตนเอง แม้กระทั่งยอมสละชีพเพื่อป้องกันประเทศชาติ ทำให้เกิด
ความรู้สึกสงสารและเห็นใจผู้กล้าเหล่านี้ ดังตัวอย่าง “เป็นเกลอกับ ทุกข์กล้าแสนสาหัสอันตราย
สารพัด ไม่น่ายหน้าถึงขามจิต โลหิตซบ กับพสุธา ใจเย็นได้ ไม่ว่า หวันพะวง” และบอกถึง การ
ปฏิบัติหน้าที่ของทหารกล้า ต้องหนักเอาเบาสู้ ดังตัวอย่าง “นักรบใด ใจมั่น พลันเรงร่า ล้วนทหาร
ปรารณา เป็นเช่นเขา ผู้สุดฤทธิ์ ในกิจ ทั้งหนักเบา ยอมรับเอา ด้วยนโม อันโอพาร์”

ตัวอย่างที่ 6

“ข้าสคูติทหารเสือพระราชินี ที่กล้าหาญต่อสู้ไฟริไม่ยอมถอยหนีปวงภัย ต้องจาก
ที่กินนอนกลางดินกินอยู่กลางไฟ สู้อดทนความเจ็บความไข้ ต่อสู้ด้วยใจชาติทหาร
ต้องกราฝน ขอมผจญแดดร้อนแรงกล้าทรมาณร่างกายทุกครา สู้ที่จะหาโคปาน นี้แหละ
ชาติชายกล้าบากกายแต่ใจกล้าหาญ ให้โลกโล้นนี้หรือชายชาญชายชาติทหารคือคนไทย

ข้าสคูติทหารเสื่อพระราชินี ที่ถวายเป็นด้วยภักดีต่อราชินียิ่งใหญ่ จากอกพี่น้องมา
 คู่ครองปกป้องแดนไทย จากลูกเมียอันเปรียบดวงใจ จากพ่อแม่ไกลสุดตาต้องกอดปิ่น
 นอนบนดินถวิลใจเสรำ มองทางใดไม่มีแม่เฝ้ามีแต่ป่าเขาตรงหน้า ต้องฝ่าฟันภัยอันตราย
 รอบกายนานา สละแล้วชีวิตชีวา นี่แหละทหารกล้าราชินี”

(เพลงทหารเสื่อพระราชินี)

เพลงทหารเสื่อพระราชินี เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสาระที่แสดงออกถึงความทุกข์ยากลำบาก
 ขอมเสียดสละความสุขของตนเอง เพื่อป้องกันประเทศชาติ การปฏิบัติหน้าที่เป็นแนวหน้า ทำให้
 ต้องจากแฟนและครอบครัวอันเป็นที่รัก อยู่กลางป่าเขาลำเนาไพร เจ็บไข้ได้ป่วยก็ไม่มีใครดูแล
 รักษา ทำให้เกิดความรู้สึกสงสาร เห็นใจ ผู้กล้าเหล่านี้ ดังตัวอย่าง “ข้าสคูติทหารเสื่อพระราชินี
ที่กล้าหาญต่อสู้ไฟริไม่ยอมถอยหนีปวงภัย ต้องจากที่กินนอนกลางดินกินอยู่กลางไพร สู้อุตุน
ความเจ็บความไข้ ต่อสู้ด้วยใจชาติทหาร ต้องกราฝน ขอมผจญแดดร้อนแรงกล้าทรมานร่างกาย
 ทูครา สุดที่จะหาใครปาน นี่แหละชาติชายกล้าบากกายแต่ใจกล้าหาญ ให้โลกกลื่อนี้หรือชายชา
 ชาติทหารคือคนไทย” ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ จงรักภักดี สามารถพลีชีพเพื่อชาติได้
 ดังตัวอย่าง “ข้าสคูติทหารเสื่อพระราชินี ที่ถวายเป็นด้วยภักดีต่อราชินียิ่งใหญ่ ...ต้องฝ่าฟันภัย
อันตรายรอบกายนานา สละแล้วชีวิตชีวา นี่แหละทหารกล้าราชินี ”

ตัวอย่างที่ 7

“จากยอดคอยแดนไกลใครจะเห็น	ยากลำเค็ญเพียงใดใจยังมั่น
จะปกป้องผองไทยชั่ววันรันดร	สิ้นชีวันก็ยังหวังหวงแผ่นดิน
ด้วยหน้าที่ชีวิตรับผิดชอบ	คือคำตอบที่รออยู่มีรู้อิ้น
ความจริงใจลึกล้ำตั้งอาจฉน	รักแผ่นดินรักเกียรติศักดิ์นักรบไทย
คิดถึงยอดหญ่ท้อใจแทบขาด	แต่มีอาจตัดสินใจทิ้งไปได้
ด้วยหน้าที่ศรัทธาทั้งใจกาย	คือความหมายเกินค่ากว่าชีวิ
ส่งใจข้ามขอบฟ้ามาหาเสมอ	ขอเพียงเธอคอยคู่อยู่ที่นี้
ขอให้รอวันรุ่งของพรุ่งนี้	ฟ้าคงมีพรชัยให้กับเรา”

(เพลงจากยอดคอย)

เพลงขอดคอย เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสาระที่แสดงออกถึงความทุกข์ยากลำบาก ขอมเสียดสละความสุขของตนเอง เพื่อป้องกันประเทศชาติ ด้วยความซื่อสัตย์ จงรักภักดี สามารถพลีชีพเพื่อชาติได้ ดังตัวอย่าง “จากขอดคอยแดนไกลใครจะเห็น ยากลำเค็ญเพียงใดใจยังมั่น จะปกป้องผองไทย ชัณริรันคร์ สิ้นชีวันก็ยังห้วงหวงแผ่นดิน” การปฏิบัติหน้าที่เป็นแนวหน้า ทำให้ต้องจากแฟนและครอบครัวอันเป็นที่รัก อยู่กลางป่าเขาลำเนาไพร แม้จะคิดถึงกันมาก แต่ก็ไม่สามารถละทิ้งหน้าที่ที่มีต่อชาติบ้านเมืองได้ และหวังว่า คงจะมีวันโชคดีได้กลับมาพบกัน ทำให้เกิดความรู้สึกสงสาร เห็นใจ ผู้กล้าเหล่านี้ ดังตัวอย่าง “คิดถึงขอดหยุดใจแทบขาด แต่มีอาจตัดสินใจทิ้งไปได้ ด้วยหน้าที่ศรัทธาทั้งใจกาย คือความหมายเกินค่ากว่าชีวิ ส่งใจข้ามขอบฟ้ามาหาเสมอ ขอเพียงเธอ คอยอยู่ที่นี่ ขอให้รอวันรุ่งของพรุ่งนี้ ฟ้าคงมีพรชัยให้กับเรา”

ตัวอย่างที่ 8

“อยู่กลางดินกินกลางทรายทั้งน้อยใหญ่	เอาป่าเขาลำเนาไพรต่างเคหา
ดวงเดือนเด่นเช่นดวงชวาลา	เมฆม่านฟ้าเปรียบเป็นเช่นเพดาน
เมื่อนาวเหน็บคราวใดให้นาวเหน็บ	นาวเจ็บปวดไปในสังขาร
เมื่อรุ่มร้อนร้อนรุ่มสุขดวงมาน	ดังไฟผลาญดวงจิตต์แทบกินที่พัง
เสียงหริดหริ่งเรไรในไพรพฤษย์	อีกทีก็ซ้องแซ่เสียงแตรสังข์
อ้อมกอดดินถวิลไว้ไม่จริง	ขุดหลุมฝังกายไว้ใช้หลับนอน
*พวกเราขอสู้อยู่แนวหน้า	คุณสิงขรต้องสลายด้วยสายลม
ณ ราตรีครั้งหนึ่งซึ่งมีดมิด	ถูกศัตรูจู่ประชิดจิตขึ้นขม
เสียงปี่ดังปี่ร้างเปรี๊ยะเสียงระงม	ร่างเรล้มถมทับลงกับดิน
กระสุนผ่านตรงกลางหว่างทรวงอก	โลหิตตกปลูพีชีวีสิ้น
เหลือวิญญาณพวกเราเฝ้าแผ่นดิน	ถึงชื่อสิ้นชาติยังยั่งยืนนาน”

(เพลงวิญญาณผู้พิทักษ์ชายแดน)

เพลงวิญญาณผู้พิทักษ์ชายแดน เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสาระที่แสดงออกถึงความทุกข์ยากลำบาก ขอมเสียดสละความสุขของตนเอง เพื่อป้องกันประเทศชาติ การปฏิบัติหน้าที่เป็นแนวหน้า ทำให้ต้องจากผู้เป็นที่รัก อยู่กลางป่าเขาลำเนาไพร นอนกลางดินกินกลางทราย แม้จะคิดถึงกันมากแต่ก็ไม่สามารถละทิ้งหน้าที่ที่มีต่อชาติบ้านเมืองได้ ดังตัวอย่าง “อยู่กลางดิน

กินกลางทรายทั้งน้อยใหญ่ เอาป่าเขาลำเนาไพรต่างเคหา ดวงเดือนเด่นเช่นดวงชวลา
เมฆม่านฟ้าเปรียบเป็นเช่นเพดาน เมื่อหนาวเหน็บครวไคให้หนาวเหน็บ หนาวเจ็บปวดไปใน
สังขาร เมื่อร้อนร้อนร้อนร้อนสุขดวงมาน ดั่งไฟผลาญดวงจิตต์แทบกินที่พัง” การปฏิบัติหน้าที่
 อยู่ตามป่าเขาลำเนาไพร มีแต่อันตรายรอบด้าน และในที่สุดต้องพลีชีพเพื่อป้องกันชาติ ทำให้เกิด
 ความรู้สึกสงสาร เห็นใจ เหล่าทหารกล้าอย่างยิ่ง ดังตัวอย่าง “ณ ราตรีครั้งหนึ่งซึ่งมีดมืด
ถูกศัตรูจู่ประชิดจิตขึ้นขม เสี่ยงปืนดั่งปรางเปรี๊ยะเสี่ยงระงม ร่างเรากล้มจมทับลงกับดิน
กระสุนผ่านตรงกลางหว่างทรวงอก โลหิตตกปลูพืชวิวิสีน เหลือวิญญาณพวกเราเฝ้าแผ่นดิน
ถึงชื่อสิ้นชาติก็ยังยืนนาน”

5. เพลงแห่งความรักชาติ

เพลงประเภทนี้ มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปกป้องประเทศชาติ ความรักและหวงแหน
 ประเทศชาติ สะท้อนถึงอุดมการณ์ทางการเมืองที่รัฐต้องการนำเสนอ คือ ให้รักชาติโดยยอม
 สละชีวิตเพื่อรักษาสิทธิอิสระเสรี เพื่อรักษาแผ่นดินที่ปู่ย่าตายายเคยอยู่มา ไม่ให้ใครมาเหยียบย่ำ
 ทำลาย ให้มีความสามัคคี ช่วยกันกอบกู้เอกราชของชาติไทย และให้แสดงออกด้วยการเชื่อมั่น
 ในรัฐบาล ด้วยการรักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญ ดังเพลงต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

“ตื่นเถิดชาวไทย อย่ามัวหลับไหลลุ่มหลง ชาติจะเรืองคำรบ ก็เพราะเราทั้งหลาย
 ถ้ามัวหลับมัวหลง เราก็คงมลาย เราต้องเร่งชวนชวาย ตื่นเถิดชาวไทย

บ้านเมือง ยามเฟื่องฟูรุ่งเรือง ก็อย่าลืมหวนชวาย เราจะพากันตาย จำไว้เถอะ
 สหาย ตื่นเถิดชาวไทย

ชาติไทย เราไม่น้อมยอมใคร จะสู้จนชีพสลาย หวังผดุงแหลมทอง เราพี่น้อง
 หึงชวย อย่าให้ชาติสูญหาย ตื่นเถิดชาวไทย”

(เพลงตื่นเถิดชาวไทย)

จากเนื้อหาของเพลงตื่นเถิดชาวไทย มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปลุกใจ ให้มีความรัก
 และหวงแหนประเทศชาติ ให้ลุกขึ้นมาต่อสู้เพื่อปกป้องเอกราชของชาติไทย อย่ามัวนั่งนอนใจอยู่

ดังตัวอย่าง “ตื่นเถิดชาวไทย อย่ามัวหลับไหลลุ่มหลง ชาติจะเรืองดำรง ก็เพราะเราทั้งหลาย ถ้ามัวหลับมัวหลง เราก็กมลาย เราต้องเร่งชวนชวายุ ตื่นเถิดชาวไทย” เน้นย้ำให้รักชาติ โดยยอมสละชีวิต เพื่อรักษาสัทธาธิสระเสรี รักษาแผ่นดินที่ปู่ย่าตายายเคยอยู่มา ต้องไม่ให้ใครมาเหยียบย่ำทำลาย ดังตัวอย่าง “ชาติไทยเราไม่น้อมยอมใคร จะสู้จนชีพสลาย หวังผดุงแหลมทอง เราพี่น้องหญิงชาย อย่าให้ชาติสูญหาย ตื่นเถิดชาวไทย” และความรักชาตินั้นต้องไม่ประมาทถึงแม้ว่า ชาติจะยังสงบอยู่ก็ตาม ต้องหาวิธีป้องกันชาติไว้ ดังตัวอย่าง “บ้านเมืองยามเฟื่องฟู รุ่งเรือง ก็อย่าลืมหวนชวายุ เราจะพากันตายจำไว้เถอะสหาย ตื่นเถิดชาวไทย”

ตัวอย่างที่ 2

“ความรักอันใด แม้รักเท่าไหน ยังไม่ยั่งยืน เช่นรักคู่รัก แม้รักดั่งกลิ่น ยังอาจมขื่น
ขื่นได้ภายหลัง แต่ความรักชาติ รักแสนพิศวาส รักสุดกำลัง ก่อเกิดมานะ ยอมสละชีวิ้ง
รักจนกระทั่ง หมดเลือดเนื้อเรา

ชีวิตร่างกาย เราไม่เสียดาย ตายแล้วก็เฝ้า ทุกสิ่งยอมคลาด เว้นชาติของเรา ไม่ให้
ใครเข้า เหยียบย่ำทำลาย”

(เพลงรักชาติ)

จากเนื้อหาของเพลงรักชาติ มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปลุกใจให้มีความรัก และหวงแหนประเทศชาติ ไม่มีความรักอื่นใดที่จะยั่งยืนเทียบเท่ากับความรักชาติได้ เพราะความรักชาตินั้นเรายอมสละได้แม้กระทั่งเลือดเนื้อของตนเอง ดังตัวอย่าง “ความรักอันใด แม้รักเท่าไหน ยังไม่ยั่งยืน เช่นรักคู่รัก แม้รักดั่งกลิ่น ยังอาจมขื่น ขื่นได้ภายหลัง แต่ความรักชาติ รักแสนพิศวาส รักสุดกำลัง ก่อเกิดมานะ ยอมสละชีวิ้ง รักจนกระทั่ง หมดเลือดเนื้อเรา” ให้รักชาติโดยยอมสละชีวิต เพื่อรักษาสัทธาธิสระเสรี รักษาแผ่นดินที่ปู่ย่าตายายเคยอยู่มา ไม่ให้ใครมาเหยียบย่ำทำลาย ดังตัวอย่าง “ชีวิตร่างกาย เราไม่เสียดาย ตายแล้วก็เฝ้า ทุกสิ่งยอมคลาด เว้นชาติของเรา ไม่ให้ใครเข้า เหยียบย่ำทำลาย”

ตัวอย่างที่ 3

“ไทยรักชาติยิ่ง เหนือกว่าทุกสิ่งใดๆ เพื่อไทยชีวิตคนไทยมอบไว้ แม้ชาติต้องการ
เมื่อไรยอมสละให้ทั่วทุกคน ถึงตนจะต้องวายปราณ

ไทยต้องมั่นใจ ต้องฝ่าฟันไป เมื่อภัยมาราน อดทน เราไทยทุกคนไม่สะท้าน
แม้จะลำบากยากนานก็ต้องบุกบันไม่หวั่นไหว เชื่อไทยเราต้องรักไทย

ขอให้ชาวไทยมุ่งฝึแต่ความไมตรี จงสามัคคี อย่าแตกแยกกันออกไป
อย่าทำให้ชาติต้องพินาศประลัย ไทยคงไทยคู่ฟ้าดินสลาย”

(เพลงรักชาติไทย)

จากเนื้อหาของเพลงรักชาติไทย มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปลุกใจให้มีความรัก และ
หวงแหนประเทศชาติ ไม่มีความรักอื่นใดที่จะยั่งยืน เทียบเท่ากับความรักชาติได้ เพราะความรัก
ชาตินั้น เราขอมสละได้แม้กระทั่งเลือดเนื้อของตนเอง ดังตัวอย่าง “ไทยรักชาติยิ่ง เหนือกว่าทุกสิ่ง
ใด ๆ เพื่อไทยชีวิตคนไทยมอบไว้ แม้ชาติต้องการเมื่อไร ขอมสละให้ทั่วทุกคน ถึงคนจะต้องวาย
ปราณ” และเน้นย้ำว่า ไทยทุกคนต้องมุ่งมั่นที่จะรักษาเอกราชและแผ่นดินไทยไว้แม้จะลำบากแค่
ไหนก็ต้องอดทน เกิดเป็นคนไทยต้องรักชาติไทย ดังตัวอย่าง “ไทยต้องมั่นใจ ต้องฝ่าฟันไป เมื่อ
ภัยมาราน อดทน เราไทยทุกคนไม่สะท้าน แม้จะลำบากยาวนาน ก็ต้องบุกบัน ไม่หวั่นไหว เชื่อ
ไทยเราต้องรักไทย” และขอให้คนไทยมีความสมัครสมานสามัคคี อย่าแตกแยกกัน อย่าทำให้ชาติ
ต้องพินาศเพราะแตกความสามัคคี เพื่อชาติไทยจะต้องคงอยู่ตลอดไป ดังตัวอย่าง “ขอให้ชาวไทย
มุ่งฝึแต่ความไมตรี จงสามัคคีอย่าแตกแยกกันออกไป อย่าทำให้ชาติต้องพินาศประลัย ไทยคง
ไทยคู่ฟ้าดินสลาย”

ตัวอย่างที่ 4

“รักเมืองไทย ชูชาติไทย ทะนุบำรุง ให้รุ่งเรือง สมเป็นเมืองของไทย
เราชาวไทย เกิดเป็นไทย ตายเพื่อไทย (ซ้ำ) ไม่เคยอ่อนน้อมเราไม่ยอมแพ้ใคร (ซ้ำ)
ศัตรูใจกล้า มาแต่ทิศใด ถ้าข่มเหงไทย คงจะได้เห็นดี (สร้อย)
เราชาวไทย เกิดเป็นไทย ตายเพื่อไทย (ซ้ำ) เราชรักเพื่อนบ้าน เราไม่รานรุกใคร (ซ้ำ)
เรารักษาสิทธิ์ อิสระของไทย ใครทำซ้ำใจ ไทยจะไม่ถอยเลย ดังต่วนิด มีพิชเหลือใจ
เรารักเมืองไทยยิ่งชีพเราเลย”

(เพลงรักเมืองไทย)

จากเนื้อหาของเพลงรักเมืองไทย มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปลุกใจให้มีความรักและหวง
แหนประเทศชาติ เพราะเป็นแผ่นดินเกิดของเรา เราจะต้องทะนุบำรุง รักษาชาติ ขอมสละได้
แม้กระทั่งชีวิตเพื่อให้ชาติคงอยู่ ดังตัวอย่าง “รักเมืองไทย ชูชาติไทย ทะนุบำรุง ให้รุ่งเรือง สม
เป็นเมืองของไทย เราชาวไทย เกิดเป็นไทย ตายเพื่อไทย” และกล่าวถึงนิสัยของคนไทยว่าเป็น

ชาติที่ไม่รุกรานใครก่อน แต่ถ้ามีใครมารุกราน คนไทยก็ต่อสู้ถึงแม้ตัวจะตายก็ยอมเพื่อรักษาเอกราชของและแผ่นดินไทยที่บรรพบุรุษได้รักษาไว้ ดังตัวอย่าง “เราชาวไทย เกิดเป็นไทย ตายเพื่อไทย เรารักเพื่อนบ้าน เราไม่รุกรานใคร เรารักษาสีหรี อีสระของไทย ใครทำซ้ำใจ ไทยจะไม่ถอยเลย”

ตัวอย่างที่ 5

“แม่หวังตั้งสงบ จงเตรียมรบให้พร้อมสรรพ ศัตรูกล้ามาประจัญ จะอาจสู้
ริပ္สลาย (ซ้ำ) พวกเราชาวไทยล้วนใจเด็ด กล้าเหมือนเพชรไม่ยอมใครง่าย ๆ ถึงจะมี
ไฟริมากมาย ก็ต่อสู้จนตายไม้อินัง

...

อันพวกเราหญิงชายทั้งหลายไซ้ร้อ ยากให้ไทยชื่อชูฟูกระเดื่อง สละชีพเพื่อผดุง
ความรุ่งเรือง ให้ขึ้นชื่อลือเลื่องขจรไกล เรายอมเสียชีวารักษาสัตย์ รักษารัฐสีมาที่อาศัย
รักษาชาติศาสนาถาวรไว้ ให้ไทยคงเป็นไทยชั่วดินฟ้า”

(เพลงปลุกไทย)

จากเนื้อหาของเพลงปลุกไทย มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปลุกใจให้มีความรักและหวงแหนประเทศชาติ เพราะเป็นแผ่นดินเกิดของเรา เราจะต้องทะนุบำรุง รักษาชาติ ยอมสละได้แม้กระทั่งชีวิตเพื่อให้ชาติคงอยู่ ดังตัวอย่าง “พวกเราชาวไทยล้วนใจเด็ด กล้าเหมือนเพชรไม่ยอมใครง่าย ๆ ถึงจะมีไฟริมากมาย ก็ต่อสู้จนตายไม้อินัง” และหญิงชายคนไทยทั้งหลาย ต้องมีความพร้อมเพรียงกันควรทะนุบำรุงและรักษาชื่อเสียงของประเทศชาติ ให้ชาติของเราเจริญทัดเทียมกับชาติอื่น ต้องยอมสละได้แม้กระทั่งชีวิตของตน เพื่อรักษา ชาติ ศาสนา ให้ไทยยังคงความเป็นไทยไว้ตลอดไป ดังตัวอย่าง “อันพวกเราหญิงชายทั้งหลายไซ้ร้อ ยากให้ไทยชื่อชูฟูกระเดื่อง สละชีพเพื่อผดุงความรุ่งเรือง ให้ขึ้นชื่อลือเลื่องขจรไกล เรายอมเสียชีวารักษาสัตย์ รักษารัฐสีมาที่อาศัย รักษาชาติศาสนา ถาวรไว้ ให้ไทยคงเป็นไทยชั่วดินฟ้า”

ตัวอย่างที่ 6

“เดิน เดิน เดิน อย่ายอมแพ้ใคร ชาติไทยต้องเดิน เดิน เดิน เดิน ถ้าหวังก้าวหน้า
เราต้องพากันเดิน เดิน เดิน เดิน อย่าท้อทางไกล ขอให้ไทยเจริญ มาเพื่อนไทยมาร่วมน้ำใจ
สมานฉันท์ ไปตายคาบหน้า เพื่อนไทยจงมาให้พร้อมเพรียงกัน พบหนามเราจะฝ่า พบป่า
เราจะฟัน พบแม่น้ำขวางกั้น เราจะว่ายข้ามไป เดิน เดิน เดิน ...

ไชโย ไชยะ ให้ไทยชนะ ตลอดตลอดภัย ไชโย ไชโย (ซ้ำ) ไครขวางทางเดิน เรา
จักต้องเชิญเขาเหล็กทางไป พบเสือเราจะสู้ พบศัตรู เราจะฆ่า พบอะไรขวางหน้า เราจะฝ่า
ฟันไป ...ขอให้ไทยเจริญ”

(เพลงเดิน)

จากเนื้อหาของเพลงเดิน มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปลุกใจให้มีความรักและหวงแหน
ประเทศชาติ เรียกร้องให้คนไทยมีความตื่นตัว ร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาชาติไทยให้เจริญก้าวหน้า
อย่าหยุดยั้ง ต้องก้าวเดินไปข้างหน้าพร้อม ๆ กัน เพื่อให้ชาติของเราเจริญทัดเทียมกับชาติอื่น ๆ
ไม่ว่าจะลำบากแค่ไหน ก็ต้องร่วมมือร่วมใจกัน อย่ายอมแพ้ชาติอื่นใด ดังตัวอย่าง “เดิน เดิน เดิน
อย่ายอมแพ้ใคร ชาติไทยต้องเดิน เดิน เดิน เดิน ถ้าหวังก้าวหน้าเราต้องพากันเดิน เดิน เดิน เดิน
อย่าท้อทางไกล ขอให้ไทยเจริญ มาเพื่อนไทย มาร่วมน้ำใจสมานฉันท์” และแม้ว่าจะพบปัญหา
อุปสรรคใด ๆ ขว้างหน้า ต้องพร้อมใจกันฝ่าฟันอุปสรรคนั้น ๆ เพื่อให้ชาติไทย ได้รับชัยชนะ
ประสบผลสำเร็จ ดังตัวอย่าง “พบหนามเราจะฝ่า พบป่าเราจะฟัน พบแม่น้ำขวางกั้น เราจะว่ายข้าม
ไป” และ “ไครขวางทางเดิน เราจักต้องเชิญเขาเหล็กทางไป พบเสือเราจะสู้ พบศัตรู เราจะฆ่า พบ
อะไรขวางหน้า เราจะฝ่าฟันไป”

ตัวอย่างที่ 7

“ถิ่นของเราต้องถนอมล้อมรั้วบ้าน	ศัตรูหาญมาสู้ต้องสู้เขา
มิให้ใครแย่งแผ่นดินถิ่นของเรา	ใครขึ้นเข้าเราสู้จนสุดแรง
มาพวกเราเตรียมพร้อมขอมสมักร	ถนอมรักชาติไทยอย่าหน่ายแห่ง
ถึงจนเลือดหยาดสุดอย่างขุดแย้ง	ต้องแสดงใจหาญผลาญศัตรู
เมื่อสิ้นชาติสิ้นแผ่นดินก็สิ้นคิด	เรามายอมเสียชีวิตดีกว่าอยู่
ขอมสูญชาติอย่าเป็นทาสของศัตรู	มะมาสู้ไว้ลายชาติไทยเรา”

(เพลงถิ่นไทย)

จากเนื้อหาของเพลงถิ่นไทย มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปลุกใจให้มีความรักและหวงแหนประเทศชาติ เรียกร้องให้คนไทยมีความตื่นตัว ร่วมใจกันปกป้องชาติบ้านเมือง อย่ายอมให้ศัตรูมาแย่งชิงไปได้ ดังตัวอย่าง “ถิ่นของเราต้องถนอมล้อมรั้วบ้าน ศัตรูหาญมาสู่ต้องสู้เขา มิให้ใครแย่งแผ่นดินถิ่นของเรา ใครขึ้นเข้าเราสู้จนสุดแรง” และให้มีการเตรียมพร้อมในการป้องกันประเทศ ด้วยจิตใจที่กล้าหาญ ไม่หวั่นเกรงศัตรู ดังตัวอย่าง “มาพวกเราเตรียมพร้อมยอมสัจครณอมรักชาติไทยอย่าหน่ายแหนง ถึงจนเลือดหยาดสุดอย่างยุคแย้ง ต้องแสดงใจหาญผลาญศัตรู” และเรียกร้องให้คนไทยร่วมมือร่วมใจกันรักษาประเทศชาติให้คงอยู่ ร่วมกันต่อสู้เพื่อไว้ลายชาติไทยถึงตัวจะตายก็ยอม ดีกว่าจะยอมให้ชาติตกเป็นทาสของศัตรู ดังตัวอย่าง “เมื่อสิ้นชาติสิ้นแผ่นดินก็สิ้นคิด เรามายอมเสียชีวิตดีกว่าอยู่ ยอมสูลูชาตืออย่าเป็นทาสของศัตรู มะมาสู้ไว้ลายชาติไทยเรา”

ตัวอย่างที่ 8

“บ้านเมืองเรารุ่งเรืองเพราะอยู่หมู่เหล่า พวกเราล้วนพงศ์เผ่าศิวิไลซ์ เพราะฉะนั้น
ชวนกันยินดีเปรมปรีดีดีใจ เรียกกันว่าไทย แคนดินสิ้นใหญ่มิใช่ทาสเขา ...

บ้านเมืองควรประเทืองไว้ตั้งแต่ก่อน แน่นอนเนื้อและเลือดพลีไป
เพราะฉะนั้นเราควรมีความยินดีมีความภูมิใจ แคนดินถิ่นไทยรวบรวมไว้ได้แสนจะยาก
เจ็ญ

ยากแค้นเคยกู้แดนไว้อย่างบากบั่น ก่อนนั้นเคยแตกสถานชานเซ็น แม้กระนั้น
ยังร่วมใจช่วยกันรวมไทยให้ร่มเย็น บัดนี้ไทยดีเด่นร่มเย็นสมสุขเรื่อยมา

...

บัดนี้ไทยเจริญวิสุทธิผุดผ่อง ที่น้องจงแซ่ซ้องชาติไทย รักกันไว้ให้มั่นคง เชิด
ธงไตรรงค์ให้เด่นไกล ชาติเชื้อเรายังใหญ่ชาติไทยบ้านเกิดเมืองนอน”

(เพลงบ้านเกิดเมืองนอน)

เพลงบ้านเกิดเมืองนอน เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปกป้องประเทศชาติ ความรักและหวงแหนประเทศชาติ ให้รักษาโดยยอมสละ ชีวิต เพื่อรักษาสิทธิอิสระเสรี เพื่อรักษาแผ่นดินที่ปู่ตายายเคยอยู่มา ไม่ให้ใครมาเหยียบย่ำทำลายให้มีความสามัคคี ช่วยกันกอบกู้เอกราช

ของชาติไทย ดังตัวอย่าง “บ้านเมืองเรารุ่งเรือง เพราะอยู่หมู่เหล่า พวกเราล้วนพงศ์เผ่าศิริไลซ์ เพราะฉะนั้นชวนกันยินดีเปรมปรีดีดีใจ เรียกตนว่าไทย แดนดินผืนใหญ่มิใช่ทาสเขา” ให้มีความภูมิใจที่บรรพบุรุษได้รักษาประเทศชาติ ไว้ให้เยาวชนลูกหลานได้อยู่อาศัยอย่างร่มเย็นเป็นสุขมาจนถึงทุกวันนี้ ดังตัวอย่าง “เพราะฉะนั้นเราควรมีความยินดีมีความภูมิใจ แดนดินถิ่นไทยรวบรวมไว้ได้แสนจะยากเข็ญ ยากแค้นเคียดแค้นไว้อย่างยากบั้น ก่อนนั้นเคยแตกसानชานเซ็น แม้กระนั้นยังร่วมใจช่วยกันรวมไทยให้ร่มเย็น บัดนี้ไทยดีเด่นร่มเย็นสมสุขเรื่อยมา” และขอให้คนไทยทุกคนมีความรักสามัคคี ช่วยกันเชิดชูประเทศไทย อันเป็นบ้านเกิดเมืองนอนของคนไทยทุกคน ดังตัวอย่าง “บัดนี้ไทยเจริญวิสุทธิผุดผ่อง พี่น้องจงแซ่ซ้องชาติไทย รักกันไว้ให้มั่นคง เชิดธงไตรรงค์ให้เด่นไกล ชาติเชื้อเรายังใหญ่ชาติไทยบ้านเกิดเมืองนอน”

6. เพลงแห่งความสามัคคี

เพลงประเภทนี้มีเนื้อหาลงโทษเพื่อรวมกำลังของชนในชาติให้เกิดความสามัคคี ไม่ให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ เพื่อเราให้คนไทยมีความสามัคคีกัน เป็นการตอบสนองต่อสถานการณ์ภายนอกประเทศที่คุกคามอยู่ในขณะนั้น นอกจากนั้นยังช่วยในการปกครองบังคับบัญชาให้ได้ผล และทำให้ประชาชนยอมรับในอำนาจของรัฐนั่นเอง ดังตัวอย่างเพลงต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

“รักกันไว้เถิดเราเกิดร่วมแดนไทย จะเกิดภาคไหนไหนก็ไทยด้วยกัน เชื้อสาย
ประเพณีไม่มีขีดคั่น เกิดได้รงไทยนั้นทุกคนคือไทย

...

แหลมทองโสภาคด้วยบารมี ปกเกล้าเราไทยนี้ร่มเย็นเป็นสีฟ่องใส ใครคิดบังอาจ
หมิ่นถิ่นทององค์ไท้ เราพร้อมพลีใจป้องกันไทยและองค์ราชัน”

(เพลงรักกันไว้เถิด)

เพลงรักกันไว้เถิด มีเนื้อหาลงโทษเพื่อรวมกำลังของชนในชาติให้เกิดความสามัคคี ไม่ให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ ไม่ว่าจะเกิดภาคใด เชื้อชาติ ศาสนาใด ถ้าเกิดได้ร่วมธงไตรรงค์ก็ถือว่า เป็นคนไทยด้วยกันทุกคน ดังตัวอย่าง “รักกันไว้เถิดเราเกิดร่วมแดนไทย จะเกิดภาคไหนไหนก็

ไทยด้วยกัน เชื้อสายประเพณีไม่มีขีดคั่น เกิดได้ทั้งไทยนั้นทุกคนคือไทย” และเราอยู่ด้วยกันอย่าง
ร่วมเย็นเป็นสุขมาถึงทุกวันนี้ ก็เพราะพระบารมีของพระมหากษัตริย์ จึงควรร่วมใจกันปกป้องชาติ
ศาสนา พระมหากษัตริย์ ดังตัวอย่าง “แหลมทองโสภาด้วยบารมี ปกเกล้าเราไทยนี้ร่วมเย็นเป็นลี
ผ่องใส ใครคิดบังอาจหมิ่นถิ่นทององค์ไท้ เราพร้อมพลีใจป้องกันไทยและองค์ราชัน”

ตัวอย่างที่ 2

“รวมไทยร่วมใจ รักษาอำนาจชาติไทย เทิดทูนไทยด้วยน้ำใจมั่นคง สามัคคี
 ระหว่างไทยคงได้พลไทยทุกคน รวมทั้งชาติและศาสนา เสมือนหนึ่งได้เกิดกำเนิดมา จาก
 บิคารมารดาคนเดียวกัน

รวมถ้ำรวมไทยได้สิ้นทุกถิ่นแคว้น คงจะเป็นปึกแผ่น สามารถมั่นขอให้ไทย
 สามัคคีต่อกัน จึงจะจรรโลงไทยให้รุ่งเรือง”

(เพลงรวมไทย)

เพลงรวมไทย มีเนื้อหาสาระเพื่อรวมกำลังของชนในชาติให้เกิดความสามัคคี ไม่ให้เกิด
 ความแตกแยกในหมู่คณะ ไม่ว่าจะเกิดภาคใด เชื้อชาติ ศาสนาใด ถ้าเกิดได้ร่วมธงไตรรงค์ก็ถือว่าเป็น
 คนไทยด้วยกันทุกคน ดังตัวอย่าง “รวมไทยร่วมใจ รักษาอำนาจชาติไทย เทิดทูนไทยด้วย
น้ำใจมั่นคง สามัคคีระหว่างไทยคงได้พลไทยทุกคน รวมทั้งชาติและศาสนา เสมือนหนึ่งได้เกิด
กำเนิดมาจากบิคารมารดาคนเดียวกัน” และถ้าเรามีความสามัคคี ก็จะรวบรวมดินแดนของไทยได้
 ชาติไทยก็จะเจริญรุ่งเรืองเป็นปึกแผ่นมั่นคง ดังตัวอย่าง “รวมถ้ำรวมไทยได้สิ้นทุกถิ่นแคว้น คงจะ
เป็นปึกแผ่น สามารถมั่นขอให้ไทยสามัคคีต่อกัน จึงจะจรรโลงไทยให้รุ่งเรือง”

ตัวอย่างที่ 3

“ร่วมมือร่วมใจพี่น้องชาวไทย รักใคร่ปรองดอง เมืองไทยเรานี้เมืองทอง
 เป็นของพี่น้องชาวไทย

อย่ามัวเกียจจน ใคร่ขอวิงวอน จงอย่าอนใจ ก้าวหน้าอย่าช้าเร็วไว

สร้างไทยเราให้รุ่งเรือง ...

จับมือชื่อตรง พี่น้องเจิววงศ์พงษ์เผ่ากลมเกลียว ร่วมจิตเป็นมิตรใจเดียว อย่าด่วน
อย่าร้างตั้งใจ”

(เพลงสร้างไทย)

เพลงสร้างไทย มีเนื้อหาสาระเพื่อรวมกำลังของชนในชาติให้เกิดความสามัคคี ไม่ให้เกิด
ความแตกแยกในหมู่คณะ ให้มีความรักใคร่ปรองดองกัน เพราะเมืองไทยนี้ ถือเป็นของคนไทย
ด้วยกันทุกคน ดังตัวอย่าง “ร่วมมือร่วมใจพี่น้องชาวไทย รักใคร่ปรองดอง เมืองไทยเรานี้เมือง
ทองเป็นของพี่น้องชาวไทย อย่ามัวเกียจจน ใคร่ขอวิงวอน จงอย่าอนใจ ก้าวหน้าอย่าช้าเร็วไว
สร้างไทยเราให้รุ่งเรือง” ดังนั้น เราทุกคนควรสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกัน เพื่อชาติไทยจะได้
เจริญรุ่งเรืองต่อไป ดังตัวอย่าง “จับมือชื่อตรง พี่น้องเจิววงศ์พงษ์เผ่ากลมเกลียว ร่วมจิตเป็นมิตรใจ
เดียว อย่าด่วนอย่าร้างตั้งใจ”

ตัวอย่างที่ 4

“อย่าเห็นแก่ตัวมัวพะวง กลุ่มหลงริษยาไม่ควรที่อย่าต่างคนต่างแข่งแย่งดี อย่าให้
ช่องไฟริที่มุงร้าย แม้เราริษยากันและกัน ไม่ช้าพลันจะพากันฉิบหาย ระวังการยุยงส่งร้าย
นั้นแหละเครื่องทำลายสามัคคี

ขณะใดศัตรูผู้ฉลาด หมายมาดทำลายให้เร่วรี ก็แยกให้แตกสามัคคี เช่นกษัตริย์
ลิจฉวิวงศ์โบราณ พราหมณ์ผู้เดียวรับใช้ไปยุแห่ สาระเนยญาติให้แตกฉาน จนเวลาศัตรู
จู่ไปรุกราน มัวเกียจกันเสียการเสียนคร

ฉะนั้นไซ้ขอไทยจงร่วมรัก จงร่วมสมัครสโมสร เอาไว้เพื่อเมื่อมีไฟรอน จะได้
ผู้ดีศกรด้วยเต็มแรง”

(เพลงไทยสามัคคี)

เพลงไทยสามัคคี มีเนื้อหาสาระเพื่อรวมกำลังของชนในชาติให้เกิดความสามัคคี ไม่ให้เกิด
ความแตกแยกในหมู่คณะ โดยบอกสิ่งที่เป็นเครื่องทำลายความสามัคคีของคนในชาตินั้นมีหลาย
อย่าง ซึ่งเป็นช่องทางให้แก่ศัตรู เข้ามาฉวยโอกาสยุยงส่งเสริมให้แตกสามัคคี เช่น การเห็นแก่ตัว
การอิจฉาริษยา การแก่งแย่งแข่งดี ดังตัวอย่าง “อย่าเห็นแก่ตัวมัวพะวง กลุ่มหลงริษยาไม่ควรที่อย่า
ต่างคนต่างแข่งแย่งดี อย่าให้ช่องไฟริที่มุงร้าย แม้เราริษยากันและกัน ไม่ช้าพลันจะพากันฉิบหาย

ระวิงการยุงส่งร้าย นันแหละเครื่องทำลายสามัคคี” และยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดการ
ทำลายความสามัคคีในสมัยโบราณ จนทำให้เสียบ้านเมืองแก่ศัตรู ดังตัวอย่าง “ขณะใดศัตรูผู้ฉลาด
หมายมาดทำลายให้เร็วรี ก็แยกให้แตกสามัคคี เช่นกษัตริย์ลิจจวิวงศ์โบราณ พรหมณ์ผู้เดียวรับ
ใช้ไปยุแห่ สาระเนยญาติให้แตกฉาน จนเวลาศัตรูจู่ไปรุกราน มัวก็ยงกันเสียการเสียนคร”
 ดังนั้น เราทุกคนควรสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกันในยามมีศึกสงคราม ดังตัวอย่าง “ฉะนั้นไซ้รบขอไทย
จงร่วมรัก จงร่วมสมัครสโมสร เอาไว้เพื่อเมื่อมีไพรีรอน จะได้สู้ศัตรูด้วยเต็มแรง”

ตัวอย่างที่ 5

“เราเผ่าไทย ต่างคนจากแดนไทย ต่างมาร่วมใจ สามัคคีทุกหมู่เหล่า พวกเรา
 พร้อมพรัง งามถิ่นเรา ถิ่นไทยในแดนทอง แหล่งดีคนปอง ไทยเข้าครองต้องรวมกัน
 ผูกพันรักเผ่า

โบราณนานมา ชาติไทยแกร่งเกรียงไกรกล้า เผ่าพื้นมาทุกเวลามหวัน พรันพรัง
 อันตราย ผ่านความลำบากร้อนเย็นมิหน่าย ทอดกายเป็นชาติพลี

ต้นเกิดไทย มาพร้อมใจน้องพี่ เราเลือดไทยเสรี ปฐพีรักยิ่ง

ต้นเกิดไทย จงพร้อมใจทุกฝ่าย เรามิยอมแพ้พ่ายศัตรูร้ายมุ่ง”

(เพลงต้นเกิดไทย)

เพลงต้นเกิดไทย มีเนื้อหาสาระเพื่อรวมกำลังของชนในชาติให้เกิดความสามัคคี ไม่ให้เกิด
 ความแตกแยกในหมู่คณะ ไม่ว่าจะเกิดภาคใด เชื้อชาติ ศาสนาใด ถ้าเกิดได้ร่วมชงไตรรงค์ก็ถือว่า
 เป็นคนไทยด้วยกันทุกคน ดังตัวอย่าง “เราเผ่าไทย ต่างคนจากแดนไทย ต่างมาร่วมใจ สามัคคี
ทุกหมู่เหล่า พวกเราพร้อมพรัง งามถิ่นเรา ถิ่นไทยในแดนทอง แหล่งดีคนปอง ไทยเข้าครองต้อง
รวมกัน ผูกพันรักเผ่า” กล่าวปลุกใจให้มีความสามัคคีกัน อย่ายอมแพ้แก่ศัตรู ดังตัวอย่าง “ต้นเกิด
ไทย มาพร้อมใจน้องพี่ เราเลือดไทยเสรี ปฐพีรักยิ่ง ต้นเกิดไทย จงพร้อมใจทุกฝ่าย เรามิยอมแพ้
พ่ายศัตรูร้ายมุ่ง”

ตัวอย่างที่ 6

“ไทยรวมกำลังตั้งมั่น จะสามารถป้องกันชั้นแข็ง ถึงแม้ว่าศัตรูผู้มีแรง มายุทธแย้ง ก็จะไม่พินาศไป

ขอเพียงแต่ไทยเรา อย่าผลาญญัตติร่วมชาติร่วมจิตเป็นข้อใหญ่ ไทยอย่ามุ่งร้าย ทำลายไทย จงพร้อมใจพร้อมกำลังระวังเมือง

ให้นานาภาษาเขานิยมชมเกียรตินิยมเพื่ออง ช่วยกันบำรุงความรุ่งเรือง ให้ชื่อไทย กระเดื่องทั่วโลก ช่วยกันเต็มใจ ฝึฝดุง บำรุงทั้งชาติศาสนา ให้อยู่จนสิ้นดินฟ้าวัฒนา เถิดไทยไชโย”

(เพลงไทยรวมกำลัง)

เพลงไทยรวมกำลัง มีเนื้อหาสาระเพื่อรวมกำลังของชนในชาติให้เกิดความสามัคคี ไม่ให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ ให้สามัคคีกัน และบอกสิ่งที่เป็นเครื่องทำลายความสามัคคีของคนในชาตินั้น ซึ่งเป็นช่องทางให้แก่ศัตรู เข้ามานวยโอกาสของส่งเสริมให้เกิดสามัคคี ดังตัวอย่าง “ไทยรวมกำลังตั้งมั่น จะสามารถป้องกันชั้นแข็ง ถึงแม้ว่าศัตรูผู้มีแรง มายุทธแย้งก็จะพินาศไป ขอเพียงแต่ไทยเรา อย่าผลาญญัตติร่วมชาติร่วมจิตเป็นข้อใหญ่ ไทยอย่ามุ่งร้ายทำลายไทย จงพร้อมใจพร้อมกำลังระวังเมือง” และความร่วมมือกันปกป้องชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เพื่อไทยคงเป็นไทยตลอดกาล ดังตัวอย่าง “ช่วยกันบำรุงความรุ่งเรือง ให้ชื่อไทยกระเดื่องทั่วโลก ช่วยกันเต็มใจ ฝึฝดุง บำรุงทั้งชาติศาสนา ให้อยู่จนสิ้นดินฟ้าวัฒนาเถิดไทย”

ตัวอย่างที่ 7

“พวกเราประชาชนชาวไทย เกิดทุนชาติไว้ดวงใจมั่นในเสรี เราเป็นไทยร่วมใจสมานไมตรี มุ่งสามัคคีเลือดเนื้อชีวิตต้องพลีเพื่อไทย ...

เราชาติไทย รักษาแผ่นดินไว้ หากศัตรูบุกรุกทุกคนร่วมใจรบ และยอมตายเพื่อชาติไทยนั้น เอชชัย เอชชัย เอชชัย ไชโย

ชาติไทยจะเป็นไทยอยู่ ด้วยพวกเราเชิดชูให้มันคง เลือดเนื้อยอมพลี ชำรง ให้ชาติคงคู่ฟ้าดินสลาย”

(เพลงมาร์ชชาวไทย)

เพลงมาร์ชชาวไทย มีเนื้อหาสาระเพื่อรวมกำลังของชนในชาติให้เกิดความสามัคคี ไม่ให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ ให้สามัคคีกัน รักชาติยิ่งกว่าสิ่งใด ดังตัวอย่าง “พวกเราประชาชนชาว

ไทย เกิดทุนชาติไว้ดวงใจมั่นในเสรี เราเป็นไทยร่วมใจสมานไมตรี มุ่งสามัคคีเลือดเนื้อชีวิตต้องพลี
เพื่อไทย” และควรร่วมใจกันปกป้องชาติ เพื่อไทยคงเป็นไทยตลอดกาล ดังตัวอย่าง “เราชาติไทย
รักษาแผ่นดินไว้ หากศัตรูบุกรุกทุกคนร่วมใจรบ และยอมตาย เพื่อชาติไทยนั้น เอาชัย เอาชัย
เอาชัย ไชโย”

ตัวอย่างที่ 8

“ไทยร่วมเชื้อชาติหลากหลาย แผ่นดินนี้เกิดกายส่ายเลือดสายเดียวกัน ไทยทุก
ภาคสัมพันธ์ไทยร่วมถิ่นสุวรรณ ไทยรักกันเหนือใคร ความสมัครสมานฉันท์นั่นคือสิ่ง
สำคัญ คอยผูกพันรั้งของไทย ผิวพรรณฐานถิ่นไหนไทยก็คือเชื้อไทย ชื่อว่าไทยด้วยกัน
(สร้อย) แคนแหลมทองของไทยใครบั่น ไม่มีวันยอมให้เอย ...

ไทยกลางเหนือใต้อีสาน ออกตกล้วนผูกพันรักถิ่นฐานทั้งผอง ใครคิด
แยกแหลมทองไทยทั่วภาคปรองดอง คอยคุ้มครองมิเว้นไทยทั่วทุกกระเปียดนี้ อีก
ไทรรงค์ไหวปลิวสะบัดพลิวเข้าเย็น สีธงชาติช่วยเน้นความเป็นไทยชัดเจน ตราบช้วนิจนิ
รันคร” (สร้อย)

(เพลงไทยร่วมเชื้อชาติ)

เพลงไทยร่วมเชื้อชาติ มีเนื้อหาสาระเพื่อรวมกำลังของชนในชาติ ให้เกิดความสามัคคี
ไม่ให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ ให้สามัคคีกัน รักชาติยิ่งกว่าสิ่งใด ดังตัวอย่าง “ไทยร่วมเชื้อ
ชาติหลากหลาย แผ่นดินนี้เกิดกายส่ายเลือดสายเดียวกัน ไทยทุกภาคสัมพันธ์ไทยร่วมถิ่นสุวรรณ
ไทยรักกันเหนือใคร ความสมัครสมานฉันท์นั่นคือสิ่งสำคัญ คอยผูกพันรั้งของไทย ผิวพรรณฐาน
ถิ่นไหนไทยก็คือเชื้อไทย ชื่อว่าไทยด้วยกัน” และคนไทยทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ภาคไหนก็ตามควร
ร่วมใจกันปกป้องชาติ เพื่อไทยคงเป็นไทยตลอดกาล ดังตัวอย่าง “ไทยกลางเหนือใต้อีสาน ออกต
กล้วนผูกพันรักถิ่นฐานทั้งผอง ใครคิดแยกแหลมทองไทยทั่วภาคปรองดอง คอยคุ้มครองมิเว้นไทย
ทั่วทุกกระเปียดนี้ อีกไทรรงค์ไหวปลิวสะบัดพลิวเข้าเย็น สีธงชาติช่วยเน้นความเป็นไทยชัดเจน
ตราบช้วนิจนิรันคร”

7. เพลงปรัมผา

เพลงประเภทนี้ มีเนื้อหาสาระเป็นการโจมตีบุคคลที่ผู้ประพันธ์เห็นว่าไม่มีความรักชาติ และเป็นพวกทำลายชาติ โดยเรียกผู้ที่มีความคิดเห็นที่ตรงข้ามกับรัฐบาล ว่า “ฝ่ายซ้าย” และเรียกพวกที่เข้ากับฝ่ายรัฐบาลว่า “ฝ่ายขวา” ไปจนถึง “ซ้ายจัด” และ “ขวาจัด” เรียกพวกที่เห็นว่าไม่มีความรักชาติ เป็นพวกทำลายชาติ ว่า “คอมมิวนิสต์” หรือ “แดง” ปลุกใจให้คนไทยรวมใจกันกำจัดศัตรูของชาติ โดยใช้คำรุนแรง ดังเนื้อหาของเพลงต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

“คนใดใช้ชื่อไทยอยู่	กายก็ดูเหมือนไทยด้วยกัน
ได้อาศัยโพธิ์ทองแผ่นดินของราชันย์	แต่ใจมันยังเฝ้าคิดทำลาย
คนใดเห็นไทยเป็นทาส	คูหมิ่นชาติเชื้อชนถิ่นไทย
แต่ยังฝังกินกอบโกยสินไทยไป	เหยียดคนไทยเช่นทาสของมัน
(สร้อย) นักแผ่นดิน นักแผ่นดิน	คนเช่นนี้ เป็นคนนักแผ่นดิน
คนใดขยงปลุกปั่น	ไทยด้วยกันหวังให้แตกกระจาย
<u>ปลุกระดมมวลชนให้สับสนวุ่นวาย</u>	<u>เพื่อคนไทยแบ่งฝ่ายรบกันเอง</u>
คนใดหลงชมชาติอื่น	ชาติเดียวกันเขายื่นข่มเหง
ได้สินทรัพย์เจือจางที่ประหารไทยกันเอง	ที่ชาติอื่นเกรงดังญาติของมัน
คนใดขายตนขายชาติ	ได้โอกาสชี้ทางให้ศัตรู
<u>เข้าทำลายพลังไทยให้สลายทางสู้</u>	<u>เมื่อศัตรูโจมตีเสียทีมัน</u>
คนใดคิดร้ายราว	ประเพณีของไทยไม่ต้องการ
เกื้อหนุนอคติเชื้อลัทธิอันธพาล	แพร่ของมันมาบ้านเมืองเรา
(สร้อย) นักแผ่นดิน นักแผ่นดิน	คนเช่นนี้ เป็นคนนักแผ่นดิน”

(เพลงนักแผ่นดิน)

เพลงนักแผ่นดิน มีเนื้อหาสาระเป็นการโจมตีบุคคลที่ผู้ประพันธ์เห็นว่าไม่มีความรักชาติ และเป็นพวกทำลายชาติ ทั้งที่เป็นคนไทย และ ชาติอื่นที่เข้ามาอยู่ได้ร่วมธงไตรรงค์ หวังพึ่งพระบรมโพธิสมภารของพระมหากษัตริย์ไทย แต่แล้วก็หันมาทำลายชาติไทยและคนไทยกันเองโดย

เรียกบุคคลพวกนี้ว่า เป็นพวก “นักแผ่นดิน” ดังตัวอย่าง “คนใดใช้ชื่อไทยอยู่ ภายใต้อาณาเขตไทยด้วยกัน ได้อาศัยโพธิ์ทองแผ่นดินของราชันย์ แต่ใจมันยังเฝ้าคิดทำลาย , คนใดเห็นไทยเป็นทาส คูหมิ่นชาติเชื้อชนถิ่นไทย แต่ยังฝึ่งทำกินกอบโกยสินไทยไปเหยียดคนไทยเช่นทาสของมัน นักแผ่นดิน นักแผ่นดิน คนเช่นนี้ เป็นคนนักแผ่นดิน” นอกจากนี้ พวกนักแผ่นดิน ยังมีพฤติกรรมที่ไม่น่ากระทำและสมควรถูกกำจัดอีกหลายอย่าง ดังตัวอย่าง “คนใดขยงปลุกปั่นไทยด้วยกันหวังให้แตกกระจาย , คนใดหลงชมชาติอื่น ชาติเดียวกันเขยื้อนข่มเหง , คนใดขายตนขายชาติ ได้โอกาสชี้ทางให้ศัตรู , คนใดคิดร้ายราวีประเพณีของไทยไม่ต้องการ , เกื้อหนุนอคติเชื้อลัทธิอันธพาล แพร่นำมันมาบ้านเมืองเรา”

ตัวอย่างที่ 2

“เห่ เฮ ฮา ฮา มาฟังฉันว่าเถิดนะน้องพี่ เรื่องจริงใจจะอิงนิยาย ผู้ก่อการร้ายเป็นคนไม่ดี...เรื่องผู้ก่อการร้ายหลอกลวงคนไทยเสียจนปั่นป่วน หลอกให้เราคิดคดให้เราภักต่อชาติเดียวกัน หลอกให้ไทยเรานั้นรบราฆ่าฟันแตกสามัคคี หลอกเอาเสบียงอาหารพวกมันต้องการให้รีบส่งไปใครขัดฉันทันทีเมื่อใดจะถูกฆ่าตายให้กลายเป็นผี คอมมิวนิสต์ชั่วช้าหลอกลวงประชาชนชั่วฤดี

ขอเตือนมายังเพื่อนไทย ทั้งหญิงและชายให้ร่วมใจกันเถิดท่าน ข้าวปลาเสบียงอาหารอย่าส่งให้มัน จำไว้พี่น้องพี่ คอมมิวนิสต์คิดชั่วสร้างความหมองมัวบนผืนดินไทย ถ้ารัฐและราษฎรร่วมมือผู้ก่อการร้ายพ่ายแพ้ทันที คอมมิวนิสต์หมดสิ้น ไทยทุกชีวิตแสนสุขสบาย มาเถิดพี่น้องไทย มาร่วมใจจับไล่ไฟริ เฮ ฮา ฮา ฮา ร่วมใจกันเถิดหนาคะสุขชีวี (สร้อย)

(เพลงอย่าหลงเชื่อคอมมิวนิสต์)

เพลงอย่าหลงเชื่อคอมมิวนิสต์ มีเนื้อหาสาระเป็นการโจมตีบุคคลที่ผู้ประพันธ์เห็นว่าไม่มีความรักชาติ และเป็นพวกทำลายชาติ เรียกพวกที่เห็นว่าไม่มีความรักชาติ มุ่งทำลายชาติ ว่า“แดง” หรือ “คอมมิวนิสต์” ปลุกใจให้คนไทยร่วมใจกันกำจัดศัตรูของชาติ โดยใช้คำรุนแรง ดังตัวอย่าง “ผู้ก่อการร้ายเป็นคนไม่ดี...เรื่องผู้ก่อการร้ายหลอกลวงคนไทยเสียจนปั่นป่วน หลอกให้เราคิดคดให้เราภักต่อชาติเดียวกัน หลอกให้ไทยเรานั้นรบราฆ่าฟันแตกสามัคคี หลอกเอาเสบียงอาหารพวกมันต้องการให้รีบส่งไป ใครขัดฉันทันทีเมื่อใดจะถูกฆ่าตายให้กลายเป็นผี คอมมิวนิสต์ชั่วช้าหลอกลวงประชาชนชั่วฤดี” ดังนั้นจึงขอให้คนไทยทุกคน ทั้งฝ่ายรัฐบาลและเอกชน ร่วมมือกันกำจัดและต่อต้านภัยคอมมิวนิสต์ ดังตัวอย่าง “จำไว้พี่น้องพี่ คอมมิวนิสต์คิดชั่วสร้างความหมองมัวบนผืนดิน

ไทย ถ้าวรุษและราษฎรร่วมมือผู้ก่อการร้ายพ่ายแพ้ทันที คอมมิวนิสต์หมดสิ้น ไทยทุกชีวิตแสนสุขสบาย”

ตัวอย่างที่ 3

“เพื่อนไทย อย่าเชื่อคำใครเขามาหลอกลวง กลับคำสัญญาไม่มีแก่นสาร พร้าเพื่อรำพันว่าแสนจะห่วง นั่นคือบ่วงมารให้ท่านระกำ

เพื่อนไทย อย่าช่วยมารร้ายให้มันอึดหนา อาวุธเสื้อฟ้าหูกยาข้าวสาร อีกทั้งอาหารควรงจืดจ๋า นี่แหละจะทำให้มันแหลกลาญ ...

เพื่อนไทย จงชวนเปลี่ยนใจคิดคืนกลับคอน มารวมพลังกันสร้างเสกสรร อย่ามัวฆ่าฟันเหมือนดั่งเก่าก่อน รีบเร่งจากจรรรัฐให้อภัย”

(เพลงเพื่อนไทย)

เพลงเพื่อนไทย มีเนื้อหาสาระเป็นการโจมตีบุคคลที่ผู้ประพันธ์เห็นว่าไม่มีความรักชาติ และเป็นพวกทำลายชาติ เรียกพวกที่เห็นว่าไม่มีความรักชาติ มุ่งทำลายชาติ ว่า“บ่วงมาร” หรือ “มารร้าย” ปลุกใจให้คนไทย ร่วมใจกันกำจัดศัตรูของชาติ ดังตัวอย่าง “เพื่อนไทย อย่าเชื่อคำใครเขามาหลอกลวง กลับคำสัญญาไม่มีแก่นสาร พร้าเพื่อรำพันว่าแสนจะห่วง นั่นคือบ่วงมารให้ท่านระกำ เพื่อนไทย อย่าช่วยมารร้ายให้มันอึดหนา อาวุธเสื้อฟ้าหูกยาข้าวสาร อีกทั้งอาหารควรงจืดจ๋า นี่แหละจะทำให้มันแหลกลาญ” และถ้าหลงผิดไปแล้ว ก็ขอให้กลับตัวกลับใจ เพราะรัฐให้อภัยแล้ว ดังตัวอย่าง “เพื่อนไทย จงชวนเปลี่ยนใจคิดคืนกลับคอน มารวมพลังกันสร้างเสกสรร อย่ามัวฆ่าฟันเหมือนดั่งเก่าก่อน รีบเร่งจากจรรรัฐให้อภัย”

ตัวอย่างที่ 4

“แดงเฮี้ยแดง แอบแฝงมาบ่อนทำลาย
พี่น้องชาวไทยทั้งหลายมาฟังผมกล่าว
สะพานบ้านเราถูกเผาเสียเมื่อวานนี้
สงสารเด็กเล็กเล็กเสียจริงนะเจ้า
คุณครูผู้ดีเด่น เข้าเรียนพราสอนวิชา

ก่อวนการร้ายขึ้นในเมืองไทยเจ็บใจเสียจ้ง
ผมมีเรื่องราวข่าวคราวจะเล่าให้ฟัง
แล้วคุณโน้นซีโรงเรียนก็ยังคงพัง
ต้องเดินย่ำเท้าลุยน้ำพระรุงพระรัง
พวกโจรใจหยาบซ่าเข่นฆ่าเสียสิ้นชีวัง

...

พระสงฆ์องค์เจ้าพวกเรานี้แสนเลื่อมใส คอมมิวนิสต์นั้นโหดร้ายเช่นฆ่าเสียมรณัง พวกเรา
ชาวไทยชาวไทยและก็ชวานา แสนลำปากหนักหนาจะไปจะมาพะว้าพะวัง”

(เพลงแดงสร้างภัย)

เพลงแดงสร้างภัย มีเนื้อหาสาระเป็นการโจมตีบุคคลที่ผู้ประพันธ์เห็นว่าไม่มีความรักชาติ
และเป็นพวกทำลายชาติ เรียกพวกที่เห็นว่าไม่มีความรักชาติ มุ่งทำลายชาติ ว่า“คอมมิวนิสต์”
หรือ“แดง” ปลูกใจให้คนไทยร่วมใจกันกำจัดศัตรูของชาติ โดยใช้คำรุนแรง ดังตัวอย่าง “แดงเอ๊ย
แดง แอบแฝงมาบ่อนทำลาย ก่อวนการร้ายขึ้นในเมืองไทยเจ็บใจเสียจริง” ซึ่งให้เห็นความเดือดร้อน
ที่ชาวบ้านได้รับจากการกระทำของผู้ก่อการร้าย ดังตัวอย่าง “สะพานบ้านเราถูกเผาเสียเมื่อวานนี้
แล้วคุณโน้นซีโรงเรียนก็ยิ่งถูกพัง สงสารเด็กเล็กเด็กเล็กเสียจริงนะเจ้า ต้องเดินย่ำเท้าลุยน้ำพระรุงพระรัง
คุณครูผู้ดีเด่น เข้าเรียนปราสอนวิชา พวกโจรใจหยาบซ่าเช่นฆ่าเสียมรณัง ชิวัง พระสงฆ์องค์เจ้า พวก
เรานี้แสนเลื่อมใส คอมมิวนิสต์นั้นโหดร้ายเช่นฆ่าเสียมรณัง พวกเราชาวไทยชาวไทยและก็ชวานา
แสนลำปากหนักหนาจะไปจะมาพะว้าพะวัง ”

ตัวอย่างที่ 5

“เกลียดยิ่งนัก ไอ้พวกคอมมิวนิสต์	ไอ้พวกงูพิษ ไอ้พวกโจรใจยักษ์
เข้ามาก่อวนและก็ลูกไล่	พวกเราชาวไทยเดือดร้อนยิ่งนัก
เกลียดเสียจริง เกลียดยิ่งสิ่งใด	เกลียดเข้าไส้เกลียดไม่ยอมรัก
คบหาคอมมิวนิสต์ชีวิตวุ่นวาย	ระวังเอาไว้ น้ำตาจะไหลลอกหัก...
จงอย่าเชื่ออย่าช่วย	จะปราบให้ม้วยให้มันแหลกลาญ
ช่วยชีแจงลูกหลาน	ให้ร่วมมือกับทางการนะท่านเพื่อนไทย”

(เพลงเกลียดนักคอมมิวนิสต์)

เพลงเกลียดนักคอมมิวนิสต์ มีเนื้อหาสาระเป็นการโจมตีบุคคลที่ผู้ประพันธ์เห็นว่าไม่มี
ความรักชาติ และเป็นพวกทำลายชาติ เรียกพวกที่เห็นว่าไม่มีความรักชาติ มุ่งทำลายชาติ
ว่าเป็น “คอมมิวนิสต์” หรือ“แดง” หรืออื่น ๆ โดยใช้คำรุนแรง ดังตัวอย่าง “เกลียดยิ่งนัก ไอ้พวก
คอมมิวนิสต์ ไอ้พวกงูพิษ ไอ้พวกโจรใจยักษ์ เข้ามาก่อวนและก็ลูกไล่ พวกเราชาวไทย
เดือดร้อนยิ่งนัก เกลียดเสียจริง เกลียดยิ่งสิ่งใด เกลียดเข้าไส้เกลียดไม่ยอมรัก คบหาคอมมิวนิสต์
ชีวิตวุ่นวาย ระวังเอาไว้ น้ำตาจะไหลลอกหัก” มีการใช้คำพูดขอเตือนเพื่อนไทยทุกคน ว่าอย่าไป

หลงเชื่อพวกคอมมิวนิสต์ จงช่วยกำจัดศัตรูของชาติ ดังตัวอย่าง “จงอย่าเชื่ออย่าช่วย จะปราบให้
ม้วยให้มันแหลกลาญ ช่วยชี้แจงลูกหลานให้ร่วมมือกับทางการนะท่านเพื่อนไทย”

ตัวอย่างที่ 6

“ขอเตือนเพื่อนไทย ทั้งหญิงและชายทุกทุกคน อย่าได้ไปหลงเชื่อเล่ห์กล ของไอ้พวกคน
แปลกหน้า มันพูดอะไรอย่าไปสนใจเชื่อวาทะ ไอ้คนร้อยเล่ห์มารยา อย่าไปเชื่อวาทะมันเป็นอันขาด
ขอเตือนเพื่อนไทย โปรดจำใส่ใจอย่าจนเจือ อย่าได้ไปคิดช่วยเหลือ ให้กับไอ้คนขายชาติ
ข่าวสารเสียบยงหลีกเลียงเป็นอันขาด มันคิดโค่นล้มบัลลังก์ราช และองค์กษัตริย์ของชาติไทย...

ขอเตือนเพื่อนไทย มันอยู่ที่ไหนอย่ารีรอ ท่านจงได้ไปช่วยชี้แหล่ง ให้เจ้าหน้าที่ของเราได้
ทราบ หรือรีบชวนมันให้เหี้ยนมอบตัวเถิดครับ เพื่อนไทยทั้งหลายโปรดทราบ อย่าเชื่อ อย่าเชื่อ
จงชี้จงชวน”

(เพลงเตือนเพื่อนไทย)

เพลงเตือนเพื่อนไทย มีเนื้อหาสาระเป็นการโจมตีบุคคลที่ผู้ประพันธ์เห็นว่าไม่มีความรัก
ชาติ และเป็นพวกทำลายชาติ เรียกพวกที่เห็นว่าไม่มีความรักชาติ มุ่งทำลายชาติ ว่า“ไอ้พวกคน
แปลกหน้า” หรือ“ไอ้คนร้อยเล่ห์มารยา” และใช้สรรพนามว่า “มัน” หรืออื่น ๆ โดยใช้คำรุนแรง
ดังตัวอย่าง “ขอเตือนเพื่อนไทย ทั้งหญิงและชายทุกทุกคน อย่าได้ไปหลงเชื่อเล่ห์กล ของไอ้พวก
คนแปลกหน้า มันพูดอะไรอย่าไปสนใจเชื่อวาทะ ไอ้คนร้อยเล่ห์มารยาอย่าไปเชื่อวาทะมันเป็น
อันขาด ขอเตือนเพื่อนไทย โปรดจำใส่ใจอย่าจนเจือ อย่าได้ไปคิดช่วยเหลือ ให้กับไอ้คนขายชาติ
ข่าวสารเสียบยงหลีกเลียงเป็นอันขาด มันคิดโค่นล้มบัลลังก์ราช และองค์กษัตริย์ของชาติไทย” มี
การใช้คำพูดเตือนคนไทยทุกคน ว่าอย่าไปหลงเชื่อพวกคอมมิวนิสต์ จงช่วยกำจัดศัตรูของชาติ ดัง
ตัวอย่าง “ขอเตือนเพื่อนไทย มันอยู่ที่ไหนอย่ารีรอ ท่านจงได้ไปช่วยชี้แหล่ง ให้เจ้าหน้าที่ของเรา
ได้ทราบ หรือรีบชวนมันให้เหี้ยนมอบตัวเถิดครับ เพื่อนไทยทั้งหลายโปรดทราบ อย่าเชื่อ อย่าเชื่อ
จงชี้จงชวน”

ตัวอย่างที่ 7

“ในโลกเสรี นั้นมีประชาธิปไตย
แต่โลกคอมมิวนิสต์ ชีวิตช่างแสนไร้ค่า

ทุกคนคิดได้ทำได้สมจินตนา
ทุกคนเกิดมา นำเวทนาเหลือใจ

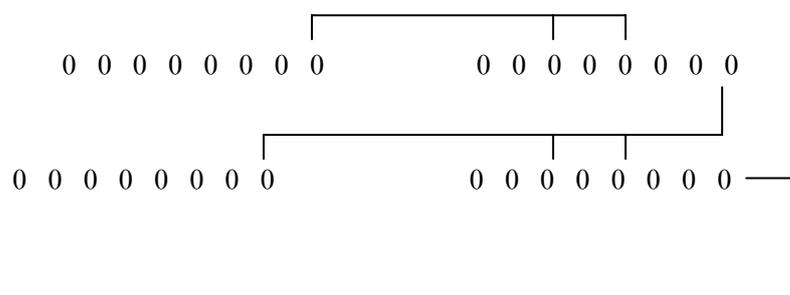
ทำนอง ประพันธ์ทำนองก่อนแล้วจึงประพันธ์คำร้อง และประพันธ์ทั้ง 2 อย่างพร้อม ๆ กันก็มี สำหรับบทเพลงปลุกใจนั้น ปรากฏทั้งที่ประพันธ์คำร้องก่อนแล้วประพันธ์ทำนองทีหลัง เช่น เพลงพระราชนิพนธ์ “เราสู้” ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระราชนิพนธ์ทำนองใส่ให้กับคำร้องที่มีผู้อื่นประพันธ์ไว้แล้ว คือ พระราชดำรัสที่ นายสมภพ จันทรประภา นำมาประพันธ์เป็นกลอนแปด แล้วทูลเกล้าฯ ถวาย นอกจากนี้ก็มีเพลง “ความฝันอันสูงสุด” “เกิดเป็นไทยตายเพื่อไทย” ซึ่งประพันธ์คำร้องโดย ท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใส่ทำนอง ส่วนบทเพลงอื่น ๆ ก็มีทั้ง ประพันธ์ทำนองก่อนแล้วจึงประพันธ์คำร้อง และประพันธ์ทั้ง 2 อย่างพร้อม ๆ กัน การประพันธ์เพลงในลักษณะนี้ จะถูกกำหนดโดยห้องของคนตรี ทำให้เกิดการสัมผัสขึ้นเหมือนร้อยกรอง แต่อาจจะไม่เคร่งครัดเหมือนหลักเกณฑ์ของร้อยกรองทุกประการ เช่น อาจละเว้นการส่งสัมผัสระหว่างบทหรือสัมผัสระหว่างท่อน หรือสัมผัสระหว่างวรรคบางวรรค สطرที่ใช้ส่ง – รับ สัมผัสอาจเป็นสระเสียงสั้น กับสระเสียงยาวก็ได้ อย่างไรก็ตาม การประพันธ์คำร้องของเพลงปลุกใจ โดยส่วนใหญ่ก็นิยมประพันธ์ในรูปแบบของคำประพันธ์ร้อยกรองโดยทั่วไป เช่น กลอน กาพย์ โคลง โดย 1 ท่อนร้องจะเท่ากับกลอน 1 บท แบ่งออกเป็น 4 วรรค รูปแบบการประพันธ์คำร้องของเพลงปลุกใจ

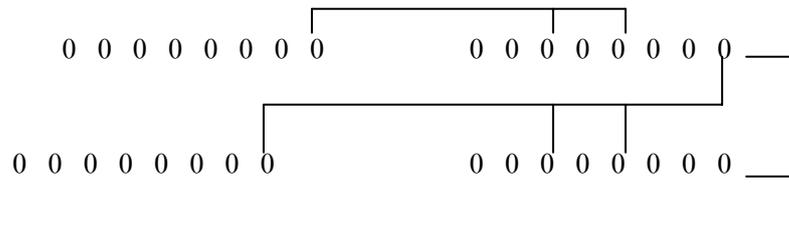
1. รูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์

รูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ หมายถึง คือ บทเพลงที่มีการวางรูปแบบ กำหนดจำนวนคำในวรรค ในบท ในบาท และการรับส่งสัมผัส ตลอดจนจังหวะในการร้องเช่นเดียวกับแผนผังคำประพันธ์แต่ละชนิดที่มีมาแต่เดิม ที่ปรากฏในเพลงปลุกใจ มีดังนี้

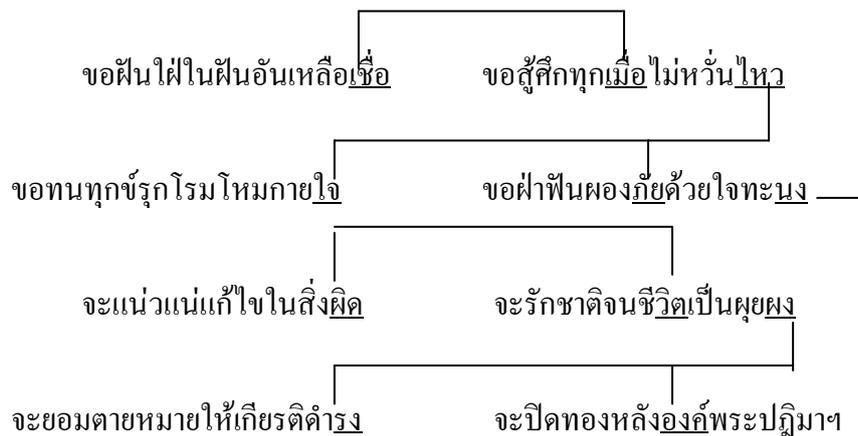
1.1 กลอนสุภาพ

รูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ ที่ปรากฏมากที่สุด คือ รูปแบบกลอนสุภาพ กลอนบทหนึ่งมี 4 วรรค คือ วรรคสดับ วรรครับ วรรครอง และ วรรคส่งในแต่ละวรรคใช้คำ 7–9 คำ ที่มีแผนผังคำประพันธ์ดังนี้

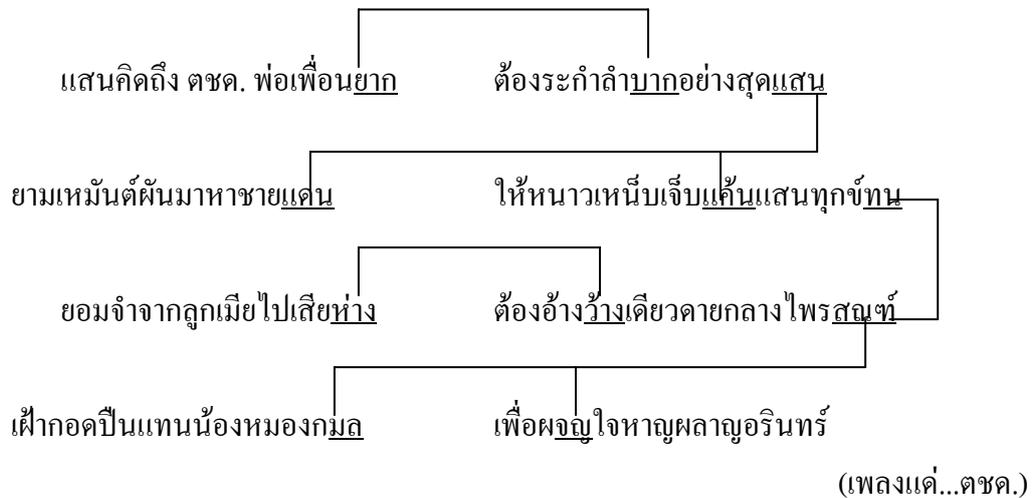
ตัวอย่างที่ 1

(เพลงความฝันอันสูงสุด)

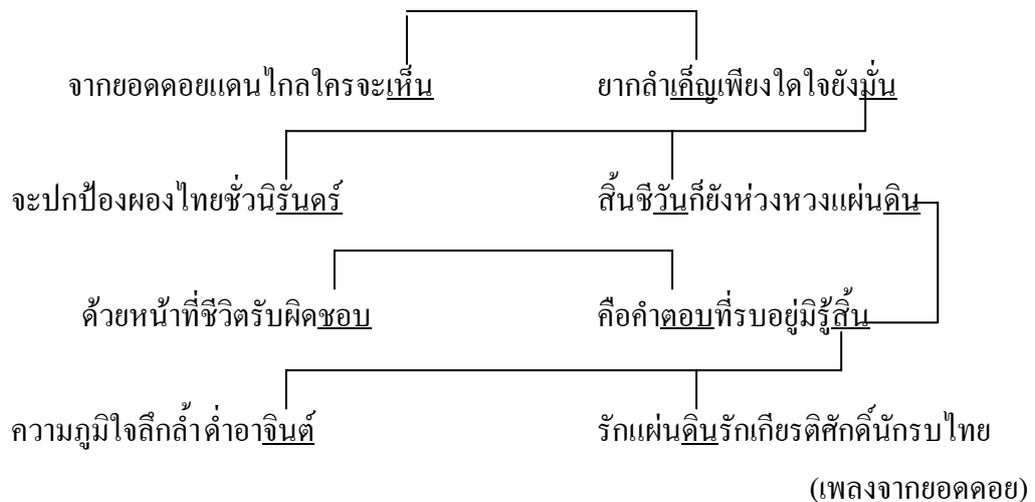
เพลงความฝันอันสูงสุด มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ คือ กลอนสุภาพ มีฉันทลักษณ์และสัมผัสตรงตามแผนผังที่กำหนดดังนี้ บทหนึ่งมี 4 วรรค ในแต่ละวรรคใช้คำ 7-9 คำ มีการส่งสัมผัส คือ คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง สัมผัสกับคำที่ 3 หรือ 5 ของวรรคที่สอง เช่น คำว่า “เชื่อ” สัมผัสกับคำว่า “เมื่อ” ซึ่งเป็นคำที่ 5 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “ไหว” สัมผัสกับ “ใจ” คำสุดท้ายวรรคที่สาม สัมผัสกับคำที่ 3 หรือ 5 ในวรรคที่สี่ เช่น “ใจ” สัมผัสกับ “ภัย” ซึ่งเป็นคำที่ 5 ในวรรคที่สี่ และการส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “ทะนง” สัมผัสกับคำว่า “ผง”

ตัวอย่างที่ 2

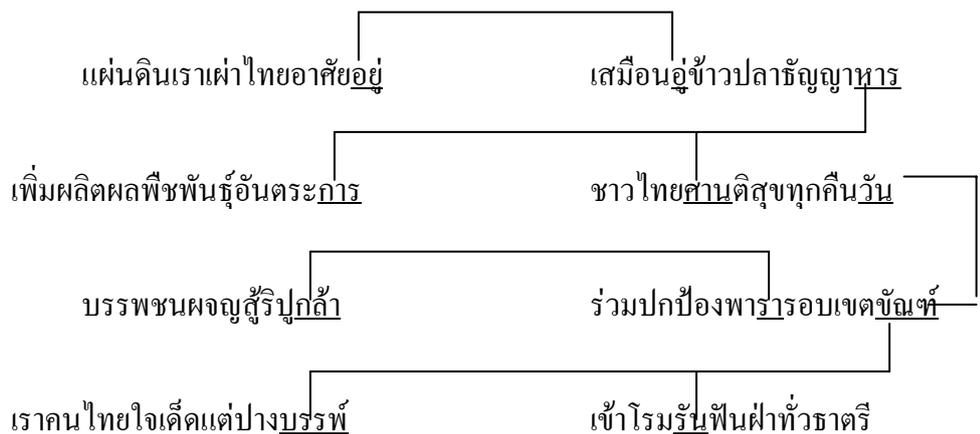
เพลงเพลงแค่...ตชด. มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ คือ กลอนสุภาพ มีคณะและสัมผัสตรงตามแผนผังที่กำหนดดังนี้ บทหนึ่งมี 4 วรรค ในแต่ละวรรคใช้คำ 7-9 คำ มีการส่งสัมผัส คือ คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง สัมผัสกับคำที่ 3 หรือ 5 ของวรรคที่สอง เช่น คำว่า “ยาก” สัมผัสกับคำว่า “ลำบาก” ซึ่งเป็นคำที่ 5 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “แสน” สัมผัสกับ “แดน” คำสุดท้ายของวรรคที่สาม สัมผัสกับคำที่ 3 หรือ 5 ในวรรคที่สี่ เช่น “แดน” สัมผัสกับ “แค้น” ซึ่งเป็นคำที่ 5 ในวรรคที่สี่ และการส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “ทน” สัมผัสกับคำว่า “ไพรสมุญท์” บทต่อไปมีคณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

ตัวอย่างที่ 3

เพลงจากยอดดอย มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ คือ กลอนสุภาพ มีคณะและสัมผัสตรงตามแผนผังที่กำหนดดังนี้ บทหนึ่งมี 4 วรรค ในแต่ละวรรคใช้คำ 7–9 คำ มีการส่งสัมผัส คือ คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง สัมผัสกับคำที่ 3 หรือ 5 ของวรรคที่สอง เช่น คำว่า “เห็น” สัมผัสกับคำว่า “ลำเค็ญ” ซึ่งเป็นคำที่ 3 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “มัน” สัมผัสกับ “นิรันดร” คำสุดท้ายวรรคที่สาม สัมผัสกับคำที่ 3 หรือ 5 ในวรรคที่สี่ เช่น “นิรันดร” สัมผัสกับ “จีวัน” ซึ่งเป็นคำที่ 3 ในวรรคที่สี่ และการส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “ดิน” สัมผัสกับคำว่า “สิ้น” บทต่อไปมีคณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

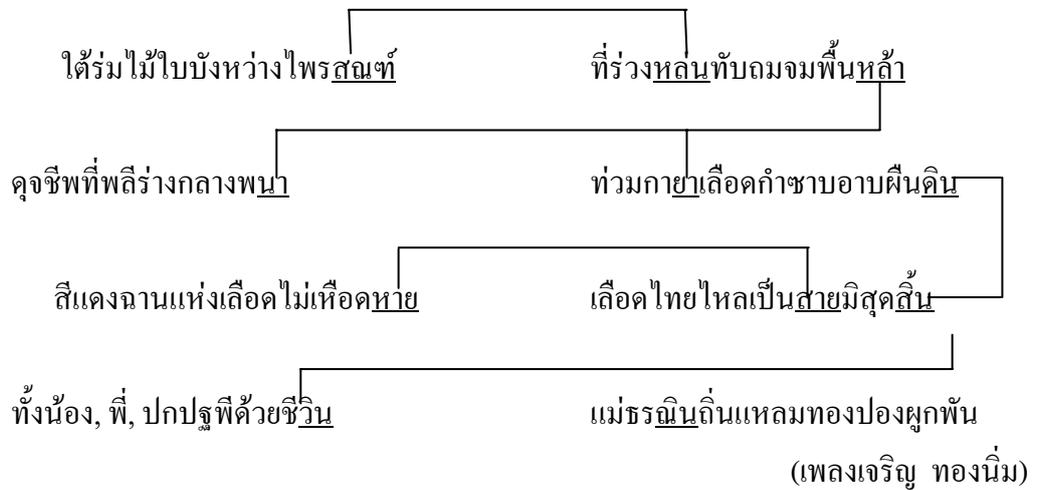
ตัวอย่างที่ 4

(เพลงวีรกรรมรำลึก)

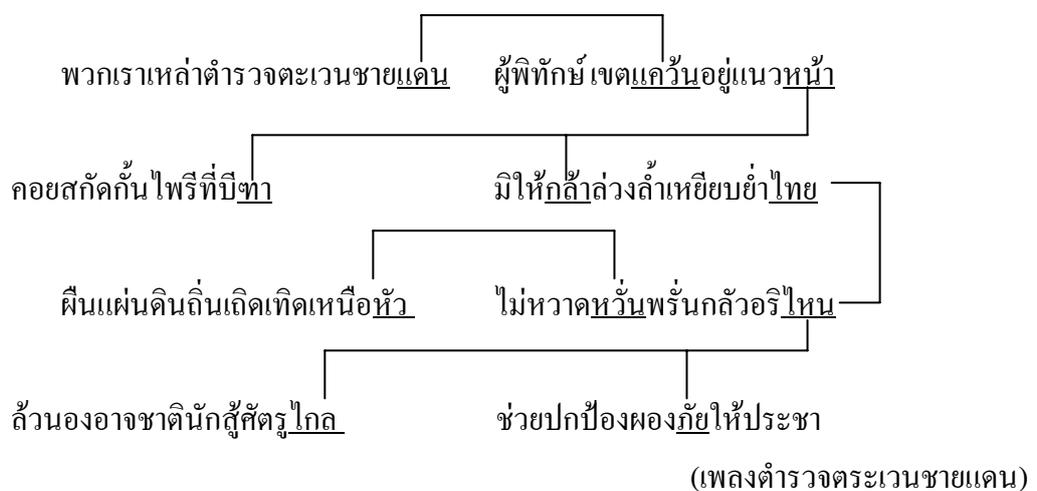
เพลงวีรกรรมรำลึก มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ คือ กลอนสุภาพ มีคณะและสัมผัสตรงตามแผนผังที่กำหนดดังนี้ บทหนึ่งมี 4 วรรค ในแต่ละวรรคใช้คำ 7–9 คำ มีการส่งสัมผัส คือ คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง สัมผัสกับคำที่ 3 หรือ 5 ของวรรคที่สอง เช่น คำว่า “อยู่” สัมผัสกับคำว่า “อู่” ซึ่งเป็นคำที่ 3 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “ธัญญาหาร” สัมผัสกับ “ตระการ” คำสุดท้ายวรรคที่สาม สัมผัสกับคำที่ 3 หรือ 5 ในวรรคที่สี่ เช่น “ตระการ” สัมผัสกับ “สานดี” ซึ่งเป็นคำที่ 3 ในวรรคที่สี่ และการส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “วัน” สัมผัสกับคำว่า “เขตชั้นท์” บทต่อไปมีคณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

ตัวอย่างที่ 5

เพลง คำโบราณ มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ คือ กลอนสุภาพ มี
 คณะและสัมผัสตรงตามแผนผังที่กำหนดดังนี้ บทหนึ่งมี 4 วรรค ในแต่ละวรรคใช้คำ 7-9 คำ มี
 การส่งสัมผัส คือ คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง สัมผัสกับคำที่ 3 หรือ 5 ของวรรคที่สอง เช่น คำว่า
 “ไพรสนธ์” สัมผัสกับคำว่า “หล่น” ซึ่งเป็นคำที่ 5 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง
 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “หล้า” สัมผัสกับ “พนา” คำสุดท้ายวรรคที่สาม สัมผัส
 กับคำที่ 3 หรือ 5 ในวรรคที่สี่ เช่น “พนา” สัมผัสกับ “กายา” ซึ่งเป็นคำที่ 3 ในวรรคที่สี่ และการ
 ส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป
 เช่น คำว่า “ดิน” สัมผัสกับคำว่า “ชีวิน” บทต่อไปมีคณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

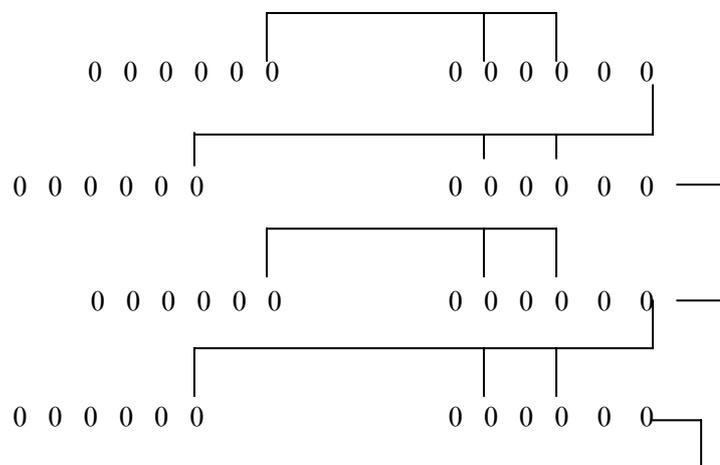
ตัวอย่างที่ 6

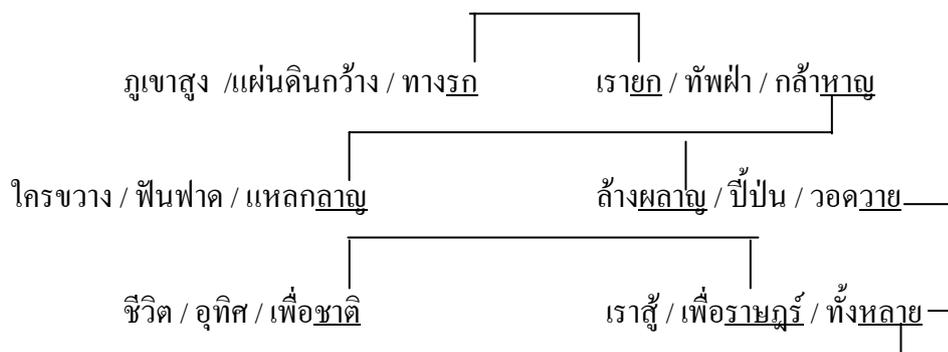
เพลงตำราจระเวณชายแดน มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ คือ กลอนสุภาพ มีฉันทลักษณ์และสัมผัสตรงตามแผนผังที่กำหนดดังนี้ บทหนึ่งมี 4 วรรค ในแต่ละวรรคใช้ คำ 7-9 คำ มีการส่งสัมผัส คือ คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง สัมผัสกับคำที่ 3 หรือ 5 ของวรรคที่สอง เช่น คำว่า “แดน” สัมผัสกับคำว่า “แคว้น” ซึ่งเป็นคำที่ 5 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “หน้า” สัมผัสกับ “บิณฑา” คำสุดท้ายของวรรคที่สาม สัมผัสกับคำที่ 3 หรือ 5 ในวรรคที่สี่ เช่น “บิณฑา” สัมผัสกับ “กล้า” ซึ่งเป็นคำที่ 3 ในวรรคที่สี่ และการส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบท ถัดไป เช่น คำว่า “ไทย” สัมผัสกับคำว่า “ไหน” บทต่อไปมีฉันทลักษณ์และสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

1.2 กลอนหก

กลอนหก บทหนึ่งมี 4 วรรค วรรคหนึ่ง ๆ มี 6 คำ มีแผนผังคำประพันธ์ดังนี้

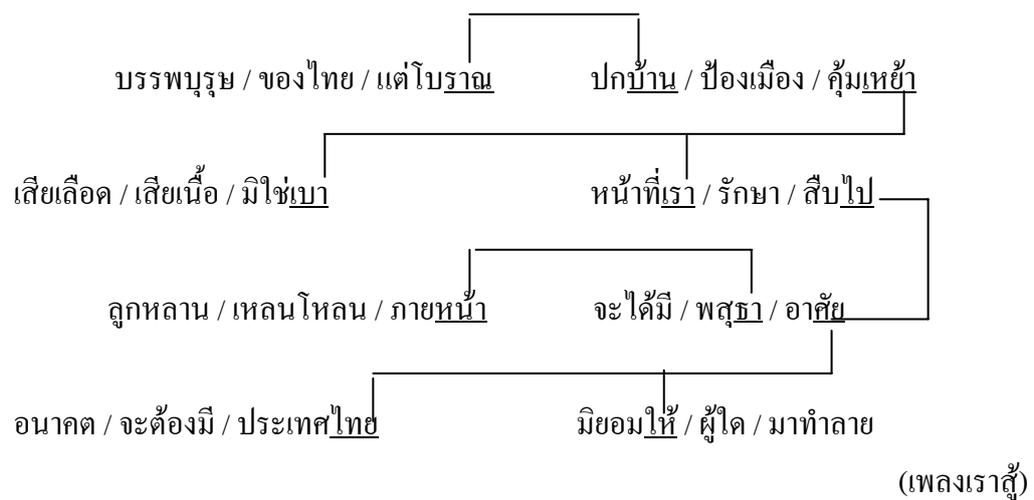

ตัวอย่างที่ 1

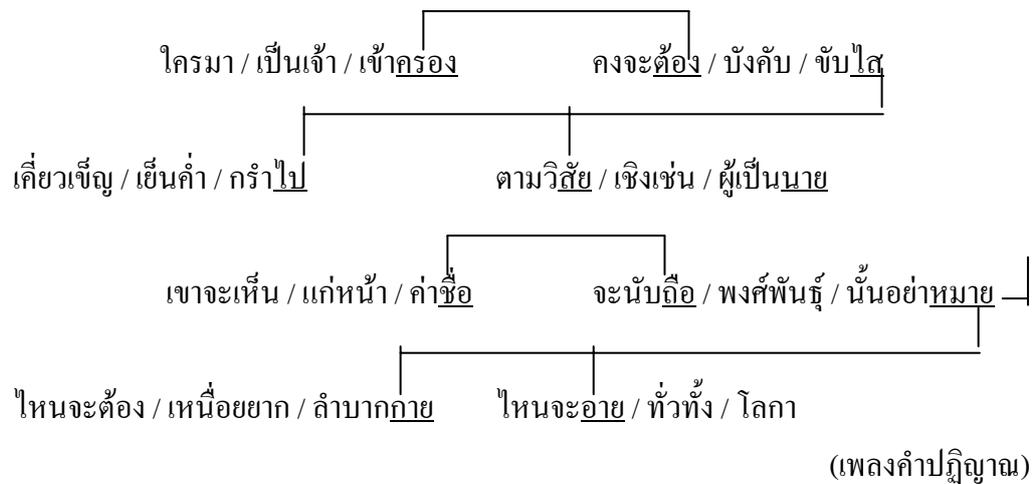
หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “มือ” สัมผัสกับคำว่า “ชื่อ” บทต่อไปมีลักษณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

ตัวอย่างที่ 3

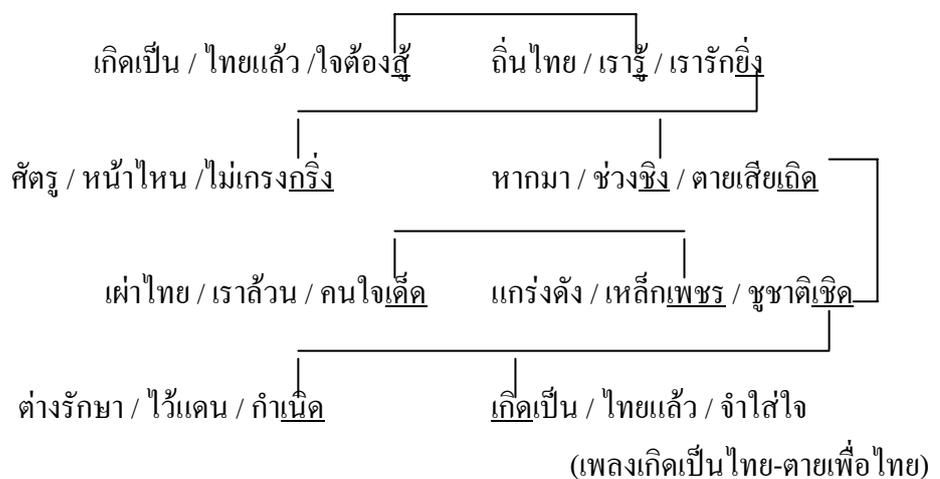
เพลงเรารู้ มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ คือ กลอนหก มีลักษณะและสัมผัสตรงตามแผนผังที่กำหนดดังนี้ บทหนึ่งมี 4 วรรค วรรคหนึ่งมี 6 คำ มีการส่งสัมผัส คือ คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง สัมผัสกับคำที่ 2 หรือ 4 ของวรรคที่สอง เช่น คำว่า “โบราณ” สัมผัสกับคำว่า “บ้าน” ซึ่งเป็นคำที่ 2 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “เหี่ยว” สัมผัสกับ “เบา” และการส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “ไป” สัมผัสกับคำว่า “อาศัย” บทต่อไปมีลักษณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

ตัวอย่างที่ 4

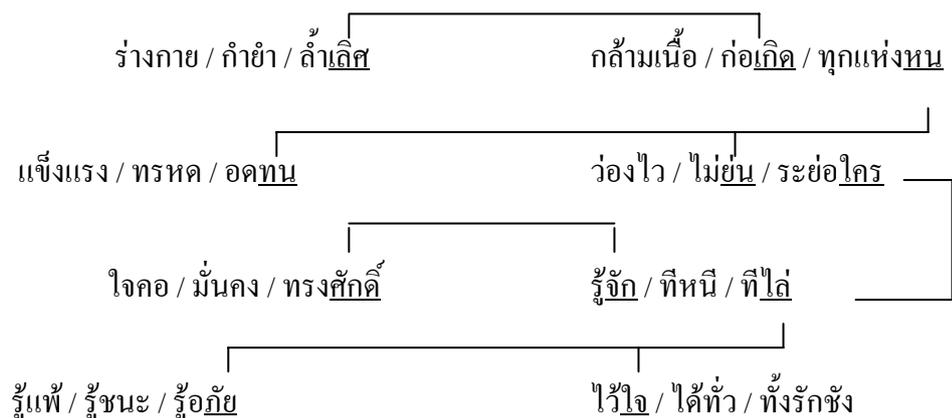
เพลงคำปฤญาน มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ คือ กลอนหก มีฉันทลักษณ์และสัมผัสตรงตามแผนผังที่กำหนดดังนี้ บทหนึ่งมี 4 วรรค วรรคหนึ่งมี 6 คำ มีการส่งสัมผัสคือ คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง สัมผัสกับคำที่ 2 หรือ 4 ของวรรคที่สอง เช่น คำว่า “ครอง” สัมผัสกับคำว่า “ต้อง” ซึ่งนับเป็นคำที่ 2 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “จับไป” สัมผัสกับ “ไป” คำสุดท้ายวรรคที่สาม สัมผัสกับคำที่ 2 หรือ 4 ของวรรคที่สี่ เช่น “ไป” สัมผัสกับ “วิสัย” ซึ่งนับเป็นคำที่ 2 ของวรรคที่สี่ และการส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “นาย” สัมผัสกับคำว่า “หมาย” บทต่อไปมีฉันทลักษณ์และสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

ตัวอย่างที่ 5

เพลงเกิดเป็นไทย-ตายเพื่อไทย มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ คือ กลอนหก มีฉันทลักษณ์และสัมผัสตรงตามแผนผังที่กำหนดดังนี้ บทหนึ่งมี 4 วรรค วรรคหนึ่งมี 6 คำ มีการส่งสัมผัส คือ คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง สัมผัสกับคำที่ 2 หรือ 4 ของวรรคที่สอง เช่น คำว่า “สู้” สัมผัสกับคำว่า “รู้” ซึ่งเป็นคำที่ 4 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “อิง” สัมผัสกับ “เกรงกริ่ง” คำสุดท้ายวรรคที่สาม สัมผัสกับคำที่ 2 หรือ 4 ของวรรคที่สี่ เช่น “เกรงกริ่ง” สัมผัสกับ “ช่วงชิง” ซึ่งเป็นคำที่ 4 ของวรรคที่สี่ และและการส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “เถิด” สัมผัสกับคำว่า “เชิด” บทต่อไป มีฉันทลักษณ์และสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

ตัวอย่างที่ 6

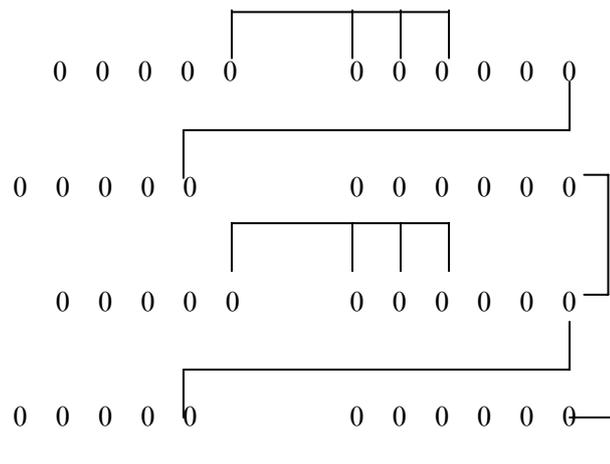

(เพลงกราวกีฬา)

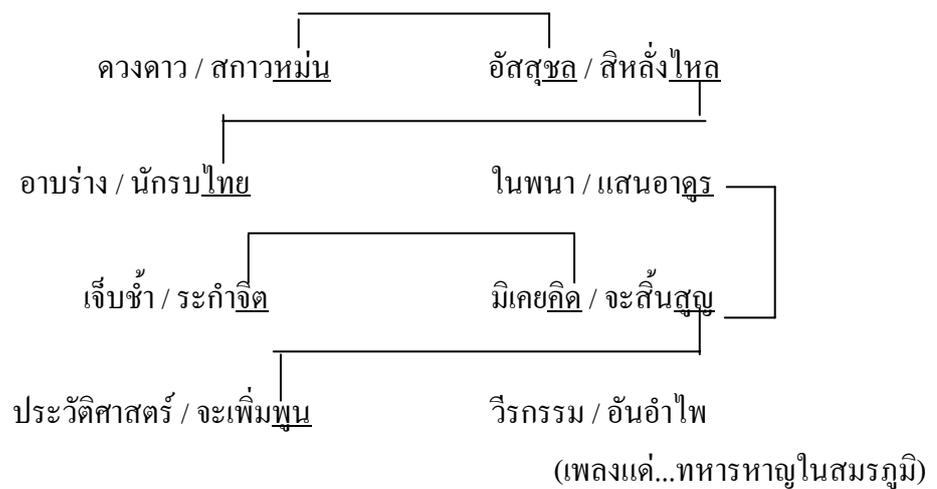
เพลงกราวกีฬา มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ คือ กลอนหก มีฉันทลักษณ์และสัมผัสตรงตามแผนผังที่กำหนดดังนี้ บทหนึ่งมี 4 วรรค วรรคหนึ่งมี 6 คำ มีการส่งสัมผัส คือ คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง สัมผัสกับคำที่ 2 หรือ 4 ของวรรคที่สอง เช่น คำว่า “คำเลิศ” สัมผัสกับคำว่า “เกิด” ซึ่งเป็นคำที่ 4 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “หน” สัมผัสกับ “อดทน” คำสุดท้ายวรรคที่สาม สัมผัสกับคำที่ 2 หรือ 4 ของวรรคที่สี่ เช่น “อดทน” สัมผัสกับ “่น” ซึ่งเป็นคำที่ 4 ของวรรคที่สี่ และและการส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “ใคร” สัมผัสกับคำว่า “ไล่” บทต่อไป มีฉันทลักษณ์และสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

1.3 กายยยานี 11

กายยยานี 11 บทหนึ่งมี 4 วรรค วรรคหน้าจะมี 5 คำ วรรคหลังจะมี 6 คำ มี
แผนผังคำประพันธ์ ดังนี้

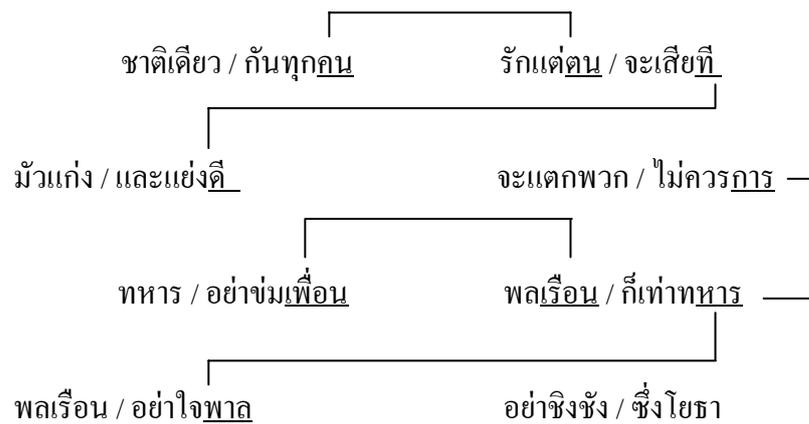

ตัวอย่างที่ 1

เพลงแต่...ทหารหาญในสมรภูมิ มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ คือ กาพย์ยานี 11 มีคณะและสัมผัสตรงตามแผนผังที่กำหนดดังนี้ บทหนึ่งมี 4 วรรค วรรคหน้ามี 5 คำ วรรคหลังมี 6 คำ หนึ่งบาทจึงมี 11 คำ มีการส่งสัมผัส คือ คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง สัมผัสกับคำที่ 1 หรือ 2 หรือ 3 ของวรรคที่สอง เช่น คำว่า “หม่น” สัมผัสกับคำว่า “อัสสุชล” ซึ่งเป็นคำที่ 3 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “ไหล” สัมผัสกับ “ไทย” และการส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “อาดูร” สัมผัสกับคำว่า “สูญ” บทต่อไปมีคณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

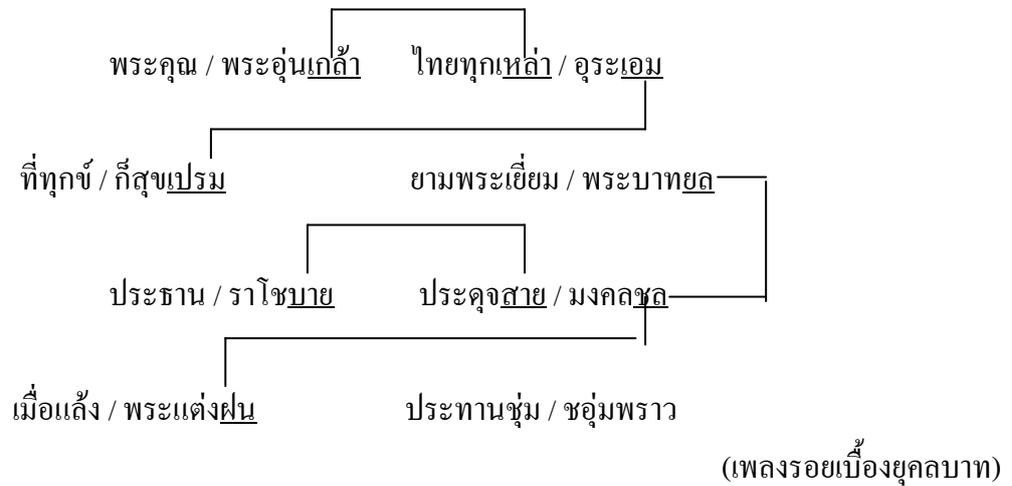
ตัวอย่างที่ 2

(เพลงไทยสามัคคี)

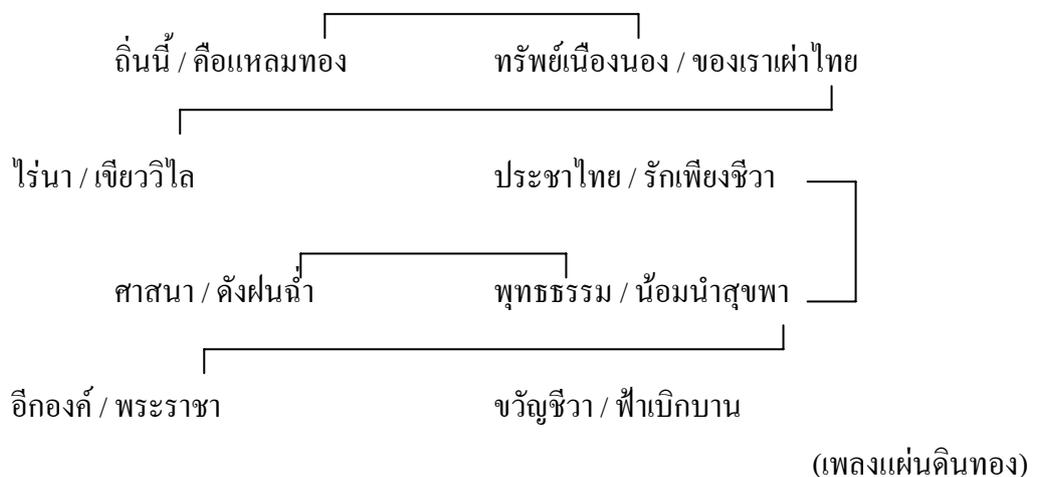
เพลงไทยสามัคคี มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ คือ กาพย์ยานี 11 มีคณะและสัมผัสตรงตามแผนผังที่กำหนดดังนี้ บทหนึ่งมี 4 วรรค วรรคหน้ามี 5 คำ วรรคหลังมี 6 คำ หนึ่งบาทมี 11 คำ มีการส่งสัมผัส คือ คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง สัมผัสกับคำที่ 1 หรือ 2 หรือ 3 ของวรรคที่สอง เช่น คำว่า “คน” สัมผัสกับคำว่า “คน” ซึ่งเป็นคำที่ 3 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “ที่” สัมผัสกับ “ดี” และการส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “การ” สัมผัสกับคำว่า “ทหาร” บทต่อไปมีคณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

ตัวอย่างที่ 3

เพลงรอยเบื้องยุคลบาท มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ คือ กาพย์ยานี 11 มีคณะและสัมผัสตรงตามแผนผังที่กำหนดดังนี้ บทหนึ่งมี 4 วรรค วรรคหน้ามี 5 คำ วรรคหลังมี 6 คำ หนึ่งบาทมี 11 คำ มีการส่งสัมผัส คือ คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง สัมผัสกับคำที่ 1 หรือ 2 หรือ 3 ของวรรคที่สอง เช่น คำว่า “เกล้า” สัมผัสกับคำว่า “เหล่า” ซึ่งเป็นคำที่ 3 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “เอม” สัมผัสกับ “เปรม” และการส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “ยล” สัมผัสกับคำว่า “ชด” บทต่อไปมีคณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

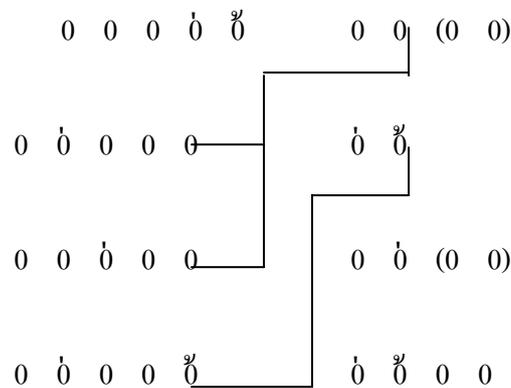
ตัวอย่างที่ 4

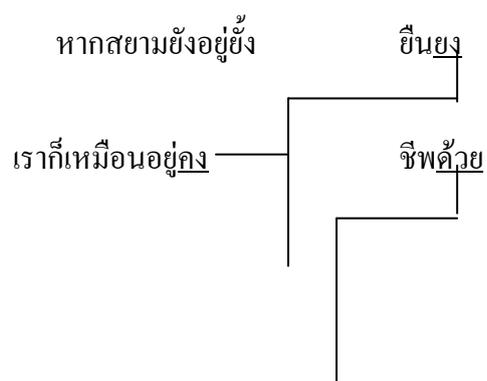
เพลงแผ่นดินทอง มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ คือ กาพย์ยานี 11 มี คณะและสัมผัสตรงตามแผนผังที่กำหนดดังนี้ บทหนึ่งมี 4 วรรค วรรคหน้ามี 5 คำ วรรคหลังมี 6 คำ หนึ่งบาทมี 11 คำ มีการส่งสัมผัส คือ คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง สัมผัสกับคำที่ 1 หรือ 2 หรือ 3 ของวรรคที่สอง เช่น คำว่า “ทอง” สัมผัสกับคำว่า “นอง” ซึ่งเป็นคำที่ 3 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “ไทย” สัมผัสกับ “วิไล” และการส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “ชีวิ” สัมผัสกับคำว่า “พา” บทต่อไปมีคณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

1.4 โคลงสี่สุภาพ

โคลงสี่สุภาพหนึ่งบท จะมี 4 บาท มีจำนวนคำ 30 คำ บาทที่หนึ่งถึงบาทที่สามมี จำนวนคำบาทละ 7 คำ ส่วนบาทสุดท้ายมี 9 คำ บังคับคำเอก 7 ที่ คำโท 4 ที่ มีแผนผังคำ ประพันธ์ ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

หากสยามพินาศลง ————— ไทยอยู่ ได้ฤา

เราก็เหมือนมอดม้วย ————— หมดสิ้นสกุลไทย

(เพลงสยามานุสสติ)

เพลงสยามานุสสติ มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ คือ โคลงสี่สุภาพ มี
 คณะและสัมผัสตรงตามแผนผังที่กำหนดดังนี้ หนึ่งบท มี 4 บาท มีจำนวนคำ 30 คำ บาทที่หนึ่ง
 ถึงบาทที่สามมีจำนวนคำ บาทละ 7 คำ ส่วนบาทสุดท้ายมี 9 คำ บังคับคำเอก 7 ที่ คำโท 4 ที่
 มีการส่งสัมผัส คือ คำสุดท้ายของบาทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่หนึ่ง ในบาทที่สอง และ
 คำที่ 5 ของวรรคที่หนึ่ง ในบาทที่สาม เช่น คำว่า “ขง” สัมผัสกับคำว่า “คง” ซึ่งเป็นคำที่ 5 ของ
 วรรคที่หนึ่ง ในบาทที่สอง และ คำว่า “ลง” เป็นคำที่ 5 ของวรรคที่หนึ่ง ในบาทที่สาม คำสุดท้าย
 ของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง ในบาทที่สี่ เช่น “ด้วย” สัมผัสกับ “ม้วย”
 บทต่อไปมีคณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

ตัวอย่างที่ 2

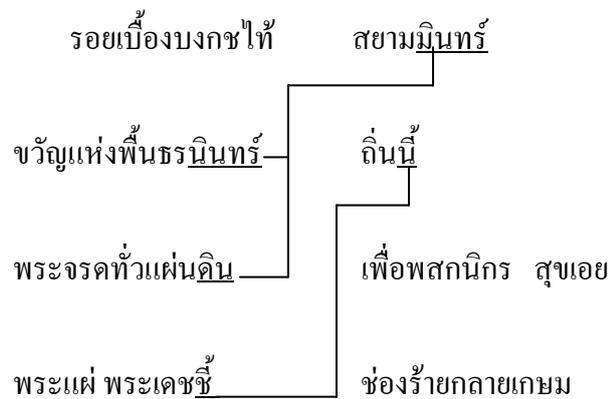
รักชาติยอมสละแม่	ชีวิ
รักเกียรติจงเจตน์พลี	ชีพได้
รักราชมุ่งภักดี	รองบาท
รักศาสน์ราษฎร์ใฝ่	เพื่อเชื้อพระศาสนา

(เพลงคุุบิตามารดร)

เพลงคุุบิตามารดร มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ คือ โคลงสี่สุภาพ มี
 คณะและสัมผัสตรงตามแผนผังที่กำหนดดังนี้ หนึ่งบท มี 4 บาท มีจำนวนคำ 30 คำ บาทที่หนึ่ง
 ถึงบาทที่สามมีจำนวนคำ บาทละ 7 คำ ส่วนบาทสุดท้ายมี 9 คำ บังคับคำเอก 7 ที่ คำโท 4 ที่
 มีการส่งสัมผัส คือ คำสุดท้ายของบาทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่หนึ่ง ในบาทที่สอง และ
 คำที่ 5 ของวรรคที่หนึ่ง ในบาทที่สาม เช่น คำว่า “ชีวิ” สัมผัสกับคำว่า “พลี” ซึ่งเป็นคำที่ 5 ของ

วรรคที่หนึ่ง ในบาทที่สอง และ คำว่า “รักดี” เป็นคำที่ 5 ของวรรคที่หนึ่ง ในบาทที่สาม คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง ในบาทที่สี่ เช่น “ได้” สัมผัสกับ “ใส่” บทต่อไปมีคณและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

ตัวอย่างที่ 3

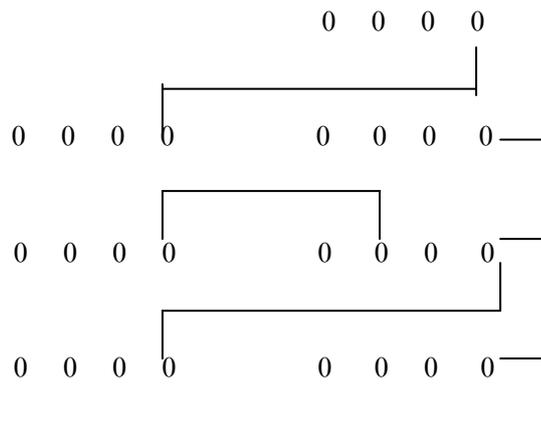

(เพลงรอยเบื้องยุคลบาท)

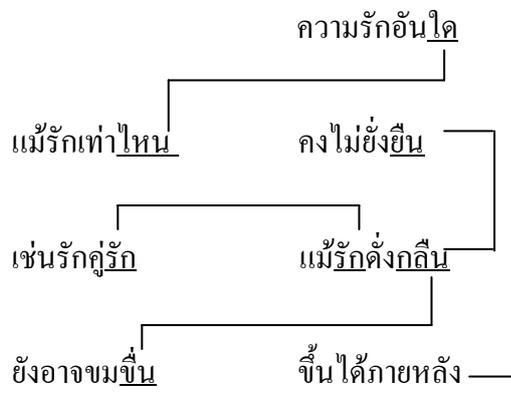
เพลงรอยเบื้องยุคลบาท มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ คือ โคลงสี่สุภาพ มีคณและสัมผัสตรงตามแผนผังที่กำหนดดังนี้ หนึ่งบท มี 4 บาท มีจำนวนคำ 30 คำ บาทที่หนึ่งถึงบาทที่สามมีจำนวนคำ บาทละ 7 คำ ส่วนบาทสุดท้ายมี 9 คำ บังคับคำเอก 7 ที่ คำโท 4 ที่ มีการส่งสัมผัส คือ คำสุดท้ายของบาทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่หนึ่ง ในบาทที่สอง และ คำที่ 5 ของวรรคที่หนึ่ง ในบาทที่สาม เช่น คำว่า “สยามินทร์” สัมผัสกับคำว่า “ธรณินทร์” ซึ่งเป็นคำที่ 5 ของวรรคที่หนึ่ง ในบาทที่สอง และ คำว่า “ดิน” เป็นคำที่ 5 ของวรรคที่หนึ่ง ในบาทที่สาม คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง ในบาทที่สี่ เช่น “นี้” สัมผัสกับ “เจ้า” บทต่อไปมีคณและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

1.5 กาพย์สุรางคนางค์ 28

กาพย์สุรางคนางค์หนึ่งบท มี 7 วรรค วรรคละ 4 คำ รวมเป็น 28 คำ มีแผนผังคำ ประพันธ์ดังต่อไปนี้

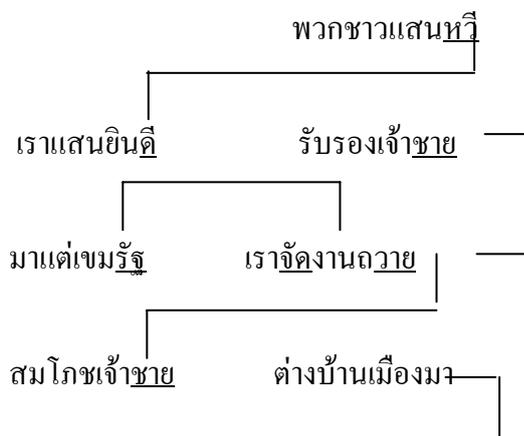
ตัวอย่างที่ 1

(เพลงรักชาติ)

เพลงรักชาติ มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ คือ กาพย์สุรางคนางค์ 28 มีคณและสัมผัสตรงตามแผนผังที่กำหนดดังนี้ บทหนึ่งมี 7 วรรค วรรคละ 4 คำ หนึ่งบท จึงมี 28 คำ มีการส่งสัมผัส คือ คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สอง เช่น คำว่า “ใด” สัมผัสกับคำว่า “ไหน” คำสุดท้ายของวรรคที่สาม สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ห้า และสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่หก เช่น “ยื่น” สัมผัสกับ “กลืน” และ “ขึ้น” การส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป บทต่อไปมีคณและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

ตัวอย่างที่ 2

(เพลงแสนหวี)

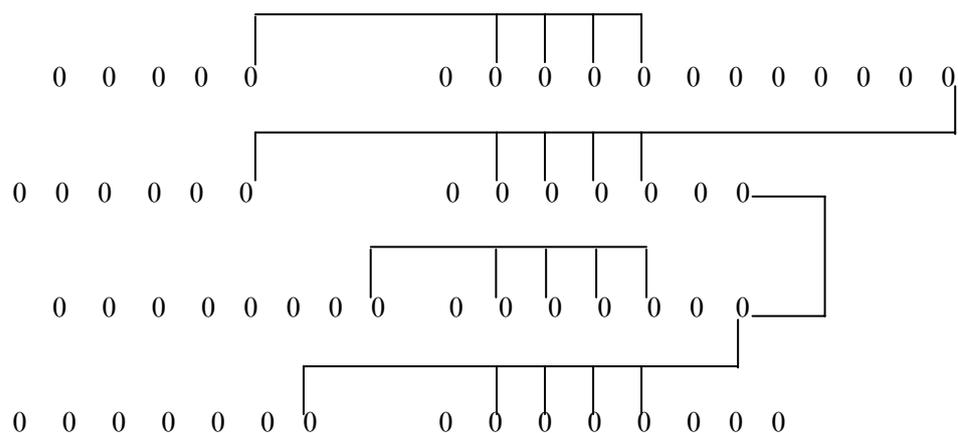
เพลงแสนหวี มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ คือ กาพย์สุรางคนางค์ 28 มีคณและสัมผัสตรงตามแผนผังที่กำหนดดังนี้ บทหนึ่งมี 7 วรรค วรรคละ 4 คำ หนึ่งบท จึงมี 28 คำ มีการส่งสัมผัส คือ คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สอง เช่น คำว่า “หวี” สัมผัสกับคำว่า “ดี” คำสุดท้ายของวรรคที่สาม สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ห้า และคำสุดท้ายของวรรคที่หก เช่น “ชาย” สัมผัสกับ “ถวาย” และ “ชาย” การส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป บทต่อไปมีคณและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

รูปแบบการประพันธ์คำร้องตรงตามฉันทลักษณ์ ที่ปรากฏมากที่สุดในเพลงปลุกใจ คือ กลอนสุภาพ ปรากฏรองลงมา คือ กาพย์ยานี 11 กลอนหก และโคลงสี่สุภาพ ปรากฏน้อยที่สุด คือ กาพย์สุรางคนางค์ 28

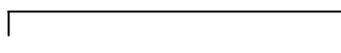
2. รูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์

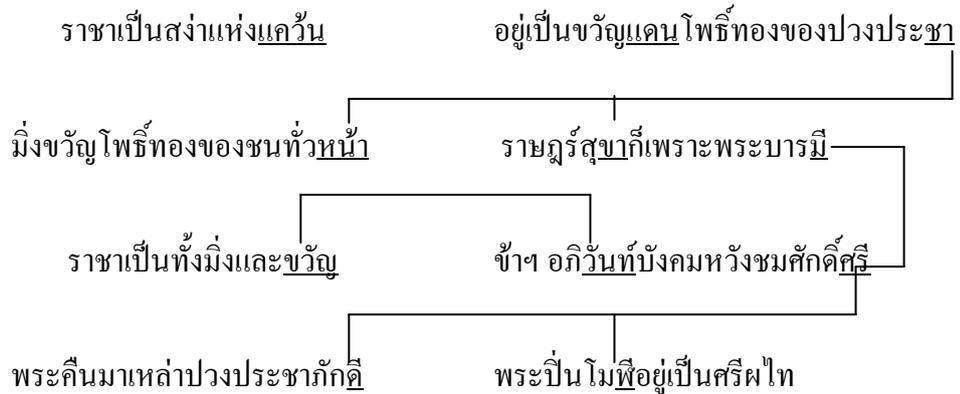
รูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์ หมายถึง คำร้องนั้นมีการวางรูปแบบการกำหนดจำนวนคำในวรรค ในบาท ในบท และการสัมผัสที่แตกต่างไปจากแผนผังคำประพันธ์แต่ละชนิดที่มีมาแต่เดิม เช่น การกำหนดจำนวนคำในแต่ละวรรค อาจมากกว่าหรือน้อยกว่าคำประพันธ์เดิม สัมผัสนอกอาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ หรือถ้ามีการส่งสัมผัส อาจไม่ตรงกับฉันทลักษณ์เดิม นอกจากนี้จังหวะในการร้อง ก็อาจแปลกแตกต่างไปจากฉันทลักษณ์เดิมเช่นกัน รูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์เดิมที่ปรากฏในเพลงปลุกใจ มีดังนี้

2.1 คล้ายกลอนสุภาพ มีรูปแบบการประพันธ์คล้ายกลอนสุภาพ เป็นรูปแบบที่ปรากฏมากที่สุดของรูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์ การกำหนดจำนวนคำ สัมผัส และจังหวะคล้ายกลอนสุภาพ แต่ไม่เคร่งครัดต่อจำนวนคำในแต่ละวรรค วรรคหนึ่งอาจจะใช้คำ 4 – 12 คำ สัมผัสระหว่างบทหรือสัมผัสระหว่างวรรค จะมีหรือไม่มีก็ได้ หรือถ้ามีการส่งสัมผัส จะส่งสัมผัสไปยังคำที่ 2 , 3 , 4 หรือ 5 ในวรรคถัดไป มีแผนผังดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

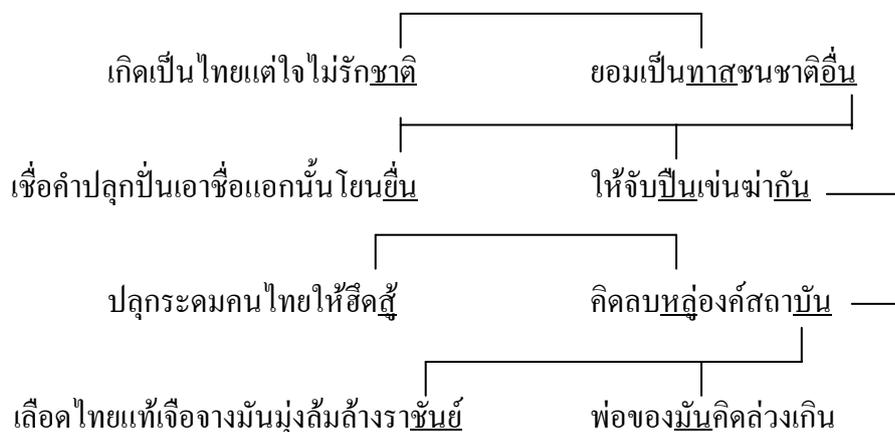

(เพลงราชาเป็นสง่าแห่งแคว้น)

เพลงราชาเป็นสง่าแห่งแคว้น มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์ คือ การกำหนดจำนวนคำ สัมผัส และจังหวะคล้ายกลอนสุภาพ แต่ไม่เคร่งครัดต่อจำนวนคำในแต่ละวรรค วรรคหนึ่งอาจจะใช้คำ 4–12 คำ สัมผัสระหว่างบทหรือสัมผัสระหว่างวรรค จะมีหรือไม่มีก็ได้ ถ้ามีการส่งสัมผัส จะส่งสัมผัสไปยังคำที่ 2 , 3 , 4 หรือ 5 ในวรรคถัดไป เช่น คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง “แคว้น” สัมผัสกับคำว่า “แดน” ซึ่งเป็นคำที่ 4 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “ประชา” สัมผัสกับ “หน้า” คำสุดท้ายของวรรคที่สาม สัมผัสกับคำที่ 2, 3, 4 หรือ 5 ในวรรคที่สี่ คือ “หน้า” สัมผัสกับ “สุขา” ซึ่งเป็นคำที่ 3 ในวรรคที่สี่ และการส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป คือ คำว่า “มี” สัมผัสกับคำว่า “ศรี” บทต่อไปมีคเณและสัมผัสเช่นเดียวกับบทแรก

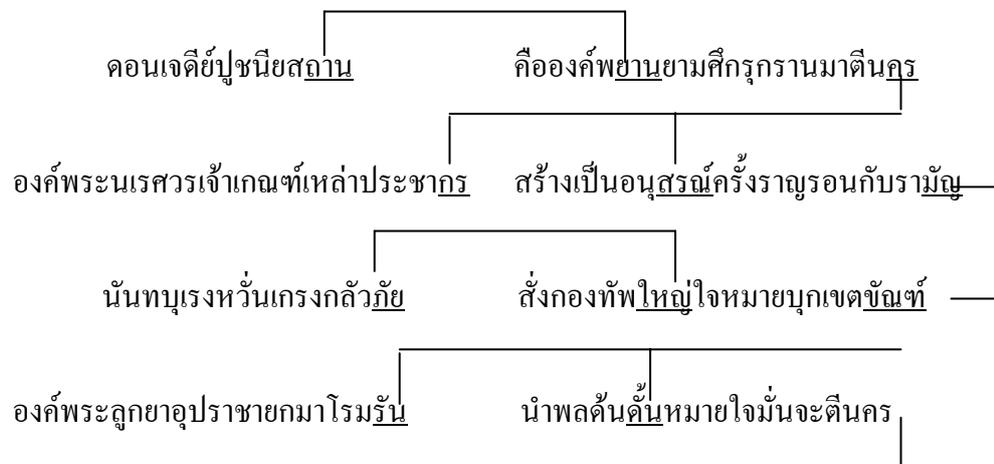
ตัวอย่างที่ 2

(เพลงรอกแผ่นดิน)

เพลงรอกแผ่นดิน มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์ คือ การกำหนดจำนวนคำ สัมผัส และจังหวะคล้ายกลอนสุภาพ แต่ไม่เคร่งครัดต่อจำนวนคำในแต่ละวรรค วรรคหนึ่งอาจจะใช้คำ 4–12 คำ สัมผัสระหว่างบทหรือสัมผัสระหว่างวรรค จะมีหรือไม่มีก็ได้ ถ้ามีการส่งสัมผัส จะส่งสัมผัสไปยังคำที่ 2 , 3 , 4 หรือ 5 ในวรรคถัดไป เช่น คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง “ชาติ” สัมผัสกับคำว่า “ทาส” ซึ่งเป็นคำที่ 3 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “อื่น” สัมผัสกับ “ยื่น” คำสุดท้ายของวรรคที่สาม สัมผัสกับคำที่ 2, 3, 4 หรือ 5 ในวรรคที่สี่ คือ “ยื่น” สัมผัสกับ “ป็น” ซึ่งเป็นคำที่ 3 ในวรรคที่สี่ และการส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป คือ คำว่า “กัน” สัมผัสกับคำว่า “สถาบัน” บทต่อไปมีลักษณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

ตัวอย่างที่ 3

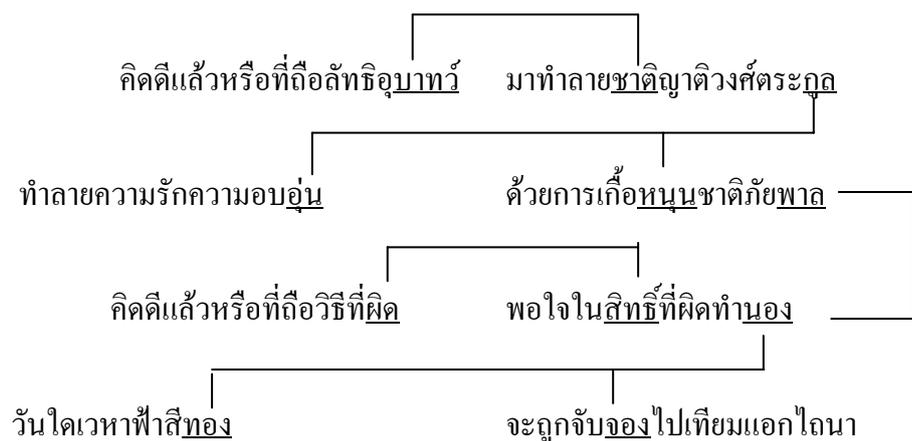

(เพลงอนุสรณ์คอนเจดีย์)

เพลงอนุสรณ์คอนเจดีย์ มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์ คือ การกำหนดจำนวนคำ สัมผัส และจังหวะคล้ายกลอนสุภาพ แต่ไม่เคร่งครัดต่อจำนวนคำในแต่ละวรรค วรรคหนึ่งอาจจะใช้คำ 4–12 คำ สัมผัสระหว่างบทหรือสัมผัสระหว่างวรรค จะมีหรือไม่มีก็ได้ ถ้ามีการส่งสัมผัส จะส่งสัมผัสไปยังคำที่ 2 , 3 , 4 หรือ 5 ในวรรคถัดไป เช่น คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง “สถาน” สัมผัสกับคำว่า “พยาน” ซึ่งเป็นคำที่ 3 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของ

วรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “นคร” สัมผัสกับ “ประชากร” คำสุดท้ายของวรรคที่สาม สัมผัสกับคำที่ 2, 3, 4 หรือ 5 ในวรรคที่สี่ คือ “ประชากร” สัมผัสกับ “อนุสรณ์” ซึ่งเป็นคำที่ 4 ในวรรคที่สี่ และการส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป คือ คำว่า “รามัญ” สัมผัสกับคำว่า “เขตชั้นท์” บทต่อไปมีคณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

ตัวอย่างที่ 4

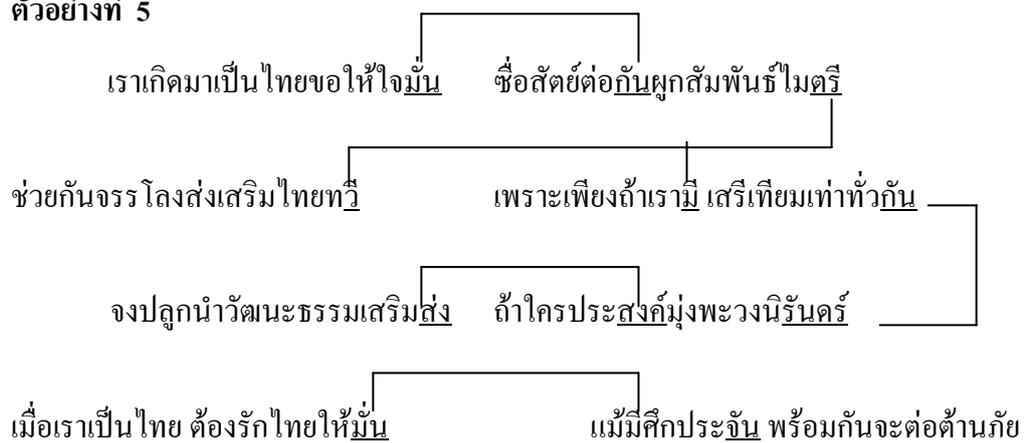

(เพลงคิดดีแล้วหรือ)

เพลงคิดดีแล้วหรือ มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์ คือ การกำหนดจำนวนคำ สัมผัส และจังหวะคล้ายกลอนสุภาพ แต่ไม่เคร่งครัดต่อจำนวนคำในแต่ละวรรค วรรคหนึ่งอาจจะใช้คำ 4–12 คำ สัมผัสระหว่างบทหรือสัมผัสระหว่างวรรค จะมีหรือไม่มีก็ได้ ถ้ามีการส่งสัมผัส จะส่งสัมผัสไปยังคำที่ 2, 3, 4 หรือ 5 ในวรรคถัดไป เช่น คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง “อุบาทว์” สัมผัสกับคำว่า “ชาติ” ซึ่งเป็นคำที่ 4 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง ไม่สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “ตระกูล” สัมผัสกับ “อบอุ่น” คำสุดท้ายของวรรคที่สาม สัมผัสกับคำที่ 2, 3, 4 หรือ 5 ในวรรคที่สี่ คือ “อบอุ่น” สัมผัสกับ “เกี่ยวหนุน” ซึ่งเป็นคำที่ 4 ในวรรคที่สี่ และการส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง ไม่สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรค

ที่สองในบทถัดไป คือ คำว่า “พาล” สัมผัสกับคำว่า “ทำนอง” บทต่อไปมีคณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

ตัวอย่างที่ 5

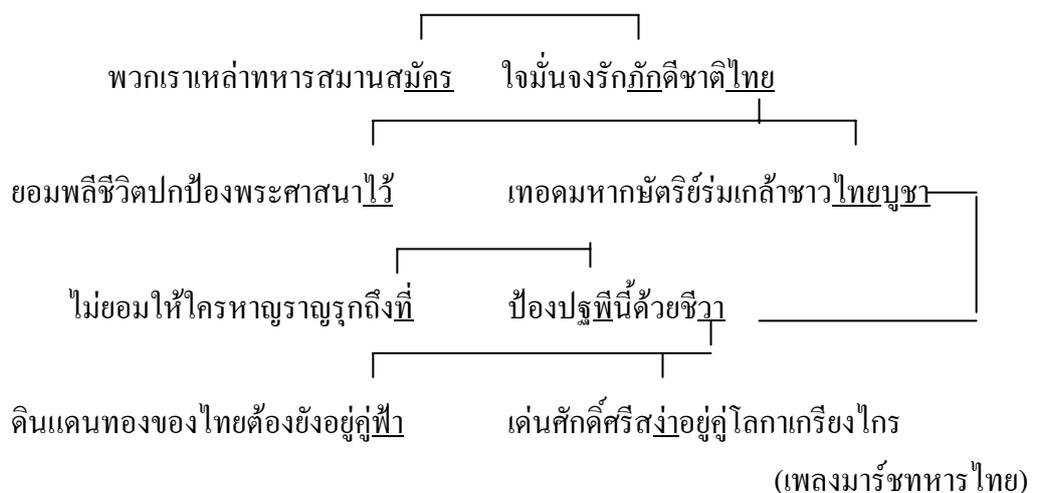

(เพลงมาร์ชเกียรติศักดิ์สามัคคี)

เพลงมาร์ชเกียรติศักดิ์สามัคคี มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์ คือ การกำหนดจำนวนคำ สัมผัส และจังหวะคล้ายกลอนสุภาพ แต่ไม่เคร่งครัดต่อจำนวนคำในแต่ละวรรค วรรคหนึ่งอาจจะใช้คำ 4 – 12 คำ สัมผัสระหว่างบทหรือสัมผัสระหว่างวรรค จะมีหรือไม่มีก็ได้ ถ้ามีการส่งสัมผัส จะส่งสัมผัสไปยังคำที่ 2 , 3 , 4 หรือ 5 ในวรรคถัดไป เช่น คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง “มัน” สัมผัสกับคำว่า “กัน” ซึ่งเป็นคำที่ 4 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “ไตรี” สัมผัสกับ “ทวี” คำสุดท้ายของวรรคที่สาม สัมผัสกับคำที่ 2, 3, 4 หรือ 5 ในวรรคที่สี่ คือ “ทวี” สัมผัสกับ “มิ” ซึ่งเป็นคำที่ 5 ในวรรคที่สี่

และการส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบท ถัดไป คือ คำว่า“กัน” สัมผัสกับคำว่า “นิรันดร์” บทต่อไปมีลักษณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

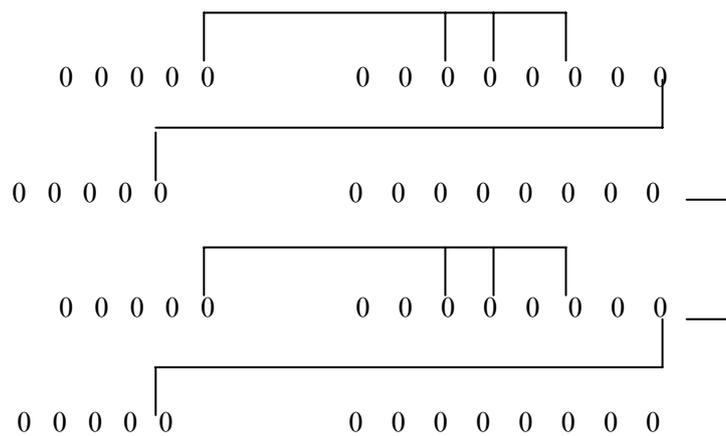
ตัวอย่างที่ 6

เพลงมาร์ชทหารไทย มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์ คือ การกำหนดจำนวนคำ สัมผัส และจังหวะคล้ายกลอนสุภาพ แต่ไม่เคร่งครัดต่อจำนวนคำในแต่ละวรรค วรรคหนึ่งอาจจะใช้คำ 4 – 12 คำ สัมผัสระหว่างบทหรือสัมผัสระหว่างวรรค จะมีหรือไม่มีก็ได้ ถ้ามีการส่งสัมผัส จะส่งสัมผัสไปยังคำที่ 2 , 3 , 4 หรือ 5 ในวรรคถัดไป เช่น คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง “สมัคร” สัมผัสกับคำว่า “ภักดี” ซึ่งเป็นคำที่ 5 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “ไทย” สัมผัสกับ “ไว้” คำสุดท้ายวรรคที่สาม สัมผัสกับคำที่ 2, 3, 4 หรือ 5 ในวรรคที่สี่ คือ “ไว้” สัมผัสกับ “ไทย” ซึ่งเป็นคำที่ 7 ในวรรคที่สี่ และการส่งสัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองใน

บทถัดไป คือ คำว่า “บูชา” สัมผัสกับคำว่า “ชีวา” บทต่อไป มีคณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

2.2 คล้ายกาพย์ยานี 11 รูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์ ที่ปรากฏมาก รองลงมาคือ คล้ายกาพย์ยานี 11 กล่าวคือ มีการกำหนดจำนวนคำไม่เคร่งครัดเท่ากาพย์ยานี 11 วรรคหน้าที่มี 5 คำ อาจมี 4 - 6 คำ และวรรคหลังที่มี 6 คำ อาจมีได้ตั้งแต่ 5 - 7 คำ หรือ 8 คำ สัมผัสระหว่างวรรค และสัมผัสระหว่างบท อาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ ดังแผนผังคำประพันธ์ต่อไปนี้

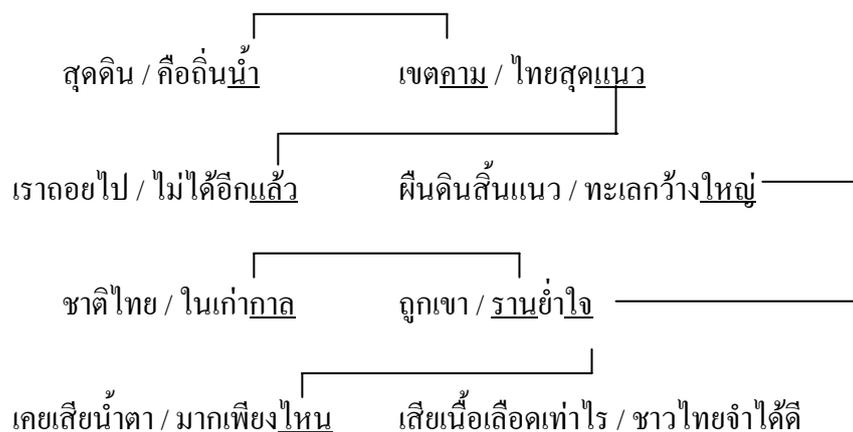
ตัวอย่างที่ 1

(เพลงแม่พระธรณีรำพัน)

เพลงแม่พระธรณีรำพัน มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์ คือ คล้ายกาพย์ยานี 11 แต่การกำหนดจำนวนคำไม่เคร่งครัดเท่ากาพย์ยานี 11 วรรคหน้าที่มี 5 คำ อาจมี 4 - 6 คำ และวรรคหลังที่มี 6 คำ อาจมีได้ตั้งแต่ 5 - 7 คำ หรือ 8 คำ สัมผัสระหว่างวรรค และสัมผัสระหว่างบท อาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ ถ้ามีการส่งสัมผัส จะส่งสัมผัสไปยังคำที่ 3 , 4 , หรือ 6 ในวรรคถัดไป เช่น คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง “ไกล” สัมผัสกับคำว่า “ไ้” ซึ่งเป็นคำที่ 3 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง ไม่สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “สงบ” กับคำว่า “ทอง” แต่ไปสัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่สองแทน คือคำว่า “พบ” และการส่งสัมผัสระหว่างบท คือคำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “ใจ” สัมผัสกับคำว่า “ไว้” บทต่อไปมีคณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

ตัวอย่างที่ 2

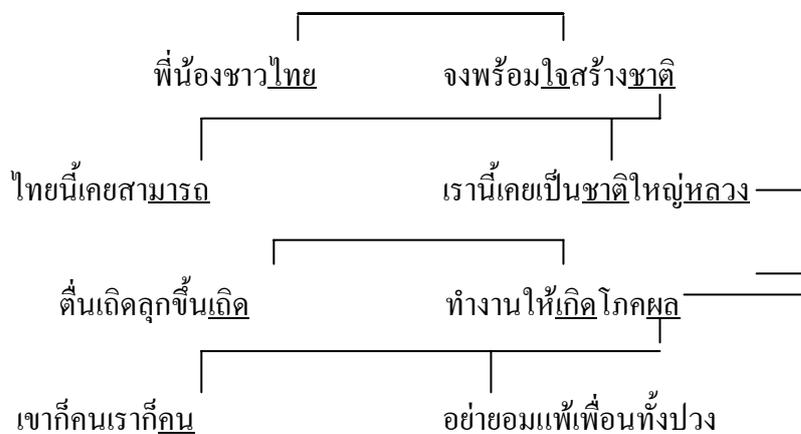

(เพลงสุดแผ่นดิน)

เพลงสุดแผ่นดิน มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์ คือ คล้ายกาพย์ยานี 11 แต่การกำหนดจำนวนคำไม่เคร่งครัดเท่ากาพย์ยานี 11 วรรคหน้าที่มี 5 คำ อาจมี 4 - 6 คำ และวรรคหลังที่มี 6 คำ อาจมีได้ตั้งแต่ 5 - 7 คำ หรือ 8 คำ สัมผัสระหว่างวรรค และสัมผัสระหว่างบท อาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ ถ้ามีการส่งสัมผัส จะส่งสัมผัสไปยังคำที่ 3 , 4 , หรือ 6 ในวรรคถัดไป เช่น คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่งคือ “น้ำ” สัมผัสกับคำว่า “คาม” เป็นคำที่ 3 ของวรรคที่สอง แต่ตามรูปคำศัพท์จะไม่สัมผัสกัน คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “แนว” กับคำว่า “แล้ว” และการส่งสัมผัสระหว่างบท คือคำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง

สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “ใหญ่” สัมผัสกับคำว่า “ใจ” บทต่อไปมีคณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

ตัวอย่างที่ 3

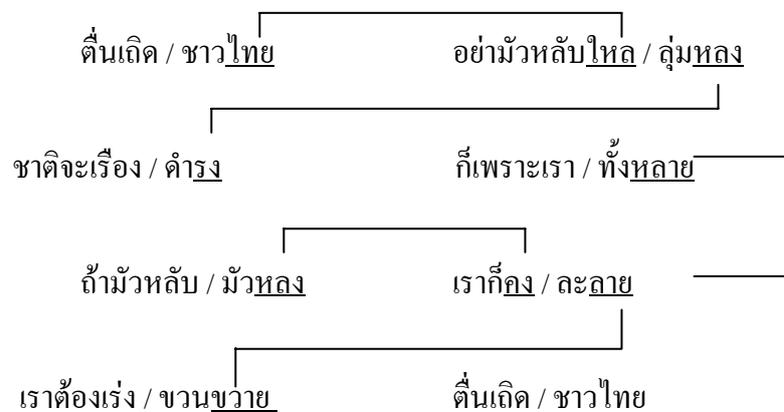

(เพลงสร้างชาติ)

เพลงสุดแผ่นดิน มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์ คือ คล้ายกาพย์ยานี 11 แต่การกำหนดจำนวนคำไม่เคร่งครัดเท่ากาพย์ยานี 11 วรรคหน้าที่มี 5 คำ อาจมี 4 - 6 คำ และวรรคหลังที่มี 6 คำ อาจมีได้ตั้งแต่ 5 - 7 คำ หรือ 8 คำ สัมผัสระหว่างวรรค และสัมผัสระหว่างบท อาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ ถ้ามีการส่งสัมผัส จะส่งสัมผัสไปยังคำที่ 3 , 4 , หรือ 6 ในวรรคถัดไป เช่น คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่งคือ “ไทย” สัมผัสกับคำว่า “ใจ” เป็นคำที่ 3 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “แนว” กับคำว่า “แล้ว”

และการส่งสัมผัสระหว่างบท คือคำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “ใหญ่” สัมผัสกับคำว่า “ใจ” บทต่อไปมีคณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

ตัวอย่างที่ 4

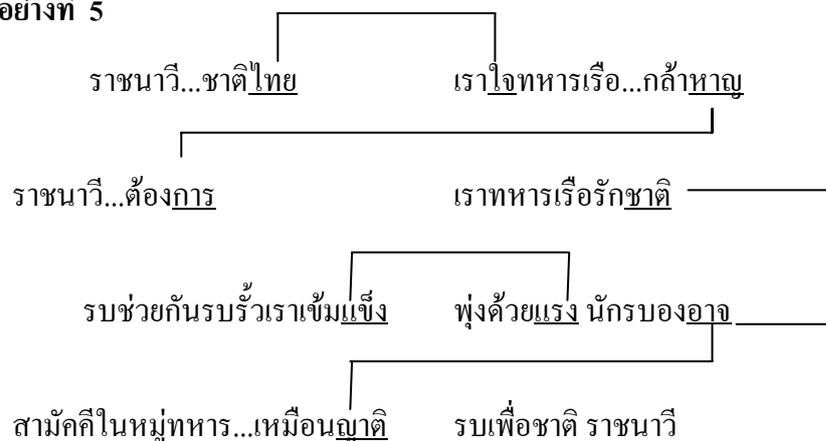

(เพลงดื่นเถิดชาวไทย)

เพลงดื่นเถิดชาวไทย มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์ คือ คล้ายกาพย์ยานี 11 แต่การกำหนดจำนวนคำไม่เคร่งครัดเท่ากาพย์ยานี 11 วรรคหน้าที่มี 5 คำ อาจมี 4-6 คำ และวรรคหลังที่มี 6 คำ อาจมีได้ตั้งแต่ 5-7 คำ หรือ 8 คำ สัมผัสระหว่างวรรค และสัมผัสระหว่างบท อาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ ถ้ามีการส่งสัมผัส จะส่งสัมผัสไปยังคำที่ 3, 4, หรือ 6 ในวรรคถัดไป เช่น คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่งคือ “ไทย” สัมผัสกับคำว่า “หลงไหล” ซึ่งเป็นคำที่ 4 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “หลง” กับคำว่า “คำรง” และการส่งสัมผัสระหว่างบท คือคำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้าย

ของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “หลาย” สัมผัสกับคำว่า “ละหลาย” บทต่อไปมีคณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

ตัวอย่างที่ 5

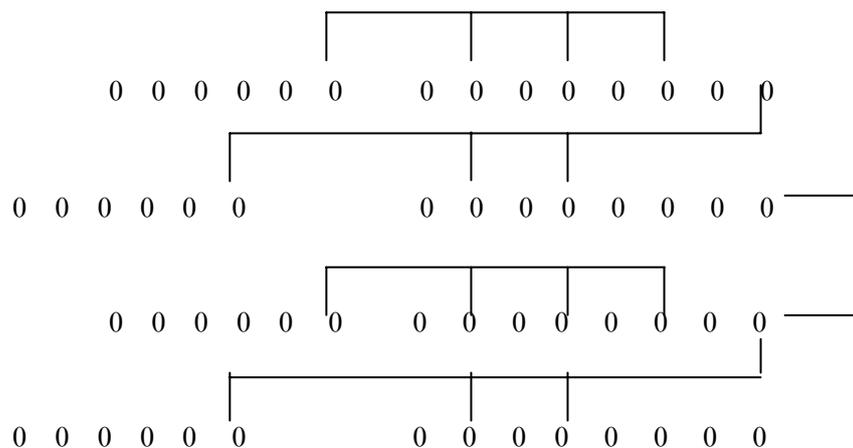

(เพลงมาร์ชกองทัพเรือ)

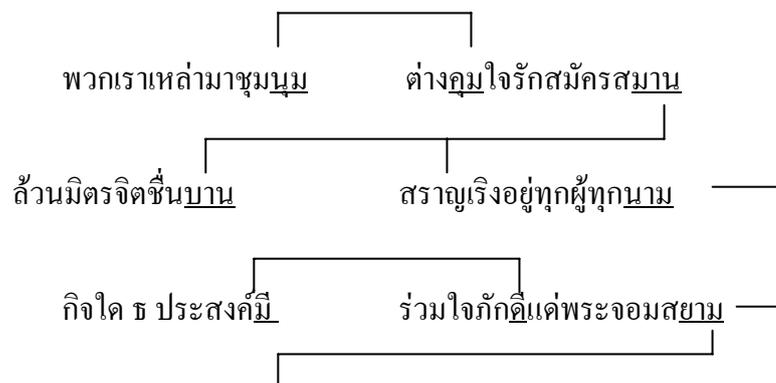
เพลงมาร์ชกองทัพเรือ มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์ คือ คล้ายกาพย์ยานี 11 แต่การกำหนดจำนวนคำไม่เคร่งครัดเท่ากาพย์ยานี 11 วรรคหน้าที่มี 5 คำ อาจมี 4 - 6 คำ และวรรคหลังที่มี 6 คำ อาจมีได้ตั้งแต่ 5 - 7 คำ หรือ 8 คำ สัมผัสระหว่างวรรค และสัมผัสระหว่างบท อาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ ถ้ามีการส่งสัมผัส จะส่งสัมผัสไปยังคำที่ 3, 4, หรือ 6 ในวรรคถัดไป เช่น คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่งคือ “ไทย” สัมผัสกับคำว่า “ใจ” ซึ่งเป็นคำที่ 2 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “หาญ”

กับคำว่า “ต้องการ” และการส่งสัมผัสระหว่างบท คือคำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “ชาติ” สัมผัสกับคำว่า “องอาจ” บทต่อไปมีคณะและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

2.3 คล้ายกลอนหก รูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์ ที่ปรากฏมากรองลงมา คือ คล้ายกลอนหก ตามฉันทลักษณ์เดิม คือ วรรคหนึ่ง ๆ จะมีจำนวนคำวรรคละ 6 คำ แต่รูปแบบคล้ายกลอนหก จะแตกต่างกันที่จำนวนคำในวรรค จำนวนคำในแต่ละวรรคจะมี 5 - 7 คำ หรือ 8 คำ สัมผัสระหว่างวรรคอาจอยู่ในคำที่ 2 – คำที่ 4 ของวรรครับ และ วรรคส่ง ไม่เคร่งครัดสัมผัสระหว่างวรรค และสัมผัสระหว่างบท ดังแผนผังคำประพันธ์ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

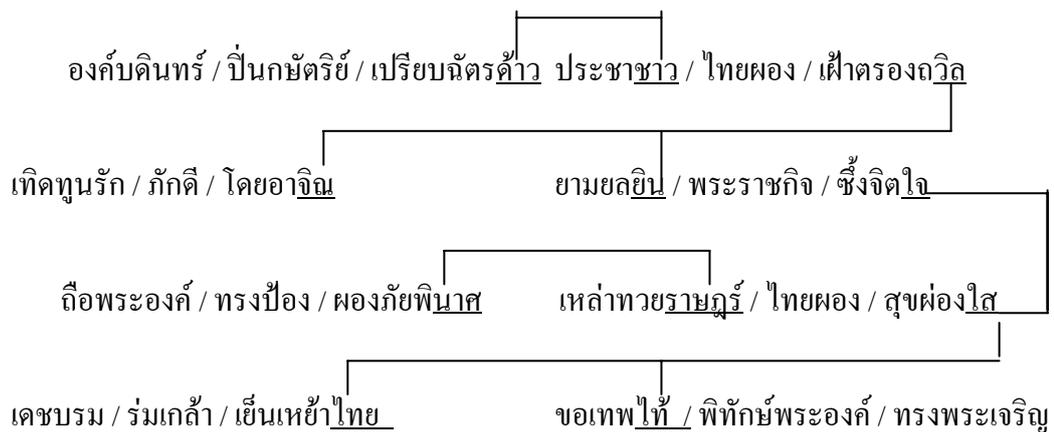
พร้อมพริบดั่งมือเดิยายาม

ยากเย็นเห็นง่ายบ่หน่ายบ่จาง

(เพลงสามัคคีชุมนุม)

เพลงสามัคคีชุมนุม มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์ คือ คล้ายกลอนหก แต่การกำหนดจำนวนคำไม่เคร่งครัดเท่ากาพย์ยานี 11 วรรคหน้าที่มี 5 คำ อาจมี 4-6 คำ และวรรคหลังที่มี 6 คำ อาจมีได้ตั้งแต่ 5-7 คำ หรือ 8 คำ สัมผัสระหว่างวรรค และสัมผัสระหว่างบท อาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ ถ้ามีการส่งสัมผัส จะส่งสัมผัสไปยังคำที่ 3 , 4 , หรือ 6 ในวรรคถัดไป เช่น คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่งคือ “ชุมนุม” สัมผัสกับคำว่า “กุม” ซึ่งเป็นคำที่ 2 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “สมาน” กับคำว่า “ขึ้นบาน” คำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “ขึ้นบาน” สัมผัสกับคำว่า “สราญ” ซึ่งเป็นคำที่ 2 ของวรรคที่สี่ และการส่งสัมผัสระหว่างบท คือคำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “นาม” สัมผัสกับคำว่า “สยาม” บทต่อไปมีคณและสัมผัสเช่นเดียวกันกับบทแรก

ตัวอย่างที่ 2

(เพลงทรงพระเจริญ)

เพลงทรงพระเจริญ มีรูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่ตรงตามฉันทลักษณ์ คือ คล้ายกลอนหก แต่การกำหนดจำนวนคำไม่เคร่งครัดเท่ากาพย์ยานี 11 วรรคหน้าที่มี 5 คำ อาจมี 4-6 คำ และวรรคหลังที่มี 6 คำ อาจมีได้ตั้งแต่ 5-7 คำ หรือ 8 คำ สัมผัสระหว่างวรรค และสัมผัส

ระหว่างบท อาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ ถ้ามีการส่งสัมผัส จะส่งสัมผัสไปยังคำที่ 3 , 4 , หรือ 6 ในวรรคถัดไป เช่น คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่งคือ “ดาว” สัมผัสกับคำว่า “ชาว” ซึ่งเป็นคำที่ 3 ของวรรคที่สอง คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “ถวิล” กับคำว่า “อาจัญ” คำสุดท้ายของวรรคที่สาม เช่น “อาจัญ” สัมผัสกับคำว่า “ขลยีน” ซึ่งเป็นคำที่ 3 ของวรรคที่สี่ และการส่งสัมผัสระหว่างบท คือคำสุดท้ายของบทที่หนึ่ง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทถัดไป เช่น คำว่า “ใจ” สัมผัสกับคำว่า “ใส ” บทต่อไปมีคณะและสัมผัสเช่นเดียวกับบทแรก

ผลการวิเคราะห์ลักษณะการใช้ภาษาในเพลงปลุกใจ

ลักษณะการใช้ภาษาของผู้ประพันธ์ คือ การเลือกใช้ภาษาอย่างเหมาะสมของผู้ประพันธ์ ที่ทำให้เกิดความงดงาม ความไพเราะ ตลอดจนจินตนาการ สามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความคิด และประสบการณ์จากผู้แต่งไปสู่ผู้ฟัง เพื่อให้เกิดความประทับใจ โน้มน้ำใจให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์คล้อยตาม ผู้ประพันธ์จึงจำเป็นต้องสร้างสรรค์งานของตน ด้วยการใช้ภาษาที่มีคุณค่า เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามต้องการ จากการศึกษาวิเคราะห์เพลงปลุกใจครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ลักษณะการใช้ภาษาในเพลงปลุกใจ 3 ลักษณะ (ตามเกณฑ์การวิเคราะห์การใช้ภาษาในเพลงปลุกใจที่กำหนดไว้ในบทที่ 3) ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะการใช้คำ
2. ลักษณะการใช้โวหาร

1. ลักษณะการใช้คำ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ลักษณะการใช้คำ ที่ปรากฏเด่นชัดในบทเพลงปลุกใจ 6 ลักษณะ ตามเกณฑ์ของ อวยพร พานิช และคณะ ดังนี้

1.1 คำที่ก่อให้เกิดอารมณ์ หมายถึง คำที่กวีเลือกสรรคำที่ใช้ในบทกวี โดยพิจารณาในแง่ที่ว่า มีความหมายลึกซึ้งเพียงใด ให้อารมณ์ชนิดใด เช่น อารมณ์โกรธ เกลียด เสรี เหงา รัก สนุกสนาน ขก้อง เยาะเย้ย ซึ่ง พัทธา ลิ้มฉวี ได้จัดกลุ่มอารมณ์เหล่านี้ไว้ 9 ด้านได้แก่

- 1.1 คำที่สื่ออารมณ์ โศกเศร้า เสียใจ
- 1.2 คำที่สื่ออารมณ์โกรธแค้น ขุ่นเคือง
- 1.3 คำที่สื่ออารมณ์ ประชดประชัน เสียคดี เยาะเย้ย
- 1.4 คำที่สื่ออารมณ์ สุข สดชื่น

- 1.5 คำที่สื่ออารมณ์ ขบขัน สนุกสนาน
- 1.6 คำที่สื่ออารมณ์ ปลุกเร้าใจ และความรู้สึกที่จริงใจ
- 1.7 คำที่สื่ออารมณ์ เสียหาย อาลัยอาวรณ์
- 1.8 คำที่สื่ออารมณ์ ชื่นชม ยกย่อง สรรเสริญ
- 1.9 คำที่สื่ออารมณ์ สงสารเห็นใจ ให้อภัย

1.1 คำที่สื่ออารมณ์ โศกเศร้า เสียใจ การใช้คำที่สื่ออารมณ์ของความโศกเศร้า เสียใจ เหงา ว้าเหว่ จากการที่ต้องพลัดพรากจากครอบครัวอันเป็นที่รัก ไปปฏิบัติหน้าที่ของผู้กล้า เพื่อป้องกันและรักษาอธิปไตยของชาติ ต้องนอนกลางคืนกินกลางทราย ท่วมกลางอันตรายจากผู้ที่ไม่หวังดีรอบด้าน อาจได้รับบาดเจ็บจากการสู้รบ จนถึงล้มตายก็มีมากมาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

“ดวงดาวสกาหม่น อาบร่างนักรบไทย	...	อัสสุชลสีหลังไหล ในพนาแสนอาดูร
เพื่อนแก้วผู้แก้วกล้า ต้องเหน็บหนาร้าวฤทัย		ทอดกายา ณ แดนไกล อย่างโดดเดี่ยวและเดี่ยวดาย”

(เพลงแต่...ทหารหาญในสมรภูมิ)

เพลงแต่...ทหารหาญในสมรภูมิ เป็นเพลงที่มีการใช้คำที่สื่ออารมณ์ของความโศกเศร้า เสียใจ ดังตัวอย่าง หม่น , แสนอาดูร

ตัวอย่างที่ 2

“แม่ธรณีพิลาปร่ำไห้กำสรวล เลือดลูกไทยไหลรินสิ้นทุกแคว้น	สุครันทวิปโยคโศกเศร้าแสน เพื่อทดแทนแดนเกิดกำเนิดมา
เขาทอดร่างขาดวินพื้นดินกลบ		คุณงกลีบพันพิภพอันกว้างใหญ่

บรรพบุรุษเกิดสุดเกล้าของเผ่าไทย

จงน้อมใจรำลึกม้านักตัญญู”

(เพลงวีรกรรมรำลึก)

เพลงวีรกรรมรำลึก เป็นเพลงที่มีการใช้คำที่สื่ออารมณ์ของความโศกเศร้า เสียใจ ดัง
ตัวอย่าง พิลาป, ร่ำไห้, กำสรด, สุตรันทด, วิปโยค, โศกเศร้า

ตัวอย่างที่ 3

“แสนคิดถึง ต.ช.ด. พ่อเพื่อนยาก	ต้องระกำลำบากอย่างสุดแสน
ยามหมันต์หันมาหาชายแดน	ให้หนาวเหน็บเจ็บแค้นแสนทุกข์ทน
ยอมจำจากลูกเมียไปเสียห่าง	ต้องอ้างว้างเดียวดายกลางไพรสมณฑ
เฝ้ากอดปิ่นแทนน้องหมองมกล	เพื่อผจญใจหาญผลาญอรินทร์
ยามเจ็บป่วยแทบม้วยด้วยว้าเหว	เพราะห่างเหินดิมิตรสนิทสน
ฟังเสียงหรีดหรือผวาน้ำตาริน	เพื่อแผ่นดินสละชีพเป็นชาติพลี”

(เพลงแต่ ต.ช.ด.)

เพลงแต่ ต.ช.ด. เป็นเพลงที่มีการใช้คำที่สื่ออารมณ์ของความโศกเศร้า ทุกข์ใจ เสียใจ
ดังตัวอย่าง แสนคิดถึง, พ่อเพื่อนยาก, ระกำลำบาก, เจ็บแค้น, แสนทุกข์ทน, หมองมกล, น้ำตาริน

ตัวอย่างที่ 4

“ในพฤษ์พงป่าแนวพนาลัย	นอนกลางดิน กินกลางทราย
เราทั้งหลายต.ช.ด. มิเคยหวั่นความยากแค้น	พวกชายแดนมิเคยพรั่น
ลา ลากแล้วลูกแก้วเมียขวัญ	ขอไปป้องกันชายแดนไทย
นอนไม่เคยอ้ม ชิมไม่เคยอร่อย	ภัยรอกอย ต.ช.ด.เราไม่ท้อ
ทั้งลำเค็ญหรือความไข	ความสุขเอย มิเคยเลยได้เคียงใกล้
ชาย-ชาติเสือ เหลือแต่ชื่อลือไว้	ยิ่งยงเกริกไกร ต.ช.ด.”

(เพลงสิงห์ ต.ช.ด.)

เพลงแต่ ต.ช.ค. เป็นเพลงที่มีการใช้คำที่สื่ออารมณ์ของความโศกเศร้า เสียใจ ความทุกข์ยากลำบาก ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กล้า เพื่อป้องกันและรักษาอธิปไตยของชาติ ดังตัวอย่าง **แล้วลูกแก้วเมียขวัญ**

ตัวอย่างที่ 5

“ไอ้สายฝนพร่างพรำ คล้ายน้ำเนตรของนวลน้อง ยามทเวศคิดถึงพี่ วันจากไป
ชายแดนแสนทวิ ป่านะนี้ พี่คงเศร้าเสียบเหงาทรวง

ที่อยู่ป่านอนดินกินกลางทราย ต้องระวังอันตรายอย่างใหญ่หลวง พี่แรมร้างไป
ไกลไร่รักลวง พี่เป็นห่วงแก้วตาอดयाใจ

แม้พี่รักน้องนุชสุดชีวิต ยังคิดจำพราวจากน้องได้ เพื่อหน้าที่ชายชาญทหารไทย
ดำรงไว้เอกราชของชาติเรา”

(เพลงชายชาญทหารไทย)

เพลงชายชาญทหารไทย เป็นเพลงที่มีการใช้คำที่สื่ออารมณ์ของความโศกเศร้า เสียใจ
ทุกข์ยากลำบาก ดังตัวอย่าง **ยามทเวศ , คิดถึง , ห่วง , แก้วตา , อดयाใจ , เศร้า ,**

ตัวอย่างที่ 6

“ข้าสคูติทหารเสื่อพระราชินี ที่กล้าหาญต่อสู้ไฟริ ไม่ยอมถอยหนีปวงภัย ต้อง
จากที่กินนอนกลางดินกินอยู่กลางไฟริ สู้คทนความเจ็บความไข้ ต่อสู้ด้วยใจชาติทหาร

...

ข้าสคูติทหารเสื่อพระราชินี ที่ถวายเป็นด้วยรักคิดต่อราชินียิ่งใหญ่ จากอกพี่น้องมา
คุ้มครองปกป้องแดนไทย จากลูกเมียอันเปรียบดวงใจ จากพ่อแม่ไกลสุดตา

ต้องกอดปิ่นนอนบนดินถวิลใจเศร้า มองทางใดไม่มีแม่เฝ้ามีแต่ป่าเขาตรงหน้า
ต้องฝ่าฟันภัยอันตรายรอบกายนานา สละแล้วชีวิตชีวา นี้แหละทหารกล้าราชินี”

(เพลงทหารเสื่อพระราชินี)

เพลงทหารเสื่อพระราชินี เป็นเพลงที่มีการใช้คำที่สื่ออารมณ์ของความโศกเศร้า เสียใจ
ทุกข์ยากลำบาก ดังตัวอย่าง **จากอกพี่น้อง , จากลูกเมีย , จากพ่อแม่ , ไกลสุดตา , เศร้า**

1.2 คำที่สื่ออารมณ์โกรธแค้น ขุ่นเคือง ในบทเพลงปลุกใจที่สื่อถึงอารมณ์โกรธแค้น ขุ่นเคือง มักจะใช้คำรุนแรง การแสดงอารมณ์โกรธอย่างรุนแรงนั้น เกิดจากความสูญเสียที่ได้รับจากการกระทำของศัตรู คือ ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ มีการตอบโต้กันอย่างรุนแรงระหว่างฝ่ายรัฐบาล และ ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ (สิรินธร, 2528) ทำให้เกิดการสูญเสียชีวิตเลือดเนื้อของทหารหาญผู้ปกป้องอธิปไตยของชาติจำนวนมาก การใช้ถ้อยคำที่สื่ออารมณ์โกรธแค้น ขุ่นเคืองในเพลงปลุกใจ จึงเป็นการใช้คำรุนแรง แสดงถึงความโกรธ เกลียดแค้น ต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์สุดขั้ว ดังตัวอย่างเพลงต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

“เกลียดยิ่งนัก ใ้อ้วกคอมมิวนิสต์ เข้ามาก่อแวนและก่ลู่ไต้ เกลียดเสียดจั้ง เกลียดยิ่งสิ่งใด คบหากอมมิวนิสต์ชีวิตวุ่นวาย	ใ้อ้วกงูพิษ ใ้อ้วกโจรใจยั๊กษ์ พวกเราชาวไทยเดือดร้อนยิ่งนัก เกลียดเข้าไต้เกลียดไม่ยอมรัก ระวังเอาไว้น้ำตาจะไหลลอกหัก”
--	---

(เพลงเกลียดนักคอมมิวนิสต์)

เพลงเกลียดนักคอมมิวนิสต์ เป็นเพลงที่มีการใช้คำที่รุนแรงแสดงอารมณ์โกรธ และเกลียดคอมมิวนิสต์อย่างมาก เน้นให้เห็นภัยคอมมิวนิสต์อย่างชัดเจน ใช้คำซ้ำเพื่อแสดงความเกลียด ดังตัวอย่าง เกลียดยิ่งนัก , ใ้อ้วกคอมมิวนิสต์ , ใ้อ้วกงูพิษ , ใ้อ้วกโจรใจยั๊กษ์ , เกลียดเสียดจั้ง , เกลียดยิ่งสิ่งใด , เกลียดเข้าไต้ , เกลียดไม่ยอมรัก , วุ่นวาย

ตัวอย่างที่ 2

“ขอเตือนเพื่อนไทย อย่าได้ไปหลงเชื่อเล่ห์กล มันพุดอะไรอย่าไปสนใจเชื่อวาจา	ทั้งหญิงและชายทุกคน ของใ้อ้วกคนแปลกหน้า ใ้อักนร้อยเล่ห์มารยา
...	
อย่าได้ไปคิดช่วยเหลือ ข่าวสารเสียบึงหลีกเลียงเป็นอันขาด และองค์กษัตริย์ของชาติไทย”	ใ้อักนขายชาติ มันคิดโค่นล้มบัลลังก์ราช

(เพลงเดือนเพื่อนไทย)

เพลงเดือนเพื่อนไทย เป็นเพลงที่มีการใช้คำที่รุนแรงแสดงอารมณ์โกรธ เกลียด ต่อต้าน ลัทธิคอมมิวนิสต์ เน้นให้เห็นภัยจากผู้ก่อการร้ายชัดเจน และเดือนไม่ไห้คนไทยหลงเชื่อลัทธิ ดังกล่าว โดยใช้คำว่า “ไอ้” และ “มัน” ดังตัวอย่าง เล่ห์กล, ไอ้พวกคนแปลกหน้า , มัน , ไอ้คนร้อย เล่ห์มารยา , ไอ้พวกคนแปลกหน้า , ไอ้คนร้อยเล่ห์มารยา , ไอ้คนขายชาติ , โคนล้มบัลลังก์ราช

ตัวอย่างที่ 3

“ไอ้คอมมิวนิสต์ ไอ้โจรใจร้าย มันยังฉันทได้
 ฉันเคยคิดว่าคอมมิวนิสต์ไม่มี แต่เดี๋ยวนี้ฉันเชื่อแล้วว่า คอมมิวนิสต์มีจริง
 แน่มันแน่เสียยิ่งกว่าแน่ มาได้แม้ผู้บริสุทธิ์
 เคนมนุษย์สุดที่จะมอง นิสิตนักศึกษา น้ำตาตกนอง”

(เพลงคอมมิวนิสต์มีจริง)

เพลงคอมมิวนิสต์มีจริง เป็นเพลงที่มีการใช้คำรุนแรงที่แสดงอารมณ์โกรธ แค้นใจ ที่คอมมิวนิสต์มาได้แม้กระทั่ง นิสิตนักศึกษา ประชาชนผู้บริสุทธิ์ การใช้ถ้อยคำในเนื้อเพลง แสดงให้เห็นว่าผู้ร้องได้ประสบเหตุด้วยตนเอง โดยใช้คำว่า “ฉัน” เพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้ฟังเชื่อว่าเป็นเรื่องจริง เน้นให้เห็นภัยคอมมิวนิสต์อย่างชัดเจน ดังตัวอย่าง ไอ้คอมมิวนิสต์ , ไอ้โจรใจร้าย , มัน , เคนมนุษย์

ตัวอย่างที่ 4

“อยากจะบอกผู้ฟัง ที่ยืนและนั่งท่านผู้ฟังทั้งหลาย เรื่องผู้ก่อการร้ายหลอกลวงคนไทย เสียจนป่นปี้ หลอกให้เราคิดคด ให้เราบฏต่อชาติเดียวกัน หลอกให้ไทยเรานั้น รบราฆ่าฟันแตก สามัคคี หลอกเอาเสบียงอาหาร พวกมันต้องการ ให้รับส่งไป ใครขัดขืนเมื่อใด จะถูกฆ่าตายให้ กลายเป็นผี คอมมิวนิสต์ชั่วช้า หลอกลวงประชาชนชั่วฤดี”

(เพลงอย่าหลงเชื่อคอมมิวนิสต์)

เพลงอย่าหลงเชื่อคอมมิวนิสต์ เป็นเพลงที่มีการใช้คำรุนแรงที่แสดงอารมณ์โกรธ และเจ็บแค้น ต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ เน้นให้เห็นภัยจากผู้ก่อการร้าย ดังตัวอย่าง ผู้ก่อการร้าย, หลอกหลวง, ปั่นปี้, หลอก, ลิดคด, กบฏ, พวกมัน, ฆ่าตาย, ผี, คอมมิวนิสต์ชั่วช้า

ตัวอย่างที่ 5

“คนใดใช้ชื่อไทยอยู่	กายก็คูเหมือนไทยด้วยกัน
ได้อาศัยโพธิ์ทองแผ่นดินของราชันย์	แต่ใจมันยังเฝ้าคิดทำลาย
คนใดเห็นไทยเป็นทาส	ดูหมิ่นชาติเชื้อชนถิ่นไทย
แต่ยังฝังกินกอบโกยสินไทยไป	เหยียดคนไทยเช่นทาสของมัน
หนักแผ่นดิน หนักแผ่นดิน	คนเช่นนี้ เป็นคนหนักแผ่นดิน ...
คนใดขายตนขายชาติ	ได้โอกาสชี้ทางให้ศัตรู
เข้าทำลายพลังไทยให้สลายทางสู้	เมื่อศัตรูโจมตีเสียทีมัน
คนใดคิดร้ายราวี	ประเพณีของไทยไม่ต้องการ
เกื้อหนุนอคติเชื้อลัทธิอันธพาล	แพร่น้ำมันมาบ้านเมืองเรา”

(เพลงหนักแผ่นดิน)

เพลงหนักแผ่นดิน เป็นเพลงที่มีการใช้คำที่รุนแรงแสดงอารมณ์โกรธ และเจ็บแค้น โจมตีคนที่ขายชาติหรือยุยงปลุกปั่นให้คนไทยแตกแยกกัน ซึ่งพวกฝ่ายขวาหรือรัฐบาลนิยมใช้เพลงนี้เพื่อโจมตีฝ่ายซ้าย ดังตัวอย่าง ใจมัน, ลิดทำลาย, ไทยเป็นทาส, ดูหมิ่นชาติ, เหยียด, หนักแผ่นดิน, ขายตน, ขายชาติ, อคติ, ลัทธิอันธพาล

ตัวอย่างที่ 6

“ครั้นคนไทยย้ายลงมาอยู่แหลมทอง (สุขสบาย) เราปรองดองกันคูกพี่น้องอยู่ร่วมเหย้า	
แต่หมู่คนพาลสันดานหยาบซ้ายังมาแย่งเอา	จงร่วมกันเข้าสู่เพื่อชาติไทย
มาเร็วมา มารวมกันด้านภัยแดง (มาซิมา)	มีระแวงแก่งแย่งกันนั้นอยู่ไม่ได้
ไม่มีใครจะรักชาติไทย นอกจากคนไทย	ร่วมจิตร่วมใจ สร้างไทยให้รุ่งเรือง”

(เพลงสร้างไทย)

เพลงสร้างไทย เป็นเพลงที่มีการใช้คำที่รุนแรงแสดงอารมณ์โกรธ และ เจ็บแค้น โจมตี คนที่ขายชาติ หรือยุยงปลุกปั่นให้คนไทยแตกความสามัคคีกันต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์อย่าง ชัดเจน เห็นว่า การกระทำของฝ่ายคอมมิวนิสต์เป็นการกระทำของคนพาลสันดานหยาบ ดังตัวอย่าง หมู่นพาล , สันดาน , หยาบช้า , ต้านภัยแดง , มั่วระวาง , แก่งแย่ง

ตัวอย่างที่ 7

“อยุธยาแตกไปเพราะไทยระย่อ	ไม่คิดต่อต้านศัตรูมูรุษนี่ ...
คิดแต่ตัวคิดแต่พวกรอดแต่วัน	ชาติพังพลันมันผู้ใดใครอยู่ดี
กูจะสู้แม้รู้ว่าพวกกูน้อย	สู้ไม่ถอยแม้รู้ว่าจะดับสลาย
แผ่นดินนี้พ่อกูอยู่ปู่กูตาย	กูสูดอวยหากเสียทีไพร่ครอง

ใครบ้างเหวยจะร่วมสู้กับกูบ้าง	ใครบ้างเหวยจะเคียงข้างไทยใจหาญ
ใครบ้างเหวยจะละสุขสนุกสำราญ	ใครบ้างเหวยยอมวายปราณเพื่อไทยคง

(เพลงอนุสติไทย)

เพลงอนุสติไทย เป็นเพลงที่มีการใช้คำที่รุนแรงแสดงอารมณ์โกรธ และ เจ็บแค้น โจมตี คนที่ขายชาติหรือยุยงปลุกปั่นให้คนไทยแตกความสามัคคีกัน มั่วแต่ขี้ขลาด ไม่คิดต่อสู้เพื่อรักษา ชาติ ดังตัวอย่าง ศัตรู , มูรุษนี่ , คิดแต่ตัว , คิดแต่พวก , ชาติพัง , มันผู้ใด , กู , พวกกู , สู้ไม่ ถอย , พ่อกู , ปู่กู , กูสูดอวย , เสียที , ไปรี่ครอง , ใครบ้างเหวย

1.3 คำที่สื่ออารมณ์ ปลุกเร้าใจ และความรู้สึกที่จริงใจ เป็นการใช้อำนาจปลุกเร้าจิตใจให้เกิด ความรู้สึกเชื่อมั่น ศรัทธา มุ่งมั่นให้กระทำตามจุดมุ่งหมายของผู้แต่ง เช่น ให้มีความรักชาติให้มีความสามัคคี ร่วมแรงใจกันสร้างชาติ จงรักภักดีต่อ ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และเจตนาอื่น ๆ ตาม นโยบายของรัฐบาล

ตัวอย่างที่ 1

“ขอฝนไฟในฝนอันเหลือเชื่อ

ขอสู้ศึกทุกเมื่อไม่หวั่นไหว

ขอทบทวนทุกซอกทุกมุมโรมโหมมกายใจ
จะแน่วแน่แก้ไขในสิ่งผิด
จะยอมตายหมายให้เกียรติดำรง

ขอฝ่าฟันผองภัยด้วยใจทะนงฯ
จะรักชาติจนชีวิตเป็นผุยผง
จะปิดทองหลังองค์พระปฏิมาฯ...”

(เพลงความฝันอันสูงสุด)

เพลงความฝันอันสูงสุด มีเนื้อหาที่ปลุกเร้าใจ และความรู้สึกที่จริงใจ ปลุกใจให้เกิดความรู้สึกเชื่อมั่น ศรัทธา เกิดความรักชาติ จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีการใช้คำที่แสดงความรู้สึกหนักแน่น จริงใจ โดยบทที่ 1 ใช้คำว่า “ขอ” ทูกรวรรค ดังตัวอย่าง **ขอฝ่าฟันผองภัย** **ขอสู้ศึก** โดยไม่หวั่นไหว **ขอทบทวนทุกซอก** **ที่โหมมกายใจ** **ขอฝ่าฟัน** ผองภัยด้วยใจทะนงฯ เพื่อแสดงถึงปณิธานในความรักชาติ และ บทที่ 2 ใช้คำว่า “จะ” เพื่อแสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติ ดังตัวอย่าง **จะแน่วแน่** **แก้ไขในสิ่งผิด** **จะรักชาติ** **จนชีวิตเป็นผุยผง** **จะยอมตาย** **หมายให้เกียรติดำรง** **จะปิดทอง** **หลังองค์พระปฏิมาฯ**

ตัวอย่างที่ 2

“เราชาวไทย ต่างคนจากแดนไกล ต่างมารวมใจ สามัคคี ทุกหมู่เหล่า
พวกเราพร้อมพรุ่ง
งามถิ่นเรา ถิ่นไทยในแดนทอง แหล่งดีคนปอง ไทยเข้าครองต้องรวมกัน
ผูกพันรักเผ่า
โบราณนานมา ชาติไทยแกร่งเกรียงไกรกล้า ฝ่าฟันมาทุกเวลาไม่หวั่นพรันพรึง
อันตราย ผ่านความลำเค็ญ ร้อนเย็นมิหน่าย ทอดกายเป็นชาติพลี”

(เพลงตื่นเถิดไทย)

เพลงตื่นเถิดไทย มีเนื้อหาที่ปลุกเร้าใจ และความรู้สึกที่จริงใจว่า อย่าให้ไทยเป็นของชาติอื่น ต้องคอยคุ้มครองไทย สามัคคีกันต่อสู้ศัตรูเพื่อไทย มีการใช้คำที่แสดงความรู้สึกหนักแน่น จริงใจ โดยใช้คำที่บ่งบอกว่าถึงแม้จะต่างเผ่าพันธุ์ แต่ก็เป็นคนไทย ต้องรวมใจสามัคคีกัน ดังตัวอย่าง **เราชาวไทย** , **ต่างคนจากแดนไกล** , **ต่างมารวมใจ** , **สามัคคีทุกหมู่เหล่า** เพื่อแสดงถึงปณิธานในความรักชาติ ดังตัวอย่าง **ชาติไทยแกร่งเกรียงไกรกล้า** , **ฝ่าฟัน** , **ไม่หวั่นพรันพรึง** **อันตราย** , **ทอดกายเป็นชาติพลี**

ตัวอย่างที่ 3

“ไทยรักชาติยิ่ง เหนือกว่าทุกสิ่งใดๆ เพื่อไทยชีวิตคนไทยมอบไว้ แม้ชาติ
ต้องการเมื่อไรยอมสละให้ทั่วทุกคน ถึงตนจะต้องวายปราณ

ไทยต้องมั่นใจ ต้องฝ่าฟันไปเมื่อภัยมาราณ อดทน เราไทยทุกคนไม่สะท้าน
แม้จะลำบากยากนานก็ต้องบุกบันไม่หวั่นไหว เชื่อไทยเราต้องรักไทย”

(เพลงรักชาติไทย)

เพลงรักชาติไทย มีเนื้อหาที่ปลุกเร้าใจ และความรู้สึกที่จริงใจว่า ไทยจะต้องรักชาติยิ่งกว่า
ชีวิตของตน ต้องคอยคุ้มครองไทย สามัคคีกันต่อสู้ศัตรูเพื่อไทย มีการใช้คำที่แสดงความรู้สึก
หนักแน่น จริงใจ โดยใช้คำซ้ำว่า “ไทย” ต้องรักชาติและสามารถสละชีพเพื่อชาติ ดังตัวอย่าง
ไทยรักชาติยิ่ง , เหนือกว่าทุกสิ่งใดๆ , ชาติต้องการ , ยอมสละ , วายปราณ , ไทยต้องมั่นใจ , ต้อง
ฝ่าฟัน , แม้จะลำบากยากนาน , บุกบันไม่หวั่นไหว , เชื่อไทยเราต้องรักไทย

ตัวอย่างที่ 4

“ไทยเทิดไทย ชูเชิดไทยให้ดี เพื่อเกียรติภูมิเสรี รักสามัคคีพร้อมใจ มาเพื่อนมา
มา มาร่วมชะตาชาติไทย เพื่อชาติเพื่อชนพินภัย สัมพันธ์ขวัญชัยมวลชน

ขวัญกล้า เลือดโลมอรุรร้อนรน เพราะภัยผจญ รอบเมืองกมลรำไร ขวัญแก้ว
เราพร้อมกันแล้วขอให้ ไทยสู้เพื่อไทย เพราะไทยล้มไปไทยมลาย”

(เพลงไทยเทิดไทย)

เพลงไทยเทิดไทย มีเนื้อหาที่ปลุกเร้าใจ และความรู้สึกที่จริงใจว่า ไทยจะต้องรักชาติยิ่ง
กว่าชีวิตของตน ต้องคอยคุ้มครองไทย สามัคคีกันต่อสู้ศัตรูเพื่อไทย มีการใช้คำที่แสดงความรู้สึก
หนักแน่น จริงใจ โดยใช้คำซ้ำว่า “ไทย” ต้องรักชาติและสามารถสละชีพเพื่อชาติ ดังตัวอย่าง
ไทยเทิดไทย , ชูเชิดไทย , เพื่อเกียรติภูมิเสรี , รักสามัคคีพร้อมใจ , มาร่วมชะตาชาติไทย , ขวัญ
กล้า , ขวัญแก้ว , ไทยสู้เพื่อไทย , ไทยล้มไปไทยมลาย

ตัวอย่างที่ 5

“พี่น้องชาวไทยจงพร้อมใจสร้างชาติ ไทยนี้เคยสามารถเราเคยเป็นชาติใหญ่หลวง

ตื่นเถิดลูกขึ้นเถิด ทำงานให้เกิดโภคผล เขาก็คนเราก็คนอย่ายอมแพ้เพื่อนทั้งปวง
 เรามีทรัพย์อยู่ในดินเรามีสินอยู่ในน้ำ ควรจะคิดสร้างทำมิได้มีใครห้ามใครหวง
 เราต้องขยันขันแข็งให้เป็นเรี่ยวเป็นแรงของชาติ ไทยจะต้องสามารถให้เสมอกับชาติทั้งปวง”

(เพลงสร้างชาติ)

เพลงสร้างชาติ มีเนื้อหาที่ปลุกเร้าใจ และความรู้สึกที่จริงใจว่า ชาติไทยเป็นชาติที่มีความ
 เจริญรุ่งเรืองมาช้านาน มีความอุดมสมบูรณ์ไม่แพ้ชาติอื่นใด มีการใช้คำที่แสดงความรู้สึกร่วมกัน
 โดยใช้คำว่า พี่น้องชาวไทย, สร้างชาติ, ชาติใหญ่หลวง, ตื่นเถิดลูกขึ้นเถิด, ทำงานให้เกิดโภคผล,
 เรามีทรัพย์อยู่ในดิน, เรามีสินอยู่ในน้ำ, เราต้องขยันขันแข็ง, เสมอกับชาติทั้งปวง

1.4 คำที่สื่ออารมณ์ เสียดย อาลัยอาวรณ์ เป็นการใช้คำที่แสดงถึงความอาลัย
 อาวรณ์ต่อคนรัก หรือครอบครัวที่ต้องจากกันไปไกล เพื่อปฏิบัติหน้าที่สำคัญ คือ ปกป้องอธิปไตย
 ของชาติ และเมื่อผู้กล้าเหล่านั้นต้องพลีชีพเพื่อรักษาชาติไว้ ก็จะใช้คำที่แสดงอารมณ์ เสียดย อาลัย
 อาวรณ์ และปนด้วยความรู้สึกเจ็บปวด เคียดแค้น ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1

“ได้ร่วมไม้ไผ่บังหว่างไพรสมนซ์	ที่ร่วงหล่นทับถมจมพื้นหล้า
ดุจชีพที่พลีร่างกลางพนา	ท่วมกายาเลือดกำซาบอาบผืนดิน
สีแดงฉานแห่งเลือดไม่เหือดหาย	เลือดเผ่าไทยไหลเป็นสายมิสุดสิ้น
ทั้งน้อง, พี่, ปกปฐพีด้วยชีวิน	แม่ธรณินทร์ถิ่นแหลมทองป้องผูกพัน”

(เพลงเจริญ ทองน้อม)

เพลงเจริญ ทองน้อม เป็นเพลงที่มีการใช้คำที่แสดงถึงความอาลัยอาวรณ์ที่ พันโท เจริญ
 ทองน้อม ทหารหาญที่ต้องพลีชีพเพื่อรักษาอธิปไตยของชาติ จะใช้คำที่แสดงอารมณ์ เสียดย อาลัย
 อาวรณ์ และปนด้วยความรู้สึกเจ็บปวด เคียดแค้น ดังตัวอย่าง ดุจชีพที่พลีร่างกลางพนา, ท่วมกา
 ยาเลือดกำซาบอาบผืนดิน, สีแดงฉานแห่งเลือดไม่เหือดหาย, เลือดเผ่าไทยไหลเป็นสายมิสุดสิ้น,
 ทั้งน้อง, พี่, ปกปฐพีด้วยชีวิน

ตัวอย่างที่ 2

“ดวงดาวสกาหม่น	อัศจรรย์หลังไหล
อาบร่างนักรบไทย	ในพนาแสนอาดูร
เจ็บชำระกำจัด	มิเคยคิดจะสูญสิ้น
ประวัติศาสตร์จะเพิ่มพูน	วีรกรรมอันอำไพ
เพื่อนแก้วผู้แก้วกล้า	ทอดกายา ณ แดนไกล
ต้องเหน็บหนาวร้าวฤทัย	อย่างโดดเดี่ยวและเดียวดาย”

(เพลงแต่...ทหารหาญในสมรภูมิ)

เพลงแต่...ทหารหาญในสมรภูมิ เป็นเพลงที่มีการใช้คำที่แสดงถึงความอาลัยอาวรณ์ ที่ทหารหาญที่ต้องพลีชีพเพื่อรักษาอธิปไตยของชาติ จะใช้คำที่แสดงอารมณ์ เสียหายอาลัยอาวรณ์ และปนด้วยความรู้สึกเจ็บปวด เกียดแค้น ดังตัวอย่าง ดวงดาวสกาหม่น ,อัศจรรย์หลังไหล , เจ็บชำระกำจัด , โดดเดี่ยว , เดียวดาย

ตัวอย่างที่ 3

“เหลียวมองดูแผนที่ หมองใจเศร้าฤดี เมื่อมีความหลังร้าวใจ ขวานทองเคยผูก
 ผ่องเกรียงไกร อาณาจักรแดนไทยนั้นเคยยิ่งใหญ่เรื่องรอง
 เสียดินแดนไปครั้งหนึ่ง คิดแล้วยิ่งสุดซึ่ง คะนิงด้วยน้ำตานอง เวียงจันทน์จำปา
 สักคี่หม่นหมอง ร.ศ.ร้อยสิบสอง ไทยก็ต้องจากกัน..”

(เพลงขวานทอง)

เพลงขวานทอง เป็นเพลงที่มีการใช้คำที่แสดงถึงความอาลัยอาวรณ์ หม่นหมอง เกรงว่า จะรักษาอธิปไตยของชาติไว้ไม่ได้ จะใช้คำที่แสดงอารมณ์ เสียหายอาลัยอาวรณ์ และปนด้วยความรู้สึกเจ็บปวด เกียดแค้น ดังตัวอย่าง หมองใจเศร้าฤดี , ความหลังร้าวใจ , เสียดินแดน , คิดแล้วยิ่งสุดซึ่ง , คะนิงด้วยน้ำตานอง , หม่นหมอง , ไทยก็ต้องจากกัน

ตัวอย่างที่ 4

“ขามคำคืนสะอื้นอาวรณ์ ฉันต้องจำใจนอน กอดลูกแทนหัว หัวรั้งจากไกล

น้องแสนอาลัยหมองมัว น้องห่วงน้องกลัว พี่นี่จะมีภัย ...

ยามพี่ไปอยู่ในชายแดน พี่อย่าพบรักมีแฟน ทิ้งให้น้องเข้าใจ น้องอยู่หลัง
อ้างว้างเปล่าเปลี่ยวเดียวดาย กอดลูกน้อยรำให้ ฝากใจไปตามสายลม”

(เพลงรอรันทหารกลับ)

เพลงรอรันทหารกลับ เป็นเพลงที่มีการใช้คำที่แสดงถึงความอาลัยอาวรณ์ที่คนรัก ที่ต้อง
จากกัน ไปอยู่ชายแดนเพื่อรักษาอธิปไตยของชาติไว้ จะใช้คำที่แสดงอารมณ์ เสียหายอาลัยอาวรณ์
รำให้ ดังตัวอย่าง สะอื้นอาวรณ์ , จำใจนอน , กอดลูกแทนผ้า , แสนอาลัย , หมองมัว , น้องห่วง ,
น้องกลัว และ หวาดระแวง กลัวว่าคนรักจะไปมีคนอื่น ดังตัวอย่าง พี่ไปอยู่ในชายแดน , พี่อย่า
พบรักมีแฟน , ทิ้งให้น้องเข้าใจ , อ้างว้างเปล่าเปลี่ยวเดียวดาย , รำให้ , ฝากใจ

ตัวอย่างที่ 5

“ใจหายใจฝ่อโธเรานี้หนอเป็นคนพิการ ใจว่าเป็นเช่นอันธพาลกะกะระรานก็หา
ไม่ เหลียวมองรอบตัว แสนซ้ำหมองมัวเสียนี้กระไร ทั้งแขนและขาที่เสียไป ไม่เคยน้อยใจ
เลยหนา

ไปรบชายแดนต้องห่างแฟนไกลลูก สละแล้วซึ่งความสุข จะทุกข้ออย่างไรไม่เคย
ระอา จีบปิ่นยีนยามต้องทำสงครามกับพวกปีศาจ จะหนาวจะร้อนอย่างไรไม่ว่า ขอพลี
ชีวาเพื่อแผ่นดินไทย”

(เพลงรางวัลครั้งสุดท้าย)

เพลงรางวัลครั้งสุดท้าย เป็นเพลงที่มีการใช้คำที่แสดงถึงความอาลัยอาวรณ์ ทหารหาญที่
ได้รับบาดเจ็บ พิการแขนขา ทูพพลภาพ แม้กระทั่งต้องพลีชีพเพื่อรักษาอธิปไตยของชาติ จะใช้คำ
ที่แสดงอารมณ์ เสียหายอาลัยอาวรณ์ และปนด้วยความรู้สึกเจ็บปวด เศียดแค้น ดังตัวอย่าง ใจ
หายใจฝ่อ , คนพิการ , แสนซ้ำหมองมัว , แขนและขาที่เสียไป , ไปรบชายแดน , ห่างแฟนไกลลูก ,
สละแล้วซึ่งความสุข

ตัวอย่างที่ 6

“อยุธยาเมืองเก่าของเราแต่ก่อน	จิตใจอาวรณ์มาแล้วสู่กันฟัง
อยุธยาแต่ก่อนนี้ยัง	เป็นดังเมืองทองของพี่น้องเผ่าพงศัไทย
เดี๋ยวนี้ซึเป็นเมืองเก่า	ชาวไทยแสนเศร้าถูกพม่ารุกราน
ชาวไทยทุกคนหัวใจร้าวราน	ข้าศึกเผาผลาญแหลกทำลายวอดวาย...”

(เพลงอยุธยารำลึก)

เพลงอยุธยารำลึก เป็นเพลงที่มีการใช้คำที่แสดงถึงความอาลัยอาวรณ์ ถึงกรุงศรีอยุธยา ซึ่งเคยเป็นเมืองหลวง มีความเจริญรุ่งเรืองมากในอดีต แต่บัดนี้กลายเป็นเมืองเก่า เพราะถูกข้าศึก คือ พม่า รุกราน เสียหายย่อยยับ ทำให้เกิดความรู้สึก เสียหาย อาลัยอาวรณ์ ความเจริญรุ่งเรืองในอดีต ดังตัวอย่าง อยุธยาเมืองเก่า , อาวรณ์ , แสนเศร้า , หัวใจร้าวราน , เผาผลาญ , แหลกทำลาย , วอดวาย

1.5 คำที่สื่ออารมณ์ ชื่นชม ยกย่อง สรรเสริญ เป็นการกล่าวชื่นชม ยกย่อง สรรเสริญ วิจารณ์ของผู้กล้า หรือ บรรพบุรุษที่มีทั้งกล้านาม และ ไม่ได้กล้านาม ที่ปกป้องคุ้มครอง อธิปไตยของชาติ รวมไปถึงการยกย่อง เทิดทูน สถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

“พวกเราชายชาญเหล่าทหารของชาติ	องอาจเชื่อนักรบกล้า
ตายไหนตายกันไม่หวั่นวิญญาน์	เราทหารต้องกล้าสู้ศัตรู
แม้ผู้ใดไม่เกรงมาข่มเหงคูหมัน	สู้จนเลือดหมดสิ้นไม่ให้ใครลบหลู่
เกียรติศักดิ์นักรบไทยต้องให้เชิดชู	เป็นตายต้องสู้สุดลมหายใจ...”

(เพลงทหารของชาติ)

เพลงทหารของชาติ เป็นเพลงที่มีการใช้คำที่สื่ออารมณ์ ชื่นชม ยกย่อง สรรเสริญ วิจารณ์ของทหารกล้า ที่ปกป้องคุ้มครองอธิปไตยของชาติ มีความกล้าหาญ องอาจ ไม่หวั่นเกรง ศัตรู ขอมสละแม้กระทั่งชีวิตเพื่อรักษาชาติบ้านเมือง ดังตัวอย่าง องอาจเชื่อนักรบกล้า , ตายไหนตายกันไม่หวั่นวิญญาน์ , สู้จนเลือดหมดสิ้นไม่ให้ใครลบหลู่ , เกียรติศักดิ์นักรบไทยต้องให้เชิดชู, เป็นตายต้องสู้สุดลมหายใจ

ตัวอย่างที่ 2

“พวกเราเหล่าทหารสมานสมัคร	จงมันจงรักภักดีชาติไทย
ยอมพลีปกป้องพระศาสนาไว้	เทิดมหากษัตริย์ร่มเกล้าชาวไทยบูชา
ไม่ยอมให้ใครหาญรุกรานถึงที่	ป้องปฐพีนี้ด้วยชีวา
ดินแดนทองของไทยต้องยังอยู่คู่ฟ้า	เด่นศักดิ์ศรีสง่าอยู่คู่โลกาเกรียงไกร...”

(เพลงมาร์ชทหารไทย)

เพลงมาร์ชทหารไทย เป็นเพลงที่มีการใช้คำที่สื่ออารมณ์ ชื่นชม ยกย่อง สรรเสริญ ที่กล่าวชื่นชม วีรกรรมของทหารกล้า ที่ปกป้องคุ้มครองอธิปไตยของชาติ รวมไปถึงการยกย่อง เทิดทูน สถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ดังตัวอย่าง จงมันจงรักภักดีชาติไทย , ยอมพลีปกป้องพระศาสนา , เทิดมหากษัตริย์ร่มเกล้าชาวไทย , ป้องปฐพีนี้ด้วยชีวา , ดินแดนทองของไทยต้องยังอยู่คู่ฟ้า , เด่นศักดิ์ศรีสง่าอยู่คู่โลกาเกรียงไกร

ตัวอย่างที่ 3

“บรรพบุรุษของไทยแต่โบราณ	ปกบ้านป้องเมืองคุ้มเหย้า
เสียเลือดเสียเนื้อมิใช่เบา	หน้าที่เรารักษาสืบไป
ลูกหลานเหลนโหลนภายหน้า	จะได้มีพสุธาอาศัย
อนาคตจะต้องมีประเทศไทย	มิยอมให้ผู้ใดมาทำลาย...”

(เพลงเราสู้)

เพลงเราสู้ เป็นเพลงที่ใช้คำสื่ออารมณ์ ชื่นชม ยกย่อง สรรเสริญ เป็นการกล่าวชื่นชม ยกย่อง วีรกรรมของผู้กล้า หรือ บรรพบุรุษที่มีทั้งกล่าวนาม และ ไม่ได้กล่าวนาม ที่ปกป้องคุ้มครองอธิปไตยของชาติ ดังตัวอย่าง บรรพบุรุษของไทย , ปกบ้านป้องเมืองคุ้มเหย้า , เสียเลือดเสียเนื้อ , หน้าที่เรา , อนาคตจะต้องมีประเทศไทย , มิยอมให้ผู้ใดมาทำลาย

ตัวอย่างที่ 4

“แผ่นดินเราเผ่าไทยอาศัยอยู่	เสมือนอยู่ชาวปลาญญอาหาร
เพิ่มผลิตผลพืชพันธุ์อันตระการ	ชาวไทยสานดิสุขทุกคืนวัน
บรรพชนผจญสู้ริปุกกล้า	ร่วมปกป้องพารารอบเขตชั้นันท์
เราคนไทยใจเด็ดแต่ปางบรรพ์	เข้าโรมรันฟันฝ่าทั่วชาติ
ผองเผ่าไทยทะนงในเกียรติศักดิ์	ต่างตระหนักแน่วแน่ต่อหน้าที่
ธำรงชาติศาสน์กษัตริย์บนปฐพี	จะชิงชัยไพร่ทุกทิศทาง ”

(เพลงวีรกรรมรำลึก)

เพลงเราสู้ เป็นเพลงที่ใช้คำสี่อารมณ์ ชื่นชม ยกย่อง สรรเสริญ เป็นการกล่าวชื่นชม ยกย่อง วีรกรรมของผู้กล้า หรือ บรรพบุรุษที่มีทั้งกล่าวนาม และ ไม่ได้กล่าวนาม ที่ปกป้องคุ้มครองอธิปไตยของชาติ ดังตัวอย่าง แผ่นดินเราเผ่าไทย , อยู่ชาวปลาญญอาหาร,บรรพชนผจญสู้ริปุกกล้า, ปกป้องพารารอบเขตชั้นันท์, เราคนไทยใจเด็ด, โรมรันฟันฝ่าทั่วชาติ, ผองเผ่าไทยทะนง, แน่วแน่, ธำรงชาติศาสน์กษัตริย์บนปฐพี

ตัวอย่าง 5

“พวกเราเหล่าตำรวจตระเวนชายแดน	ผู้พิทักษ์เขตแดนอันอยู่แนวหน้า
คอยสกัดกั้นไพร่ ที่บีฑา	มิให้กล้าล่วงล้ำเหยียบยำไทย
ผืนแผ่นดินถิ่นเกิดเทิดเหนือหัว	ไม่หวาดหวั่นพรั่นกลัวอริไหน
ล้วนองอาจชาตินักสู้ศัตรูไกล	ช่วยปกป้องผองภัยให้ประชา”

(เพลงตำรวจตระเวนชายแดน)

เพลงตำรวจตระเวนชายแดน เป็นเพลงที่มีการใช้คำสี่อารมณ์ ชื่นชม ยกย่อง สรรเสริญ ที่กล่าวชื่นชม วีรกรรมของตำรวจตระเวนชายแดน ที่ปกป้องคุ้มครองอธิปไตยของชาติ เหมือนทหารหาญ ดังตัวอย่าง พวกเราเหล่าตำรวจตระเวนชายแดน , ผู้พิทักษ์เขตแดน, คอยสกัดกั้นไพร่ที่บีฑา, ผืนแผ่นดินถิ่นเกิดเทิดเหนือหัว , ไม่หวาดหวั่นพรั่นกลัวอริไหน , ล้วนองอาจชาตินักสู้ศัตรูไกล , ช่วยปกป้องผองภัยให้ประชา

จากการศึกษาลักษณะการใช้คำสี่อารมณ์ในเพลงปลุกใจ พบว่าบทเพลงปลุกใจส่วนใหญ่จะมีคำสี่อารมณ์ โศกเศร้า เสียใจ รวมไปถึงความรู้สึกสงสาร คำสี่อารมณ์โกรธแค้น ชุ่นเคือง

คำที่สื่ออารมณ์ เสียหาย อาลัยอาวรณ์ คำที่สื่ออารมณ์ ปลุกเร้าใจ และให้ความรู้สึกที่จริงใจ คำที่สื่ออารมณ์ ชื่นชม ยกย่องสรรเสริญ มากที่สุด ส่วนคำที่สื่ออารมณ์ ประชดประชัน เสียดสี เยาะเย้ย คำที่สื่ออารมณ์ สุข สดชื่น คำที่สื่ออารมณ์ ขบขัน สนุกสนาน คำที่สื่ออารมณ์ สงสารเห็นใจ ให้อภัย จะพบน้อยที่สุด

2. การใช้คำสัมผัส หมายถึง การแต่งคำประพันธ์ที่มีคำคล้องจอง ในที่นี้ ผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะ เสียงสัมผัสสระ และ เสียงสัมผัสพยัญชนะ ในการศึกษาเชิงวิเคราะห์การใช้ภาษาในเพลงปลุกใจ ผู้วิจัยจะศึกษาการใช้คำสัมผัส เฉพาะเสียงสัมผัสสระ และเสียงสัมผัสพยัญชนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เสียงสัมผัสสระ หมายถึง การใช้สระเสียงเดียวกัน ทำให้เกิดสัมผัสคล้องจอง ซึ่งหากมีตัวสะกดหรือเสียงสะกด ก็จะต้องอยู่ในมาตราเดียวกัน ทำให้เกิดความไพเราะชวนฟัง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ได้ร่มไม้ใบบังหว่างไพร <u>สนท</u> ท์	ที่ร่วงหล่นทับถมจมพื้น <u>หล้า</u>
คูชีพที่พลีร่างกลาง <u>พนา</u>	ท่วม <u>กายา</u> เลือด <u>กำซาบ</u> อาบ <u>ผืนดิน</u>
	(เพลงเจริญ ทงนั่ม)

เสียงสัมผัสสระจากบทเพลงนี้ เป็นการใช้สระเสียงเดียวกัน ทำให้เกิดสัมผัสคล้องจอง ทำให้เกิดความไพเราะชวนฟัง ดังตัวอย่าง ไม้-ใบ , สนท-หล่น , ถม-จม, หล้า-พนา, ร่าง-กลาง, พนา-กายา, ซาบ-อาบ

ตัวอย่างที่ 2

จากยอดคอยแดน <u>ไกล</u> ใครจะ <u>เห็น</u>	ยาก <u>คำเค็ญ</u> เพียง <u>ใจ</u> ยัง <u>มั่น</u>
จะ <u>ปกป้อง</u> พอง <u>ไทย</u> ช้วน <u>รันคร</u> ร์	สิ้น <u>ชีวัน</u> ก็ <u>ยัง</u> ห้วง <u>หวง</u> แผ่นดิน
	(เพลงจากยอดคอย)

เสียงสัมผัสสระจากบทเพลงนี้ เป็นการใช้สระเสียงเดียวกัน ทำให้เกิดสัมผัสคล้องจอง ทำให้เกิดความไพเราะชวนฟัง ดังตัวอย่าง ไกล-ไกล, เห็น-เห็น, ไต-ใจ, มั่น-นิรันดร์, ปอง-ผอง, นิรันดร์-ชีวัน, หวัง-หวง

ตัวอย่างที่ 3

แสนคิดถึง ต.ช.ค. พ่อ <u>เพื่อนยาก</u>	ต้องระ <u>กำลำบาก</u> อย่างสุด <u>แสน</u>
ยาม <u>หมันต์</u> ฝัน <u>มาหา</u> ชาย <u>แดน</u>	ใ <u>ห้</u> หนาว <u>เหน็บ</u> เจ็บ <u>แค้น</u> แสนทุก <u>ข์</u> ทน

(เพลงแต่...ต.ช.ค.)

เสียงสัมผัสสระจากบทเพลงนี้ เป็นการใช้สระเสียงเดียวกัน ทำให้เกิดสัมผัสคล้องจอง ทำให้เกิดความไพเราะชวนฟัง ดังตัวอย่าง ยาก-บาก, กำ-ลำ, แสน - แดน, มนต์ - ฝัน, มา-หา, เหน็บ - เจ็บ, แค้น - แสน

ตัวอย่างที่ 4

แผ่นดิน <u>นี้</u> ที่ <u>เรา</u> อยู่ <u>แต่</u> ปุ <u>ย</u> ย่า	ใคร <u>อย่า</u> มา <u>ช่วง</u> ชิง <u>เรา</u> ยิ่ง <u>หวง</u>
---	---

(เพลงถมแผ่นดิน)

เสียงสัมผัสสระจากบทเพลงนี้ เป็นการใช้สระเสียงเดียวกัน ทำให้เกิดสัมผัสคล้องจอง ทำให้เกิดความไพเราะชวนฟัง ดังตัวอย่าง นี้ - ที่, อยู่ - ปุ, ย่า - อย่า - มา, ชิง - ยิ่ง

2. เสียงสัมผัสพยัญชนะ หมายถึง ใช้พยัญชนะต้นด้วยหน่วยเสียงเดียวกัน ในคำที่ต่างกัน เกิดความไพเราะในการเปล่งเสียงของคำ เรียกว่า การสัมผัสอักษรหรือสัมผัสพยัญชนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ขอ <u>ฝัน</u> ใ <u>ฝ</u> ใน <u>ฝัน</u> อัน <u>เหลือ</u> เชื่อ	ขอ <u>สู้</u> ศึก <u>ทุก</u> เมื่อ <u>ไม่</u> หวั <u>น</u> ไหว
ขอ <u>ทน</u> ทุก <u>ข์</u> ร <u>ุ</u> ก <u>โร</u> ม <u>โ</u> หม <u>ก</u> าย <u>ใจ</u>	ขอ <u>ฝ่า</u> พ <u>ืน</u> ผ <u>อง</u> ก <u>ัย</u> ด <u>้วย</u> ใจ <u>ทะ</u> นง <u>ฯ</u>

(เพลงความฝันอันสูงสุด)

เสียงสัมผัสพยัญชนะจากบทเพลงนี้ ใช้พยัญชนะต้นด้วยหน่วยเสียงเดียวกัน ในคำที่ต่างกัน ทำให้เกิดความไพเราะในการเปล่งเสียงของคำ ดังตัวอย่าง ฝัน-ใฝ่, ผู้-ศึก, หวัน-ไหว, ทน-ทุกข์, รุก-โรม, ฝ่า-ฟัน, ผอง-ภัย

ตัวอย่างที่ 2

<u>ไครรานไครรุกด้าว</u>	แดนไทย
ไทยรบจนสุดใจ	ขาดค้ำ

(เพลงสยามานุสสติ)

เสียงสัมผัสพยัญชนะจากบทเพลงนี้ ใช้พยัญชนะต้นด้วยหน่วยเสียงเดียวกัน ในคำที่ต่างกัน ทำให้เกิดความไพเราะในการเปล่งเสียงของคำ ดังตัวอย่าง ไครราน – ไครรุก, ด้าว-แดน

ตัวอย่างที่ 3

เกิดเป็นไทยแล้วใจต้องสู้	<u>ถิ่นไทยเรารู้เรารักยิ่ง</u>
ศัตรูหน้าไหนไม่เกรงกริ่ง	หากมาช่วงชิง ตายเสียเถิด

(เพลงเกิดเป็นไทย – ตายเพื่อไทย)

เสียงสัมผัสพยัญชนะจากบทเพลงนี้ ใช้พยัญชนะต้นด้วยหน่วยเสียงเดียวกัน ในคำที่ต่างกัน ทำให้เกิดความไพเราะในการเปล่งเสียงของคำ ดังตัวอย่าง ถิ่น-ไทย, เรา-รู้, เรา-รัก, เกรง-กริ่ง, ช่วง-ชิง

ตัวอย่างที่ 4

<u>ดวงดาวสกาหม่น</u>	อัศจรรย์หลังไหล
อาบร่างนักรบไทย	ในพนาแสนอาดูร
	(เพลงแต่...ทหารหาญในสมรภูมิ)

เสียงสัมผัสพยัญชนะจากบทเพลงนี้ ใช้พยัญชนะต้นด้วยหน่วยเสียงเดียวกัน ในคำที่ต่างกัน ทำให้เกิดความไพเราะในการเปล่งเสียงของคำ ดังตัวอย่าง ดวง-ดาว, หลัง-ไหล

ตัวอย่างที่ 5

<u>ไอ้สายฝนพร่างพรำคล้ายน้ำเนตร</u>	ของนวลน้อมยามทวยคิดถึงพี่
วันจากไปชายแดนแสนทวิ	ปานฉะนี้ น้อมคงเสรำเจียบเหงาทรวง
	(เพลงชายชาญทหารไทย)

เสียงสัมผัสพยัญชนะจากบทเพลงนี้ ใช้พยัญชนะต้นด้วยหน่วยเสียงเดียวกันในคำที่ต่างกัน ทำให้เกิดความไพเราะในการเปล่งเสียงของคำ ดังตัวอย่าง พร่าง-พรำ, น้ำ-เนตร, นวล-น้อม

ตัวอย่างที่ 6

<u>เกิดเป็นชายเชื้อชาติชาญ</u>	ทหารบกไทย เก่งกาจใจฉกรรจ์
<u>องอาจฟาดฟันรบรันปีจจา</u>	หากศัตรูจู่โจมจะยกมา
	(เพลงมาร์ชกองทัพบก)

เสียงสัมผัสพยัญชนะจากบทเพลงนี้ ใช้พยัญชนะต้นด้วยหน่วยเสียงเดียวกันในคำที่ต่างกัน ทำให้เกิดความไพเราะในการเปล่งเสียงของคำ ดังตัวอย่าง ชาย-เชื้อ-ชาติ-ชาญ, เก่ง-กาจ, อง-อาจ, ฟาด-ฟัน, รบ-รัน, จู่-โจม-จะ

ตัวอย่างที่ 7

รุกรัน ฟันฝ่า ใน ธราสาร ศึกราม
รบรัน ฟันฝ่า ไม่ ขาด ห้วน ไหว

สมเป็น ดั่ง นาม ราชนา วิไทย
มี ศึก มา ไกล ไม่ ห้วน ครัน คร้าม ริปู

(เพลง ราชนา วิก โยธิน)

เสียงสัมผัสพยัญชนะจากบทเพลงนี้ ใช้พยัญชนะต้นด้วยหน่วยเสียงเดียวกันในคำที่ต่างกัน ทำให้เกิดความไพเราะในการเปล่งเสียงของคำ ดังตัวอย่าง รุก-รัน, ฟัน-ฝ่า, รบ-รัน, ฟัน-ฝ่าด , ห้วน-ไหว, ครัน-คร้าม

ตัวอย่างที่ 8

ทหารเรือ เชื้อชาติ ไทย ใจอง อาจ

ยอม พลี กาย หมาย มาด ป้อง ชาติ ไทย

(เพลง หน้า ที่ ทหาร เรือ)

เสียงสัมผัสพยัญชนะจากบทเพลงนี้ ใช้พยัญชนะต้นด้วยหน่วยเสียงเดียวกันในคำที่ต่างกัน ทำให้เกิดความไพเราะในการเปล่งเสียงของคำ ดังตัวอย่าง เชื้อ-ชาติ, อง-อาจ, หมาย-มาด

3. การใช้คำซ้ำ คำซ้ำ คือ คำที่มีเสียงคู่ หมายถึง คำ 2 คำ ที่มีความหมายอย่างเดียวกัน และมีเสียงพยัญชนะตัวเดียวกันมาวางต่อกัน คำซ้ำ มีทั้งการซ้ำคำ ซ้ำวลี และซ้ำความที่มีมากกว่า 1 คำขึ้นไป ซึ่งอาจซ้ำในตำแหน่งที่ติดกัน หรืออยู่ห่างกันก็ได้ เช่น เปรี้ยว เปรี้ยว , เสื่อเสาด , เน้นนาน , ผู้ตรงนี้ผู้ที่นี้ผู้จนตาย เป็นต้น

ในการวิเคราะห์ลักษณะการใช้คำซ้ำในเพลงปลุกใจนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์คำซ้ำ 3 ลักษณะ ได้แก่ การซ้ำคำ ซ้ำวลี และซ้ำความที่เป็นประโยค ดังต่อไปนี้

1. การซ้ำคำ ในเพลงปลุกใจ จะมีการซ้ำคำ 2 ลักษณะ คือ การซ้ำคำโดยทันทีและการซ้ำคำโดยมีคำอื่นมาคั่น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 การซ้ำคำโดยทันที เป็นการซ้ำคำ ๆ เดียว โดยการเติมเครื่องหมายไม้ยมก (๓)
ดังตัวอย่างเพลงต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

...ไทยๆ จงใหญ่ไซโย ไทยๆๆๆๆจงใหญ่ไซโย
 เลือดเรารู้จางหรือเป็นอย่างไร มีอยู่เยะไปไกลถิ่นหลวง

(เพลงมาร์ชมหาอาณาจักรไทย)

การซ้ำคำ ๆ เดียว โดยการเติมเครื่องหมายไม้ยมก(๓) จากบทเพลงนี้ ได้แก่ ไทยๆ ,
 ไทยๆๆๆ

ตัวอย่างที่ 2

หมากม่วงหมากขาม หมากพร้าวหมากกลาง พืชผลต่าง ๆ ส่วนงามตระการ

(เพลงในน้ำมีปลา ในนามีข้าว)

การซ้ำคำ ๆ เดียว โดยการเติมเครื่องหมายไม้ยมก (๓) จากบทเพลงนี้ ได้แก่ ต่าง ๆ

ตัวอย่างที่ 3

...ช. หยุคก่อนฟังซี ของไทยมากมีจงจำ ของคนไทย ๆ ทำ ไม่มีใจด่าเกินการ

ญ. อีกคนไทยที่ดี นั้นเราก็มียู่ช้านาน

ข. เชิญมาพร้อมกัน อุดหนุนคนงาน ๆ ของไทย...

(เพลงไทยเพื่อไทย)

การซ้ำคำ ๆ เดียว โดยการเติมเครื่องหมายไม้ยมก(๓)จากบทเพลงนี้ ได้แก่ ไทย ๆ , งาน ๆ

ตัวอย่างที่ 4

ก่อนนี้มีเขตแดนนับว่ากว้างใหญ่ ได้ไว้พลีเลือดเนื้อแลกเอา

รบ ๆ ๆ ๆ ไม่หวั่นใครมอบความเป็นไทยให้พวกเรา แต่ครั้งนานกาลเก่าชาติเราเขาเรียกชาติไทย

(เพลงบ้านเกิดเมืองนอน)

การซ้ำคำ ๆ เดียว โดยการเติมเครื่องหมายไม้ยมก(๓)จากบทเพลงนี้ ได้แก่ รบ ๆ ๆ ๆ

ตัวอย่างที่ 5

เบรียง ๆ ๆ ๆ นี่คือนเสียงของทุตมรณะ เมื่อเข้าปะทะข้าต้องเผด็จศึก ทหารราบเด็ดเดี่ยว เขม
ฮึก เพราะเราฝึกชำนาญเพื่อผลาญปัจจา...

(เพลงข้าคือทหารราบ)

การซ้ำคำ ๆ เดียว โดยการเติมเครื่องหมายไม้ยมก (๓) จากบทเพลงนี้ ได้แก่ เบรียง ๆ ๆ ๆ

ตัวอย่างที่ 6

ดึกคื่นน้ำค้างพรหม เรามาร่ำสู่ลม เราต่างสุขใจ คิดถึงชายชาตินักรบ ป่านละนี้คงพบ
แต่ความหนาวเขาคงกอดปิ่นแทนกอดสาว เบิ่งนัยน์ดาวาว ๆ คอยปกป้องแผ่นดินไทย...

(เพลงกอดปิ่น)

การซ้ำคำ ๆ เดียว โดยการเติมเครื่องหมายไม้ยมก (๓)จากบทเพลงนี้ ได้แก่ วาว ๆ

ตัวอย่างที่ 7

เราเป็นไทย ๆ ๆ ๆ ร่วมน้ำใจทำ ๆ ๆ เป็นกอบเป็นกำ ทุกคนจงทำ อาบเหงื่อต่างน้ำทำไป
สร้างตัวสร้างตนกันเถิดทุกคน อย่ามัวนอนใจ...

(เพลงไทยต้องทำ)

การซ้ำคำ ๆ เดียวโดยการเติมเครื่องหมายไม้ยมก(๓)จากบทเพลงนี้ ได้แก่ ไทย ๆ ๆ , ทำ ๆ ๆ

ตัวอย่างที่ 8

ช. ไทยรักชาติยิ่งเหนือกว่าทุกสิ่งใด ๆ เพื่อให้ชีวิตคนไทยมอบให้แม่ชาติต้องการเมื่อไร
 สละกันได้ทั่วทุกคน ถึงตนจะต้องวายปราณ...

(เพลงรักชาติไทย)

การซ้คำ ๆ เดียว โดยการเติมเครื่องหมายไม้ยมก (๗) จากบทเพลงนี้ ได้แก่ ไต ๆ

1.2 การซ้คำโดยมีคำอื่นมาก่อน หมายถึง การซ้คำโดยมีคำ หรือ วลี หรือข้อความอื่นมา
 คั่นด้วย ดังตัวอย่างเพลงต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

รักกันไว้เถิดเราเกิดร่วมแดนไทย จะเกิดภาคไหนไหนก็ไทยด้วยกัน เชื้อสายประเพณีไม่มี
 จืดจาง เกิดได้ธงไทยนั้นทุกคนคือไทย...

(เพลงรักกันไว้เถิด)

การซ้คำโดยมีคำอื่นมาก่อน หมายถึง การซ้คำโดยมีคำหรือวลี หรือข้อความอื่นมาก่อนด้วย
 จากบทเพลงนี้ ได้แก่ เกิด... เกิด

ตัวอย่างที่ 2

ดอนแดนดินถิ่นวิมาน ดอนงามตระการปานเมืองพรหม ดอนแดนนภาน่าสุขสม ดอนไม่
 ระทมต่อลมฟ้า ถึงกายจะห่าง ต่างแดนแสนไกล ลืมไม่ได้ แดนดินถิ่นเวหา เรืออากาศ มีดอนเป็น
 มารดา มอบชีวาสุกใสให้รุ่งเรือง

(เพลงแดนนภา)

การซ้คำโดยมีคำอื่นมาก่อน หมายถึง การซ้คำโดยมีคำหรือวลี หรือข้อความอื่นมาก่อนด้วย
 จากบทเพลงนี้ ได้แก่ ดอน...ดอน

ตัวอย่างที่ 3

... จากอกพี่น้องมาคุ้มครองปกป้องแดนไทย จากลูกเมียอันเปรียบดวงใจ จากพ่อแม่ไกล
สุดตาต้องกอดปิ่นนอนบนดินถวิลใจเศร้า...

(เพลงทหารเสือพระราชินี)

การซ้าคำโดยมีคำอื่นมาก่อน หมายถึง การซ้าคำโดยมีคำหรือวลี หรือข้อความอื่นมาก่อนด้วย
จากบทเพลงนี้ ได้แก่ จาก...จาก

ตัวอย่างที่ 4

รวมไไทยร่วมใจ รักษาอำนาจชาติไไทย เทอดไไทยทุนไไทยด้วยน้ำใจมั่นคง
สามัคคีระหว่างไไทยคงได้พลไทยทุกคน รวมทั้งชาติและศาสนา...

(เพลงรวมไทย)

การซ้าคำโดยมีคำอื่นมาก่อน หมายถึง การซ้าคำโดยมีคำหรือวลี หรือข้อความอื่นมาก่อนด้วย
จากบทเพลงนี้ ได้แก่ ไไทย...ไไทย

ตัวอย่างที่ 5

ดาวของเรานี้เป็นดาวเด่น อยู่กลางจักรเห็นดวงงามตา ดาวของเราปีนี้มีคุณค่า สรัทธามาร่วม
วิญญานของอาณาจักร ที่เรามุ่งรักเพียงดวงมาน...

(เพลงจักรดาว)

การซ้าคำโดยมีคำอื่นมาก่อน หมายถึง การซ้าคำโดยมีคำหรือวลี หรือข้อความอื่นมาก่อนด้วย
จากบทเพลงนี้ ได้แก่ ดาว...ดาว

ตัวอย่างที่ 6

แผ่นดินของเราย่อมเป็นของเรชาติไทย ไกลไกลย่อมเป็นของเรชาติไทย เลือดไทยไหล
โหมลงดินใครหมิ่นศักดิ์ศรีคนไทย ย่อมมีวันสักวันให้ไทยดั่งใจอัปรีดิ์...

(เพลงแผ่นดินของเรา)

การซำคำโดยมีคำอื่นมาก่อน หมายถึง การซำคำโดยมีคำหรือวลี หรือข้อความอื่นมาก่อนด้วย
จากบทเพลงนี้ ได้แก่ ไทย...ไทย

ตัวอย่างที่ 7

ไทยร่วมเชื้อชาติหลากหลาย แผ่นดินนี้เกิดกายส่ายเลือดส่ายเดียวกัน ไทยทุกภาคสัมพันธ์
ไทยร่วมถิ่นสุวรรณ ไทยรักกันเหนือใคร ความสมัครสมานฉันท์นั่นคือสิ่งสำคัญ คอยผูกพันผอง
ไทย ศิวพรรณฐานถิ่นไหนไทยก็คือเชื้อไทย ชื่อว่าไทยด้วยกัน...

(เพลงไทยร่วมเชื้อชาติ)

การซำคำโดยมีคำอื่นมาก่อน หมายถึง การซำคำโดยมีคำหรือวลี หรือข้อความอื่นมาก่อนด้วย
จากบทเพลงนี้ ได้แก่ ไทย...ไทย

ตัวอย่างที่ 8

เดิน เดิน เดิน อย่ายอมแพ้ใครชาติไทยต้องเดิน
เดิน เดิน เดิน ถ้าหวังก้าวหน้าเราต้องพากันเดิน
เดิน เดิน เดิน อย่าท้อทางไกลขอให้ไทยเจริญ...

(เพลงเดิน)

การซำคำโดยมีคำอื่นมาก่อน หมายถึง การซำคำโดยมีคำหรือวลี หรือข้อความอื่นมาก่อนด้วย
จากบทเพลงนี้ ได้แก่ เดิน...เดิน

2. การซ้ำวลี เป็นการซ้ำกลุ่มคำ เพื่อเน้นความหมาย ในที่นี้รวมทั้งการซ้ำวลีที่ซ้ำโดยทันที และซ้ำวลีโดยมีคำหรือข้อความอื่นมาคั่น ดังตัวอย่างเพลงต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

... ญ. ร่วมมือร่วมใจพี่น้องชาวไทย รักใคร่ปรองดอง เมืองไทยเรานี้เมืองทอง
เป็นของพี่น้องชาวไทย...

(เพลงสร้างไทย)

การซ้ำวลีจากบทเพลงที่ยกมานี้เป็นการซ้ำกลุ่มคำ เพื่อเน้นความหมาย ได้แก่พี่น้องชาวไทย

ตัวอย่างที่ 2

“กองทัพอากาศไทย ปกป้องแคว้นไทยทั่วท้องนภา กองบินยุทธการ ๗ รักษาเขต
น่านฟ้าไทยความสำคัญ ต้องการนั้นหนักยิ่งใหญ่ หน่วยบินทุกเหล่ากล้าตาย หน้าที่ยุทธการ
มุ่งหมาย คือความมีชัยพวกเหล่าศัตรู กองบินยุทธการ ๗ ...

ความพร้อมพรัก สามัคคีทั่วทุกหมู่ ยอมตายดีกว่าอดสู ระเบียบวินัยงามหรู แต่เรา
เจ็ดชูชาติอยู่เราตาย

*พลีชีพเชื่อชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ ธรรมบุญเกิดไว้ ตัวตายดีกว่าชาติตาย
ให้สมหมายทหารกองบินยุทธการไว้ลาย ให้โลกเขาลือ.....(*)

กองบินยุทธการ รักษา น่านทิมันพร ** วันนี้เราอยู่โลกกันให้โสภณ พรงนี้เราสิ้น
ชีวิตไม่รู้วันตาย อันชีวิตนั้นเราอยากมอบให้ชาติไทยอีกทั้งดวงใจนั้น สิ้นสุดที่ยุทธการ

พวงมาลา กับชีวาเคียงคู่ลักพาแดนหมู่สุสาน ท้าฟ้าศัตรูจู่พลัน กองบินยุทธการ
การบินด้านบินผ่านกองทัพเขตน่านฟ้าไทย กองบินยุทธการชาญอากาศสามารถอาจิน”

(**)

(เพลงกองบินยุทธการ)

การซ้ำวลีจากบทเพลงที่ยกมานี้ เป็นการซ้ำกลุ่มคำ เพื่อเน้นความหมาย ได้แก่ กองบิน
ยุทธการ ๗

ตัวอย่างที่ 3

“เปรี้ยวๆๆ นี่คือเสียงของทุตมรณะ เมื่อเข้าปะทะข้าต้องเผด็จศึก ทหารราบเด็ด
เดี่ยวเหิมฮึก เพราะเราฝึกชำนาญเพื่อผลาญปัจจา

อ้อมกอดของข้าคือปืน เท้าข้ายืนในรองเท้าบู๊เสนาสง่าบนแผ่นดินหลังเครื่องสนาม
นำพา บนหัวของข้าคือหมวกเหล็กออกประจัน

นี่แหละคือทหารราบ ท่องเที่ยวปราบศัตรูทั่วเขตชั้นซี้ ถือกำเนิดจากสี่เขียว
นักโรมรัน ศัตรูนั้นได้ยึบนามคร้ามทั่วแดน ทำให้ประชาชนนอนตาหลับ

ทหารราบ ปลาบปลื้มในใจ เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ พร้อมพลีชีพแทน ทั่วแดนข้า
ราชินีแห่งการรบ”

(เพลงข้าคือทหารราบ)

การซ้ำวลีจากบทเพลงที่ยกมานี้ เป็นการซ้ำกลุ่มคำ เพื่อเน้นความหมาย ได้แก่ ทหารราบ

ตัวอย่างที่ 4

“ลาแล้วจักรดาว พวกเราขอลาไปก่อน ลาแล้วถิ่นกินนอน ร้าวร้อนด้วยอาวรณ์
ร้อนอาลัยความบูชา เพียงสองปีเรียนมาสิ้นใจ เพราะผลยิ่งใหญ่ ข้าแข็งแกร่งในทางดี

จักรลาแล้วจักรดาว พวกเราขอลาไปที่ ลามิตรที่อารี คลุกคลีร่วมกันมาและ
อาจารย์ ลาดวงใจ เคยผูกมิตรรักไคร่มานาน แสนสุดซึ่งซาบซ่าน ไม่ลืมนงคราญความ
หวาน เคยผ่านมา ลาแล้วจักรลาดวงดาว

ด้วยเราถึงคราวจำลา ลาหาที่เจนนตา ขอลาด้วยอาลัย เหมือนใจรอนลาเพียงกาย ใจ
เฝ้าหวนไม่หน่ายอาวรณ์ โถลูกน้อยลาค่อน ไม่ลืมรักนอน คอนน้อยในจักรดาว”

(เพลงจักรดาวอาลัย)

การซ้ำวลีจากบทเพลงที่ยกมานี้ เป็นการซ้ำกลุ่มคำ เพื่อเน้นความหมาย ได้แก่ จักรดาว

ตัวอย่างที่ 5

“อนุสาวรีย์สร้างสดุดีวีรชน อนุสาวรีย์วีรชนทั่วสากลแซ่ซ้อง ผยองเกียรติเป็นสง่า
บนหลังอาชาไนย ดากสินมหาราชของอาชาติเกรียงไกร เป็นต้นสืบสายเลือดกล้าทหารม้า

ชายชาญ...

รบเถิดเรารบ รุกเถิดเรารุก บุกเถิดเราบุก บุกไปข้างหน้า เพราะเราถือว่าตัวตาย
ดีกว่าชาติตาย

รบเถิดเรารบ รุกเถิดเรารุก บุกเถิดเราบุก บุกเรียงเคียงไหล่ที่หมายเบื้องหน้า เลือด
ไทยใจกล้า ทหารม้าเรียง หน้าประจัญบาน”

(เพลงมาร์ชทหารม้า)

การซ้ำวลีจากบทเพลงที่ยกมานี้ เป็นการซ้ำกลุ่มคำ เพื่อเน้นความหมาย ได้แก่ รบเถิดเรารบ
รุกเถิดเรารุก บุกเถิดเราบุก

ตัวอย่างที่ 6

“เราเหล่าชายชาญ แห่งกองทัพนครไทย ปืนใหญ่เกรียงไกรก็ก้องไปในปฐพี
ด้วยจงรักภักดีทุกชีวีปฏิภาน รบด้วยกันวันทหารปืนใหญ่ พลีชีพบูชาเพื่อรักษาอธิปไตย
ปืนใหญ่ทำลายศัตรูยับโดยฉับพลัน

พวกเราหลอมหัวใจ ยัดเยียดตายให้กับมัน ยังมีทันจะอหังกา เสียงหวีดหวิวของ
กระสุนคำรามโดยแม่นยำและไม่ต้องใช้สายดา เพฆฆฆาตแห่งสงครามคือข้า เป็นราชา
แห่งสนามรบ

* อำนาจทำลายที่เกรียงไกรแลสงคราม ปืนใหญ่คำรามก็ก้องไปไกลสุดไกล
รวดเร็วเหมือนสายฟ้า พริบตาเดียวแหลกสลาย ใครรุกรานปืนใหญ่พร้อมยิง บีม...บีม...”

(เพลงมาร์ชทหารปืนใหญ่)

การซ้ำวลีจากบทเพลงที่ยกมานี้ เป็นการซ้ำกลุ่มคำ เพื่อเน้นความหมาย ได้แก่ ปืนใหญ่

ตัวอย่างที่ 7

เหล่าทหาร ป.ต.อ. ของกองทัพไทย ระเบียบวินัย กล่าวหาญพวกเรายึดมั่นรักความ
สงบ ใครรุกราน แม้ชาติต้องการจะรบกัน จะบุกกันป้องกันเขตแดน ให้แคว้นไทยยืนยง เหมือนธง
ไตรรงค์ไทย

เหล่าทหาร ป.ต.อ. ไม่เคยคิดหวั่น เหมือนแผ่นดินนั้น ไม่ยอมให้ใครแย่งไป สมเป็น

ชาติเสือที่ไว้ลาย เหล่าทหาร ป.ต.อ. ยอมสิ้นชีวิ จะประจัญพวกพาลไพร่นี้ให้หมดสิ้นจากพื้นแผ่นดินไทย”

(เพลงมาร์ช ป.ต.อ.)

การซ้ำวลีจากบทเพลงที่ยกมานี้ เป็นการซ้ำกลุ่มคำ เพื่อเน้นความหมาย ได้แก่ เหล่าทหาร ป.ต.อ.

ตัวอย่างที่ 8

“คนใดชื่อไทยอยู่	กายก็ดูเหมือนไทยด้วยกัน
ได้อาศัยโพธิ์ทองแผ่นดินของราชันย์	แต่ใจมันยังเฝ้าคิดทำลาย
คนใดเห็นไทยเป็นทาส	คู่มั่นชาติเชื่อชนถิ่นไทย
แต่ยังฝังกินกอบโกยสินไทยไป	เหยียดคนไทยเช่นทาสของมัน
(สร้อย) <u>นักแผ่นดิน นักแผ่นดิน</u>	คนเช่นนี้ เป็นคน <u>นักแผ่นดิน ...</u> ”

(เพลงนักแผ่นดิน)

การซ้ำวลีจากบทเพลงที่ยกมานี้ เป็นการซ้ำกลุ่มคำ เพื่อเน้นความหมาย ได้แก่ นักแผ่นดิน นักแผ่นดิน

3. การซ้ำประโยคและข้อความ เป็นการซ้ำข้อความในระดับประโยค ซึ่งอาจจะมีละประธาน หรือ กรรมก็ได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

“เราเฝ้าไทย ต่างคนจากแดนไกล ...
ตื่นเกิดไทย จงพร้อมใจน้องพี่ เราเลือดไทยเสรี ปฐพีรักยิ่ง
ตื่นเกิดไทย จงพร้อมใจทุกฝ่าย เรามียอมแพ้พ่าย ศัตรูร้ายมุ่ง
ตื่นเกิดไทย จงพร้อมใจน้องพี่ เราเลือดไทยเสรี ปฐพีรักยิ่ง
ตื่นเกิดไทย จงพร้อมใจทุกฝ่าย เรามียอมแพ้พ่าย ศัตรูร้ายมุ่ง
 โบราณนานมา ชาติไทยเกร่งเกรียงไกรกล้า ฝ่าฟันมาทุกเวลาไม่หวั่นพริ้งพริ้งอันตราย

ผ่านความล้มเหลว ร้อนเย็นมิหน่าย ทอดกายเป็นชาติพลี”

(เพลงตื่นเถิดไทย)

การซ้ำประโยคและข้อความ จากบทเพลงนี้ เป็นการซ้ำข้อความในระดับประโยค ซึ่ง อาจจะมีละประธาน หรือกรรมก็ได้ ดังตัวอย่าง ตื่นเถิดไทย จงพร้อมใจน้องพี่ เราเลือดไทยเสรี ปลูฟิรักยิ่ง , ตื่นเถิดไทย จงพร้อมใจทุกฝ่าย เรามียอมแพ้ฝ่าย ศัตรูร้ายมุ่ง

ตัวอย่างที่ 2

ภูเขาสูง แผ่นดินกว้าง ทางรก ...

เปรี้ยว เปรี้ยว ดังเสียงฟ้าฟาด

โครม โครม พินาศพังสลดอน

เปรี้ยว เปรี้ยว ลูกปืนเด็นกระดอน

โครม โครม คัสกรกระเด็นไกล

ถ้าสิ้นชาติ ลิ่นแผ่นดิน ลิ่นกษัตริย์ เห็นสุดจะยืนหยัดอยู่ได้

จะเป็นตายเป็นไรก็กันไป

ขอป้องกันเอาไว้จนสุดฤทธิ์

เปรี้ยว เปรี้ยว ดังเสียงฟ้าฟาด

โครม โครม พินาศพังสลดอน

เปรี้ยว เปรี้ยว ลูกปืนเด็นกระดอน

โครม โครม คัสกรกระเด็นไกล

(เพลงทหารพระนเรศวร)

การซ้ำประโยคและข้อความ จากบทเพลงนี้ เป็นการซ้ำข้อความในระดับประโยค ซึ่ง อาจจะมีละประธาน หรือกรรมก็ได้ ดังตัวอย่าง เปรี้ยว เปรี้ยว ดังเสียงฟ้าฟาด โครม โครม พินาศพังสลดอน

ตัวอย่างที่ 3

พวกเราเหล่าทหารสมานสมัคร

ใจมันจงรักภักดีชาติไทย ...

แม้ใครดูหมิ่นหมามแผ่นดินของเราได้

รูกแล่นไปอย่าให้มันพัง

ด้วยยอมตายแต่ขอให้ไทยยัง

อยู่จริงชั่วฟ้าดินยง

ด้วยยอมตายแต่ขอให้ไทยยัง

เราเลือดทหารต่อสู้หมู่พาลด้วยใจทรนง

หมายมุ่งมันคงเกิดธงไตรรงค์ไว้เหนือสิ่งใด ชูเชิดเกียรติชายให้เกริกก่าจายไปทั่ว

ทุกสมัย ทวีแคว้นแดนไกลเกรงนักรบชาติไทย ประจักษ์ศักดิ์ศรีไว้ยืนนาน

(เพลงมาร์ชทหารไทย)

การซ้าประโยชน์และข้อความ จากบทเพลงนี้ เป็นการซ้าข้อความในระดับประโยค ซึ่ง
อาจจะมีละประธาน หรือกรรมก็ได้ ดังตัวอย่าง **ด้วยยอมตายแต่ขอให้ไทยยัง**

ตัวอย่างที่ 4

“ไม่มีใครจะรักไทยจริง รักยิ่งกว่าไทยรักไทย หรอกหนา ความรักของไทยสูงค่า
รักชาติรักศาสนา มหาราชรักมัน อย่าไปเชื่อลัทธิคารม เขาชื่นเขาชม ทับถมให้แยก
แผลกลาญ เราเป็นไทยสายเลือดเดียวกัน เป็นไทยมานานแสนนาน ไทยนั้นจะเป็นทาส
ใคร

เพื่อนนักเรียนเพื่อนนักศึกษา ชนชั้นปัญญา อย่าหลงชีวหาผู้ใด อีกชวานาและ
เพื่อนชาวไร่ เพื่อนกรรมกรมันไว้ ในความสามัคคี ไม่มีใครจะรักไทยจริง รักยิ่งกว่าไทย
รักไทยน้องพี่ แม้นไทยถิ่นสิ้นสามัคคี จะร้องเพลงชาติไทยนี้ คงไม่มีใครฟัง”

(เพลงไม่มีใครจะรักไทยจริง)

การซ้าประโยชน์และข้อความ จากบทเพลงนี้ เป็นการซ้าข้อความในระดับประโยค ซึ่ง
อาจจะมีละประธาน หรือกรรมก็ได้ ดังตัวอย่าง **ไม่มีใครจะรักไทยจริง รักยิ่งกว่าไทยรักไทย**

ตัวอย่างที่ 5

“จะหลับตาลงไปได้อย่างไร เพราะไทยทั้งชาติ เราถูกอำนาจจรรยากรรมล้ำแดน
มัวหลงระส่ำระสาย ต้องตายมันแมน หวงแผ่นดินทองเกิดพี่น้องเรา

จะหลับตาลงไปได้อย่างไร ขอไทยจงสู้ อย่าให้ศัตรูอยู่ให้เห็นเงาวันนี้
เราหลบหลีกหนี พรุ่งนี้จะเศร้า แผ่นดินถิ่นเรานั้นจะไม่มี ...จงรักธงชาติสามสี ไม่มีธง
ใหม่ ชาติไทยอยู่จนฟ้าดินสิ้นสูญ”

(เพลงเพื่อแผ่นดินไทย)

การซ้าประโยชน์และข้อความ จากบทเพลงนี้ เป็นการซ้าข้อความในระดับประโยค ซึ่ง
อาจจะมีละประธาน หรือกรรมก็ได้ ดังตัวอย่าง **จะหลับตาลงไปได้อย่างไร**

ตัวอย่างที่ 6

“(สร้อย)รักกันไว้เถิดเราเกิดร่วมแดนไทย จะเกิดภาคไหนไหนก็ไทยด้วยกัน เชื่อ
สายประเพณีไม่มีขีดคั่น เกิดได้ตรงไหนทุกคนคือไทย

ท้องถิ่นแหลมทองเหมือนท้องของแม่ เกิดถิ่นเดียวกันแท้ เหมือนแม่เดียวกันใจ
ใหม่ ขามฉันทน์มองตาคุณอบอุ่นดวงใจ เห็นสายเลือดไทยในสายตาบอกลายสัมพันธ์

(สร้อย)รักกันไว้เถิดเราเกิดร่วมแดนไทย จะเกิดภาคไหนไหนก็ไทยด้วยกัน เชื่อ
สายประเพณีไม่มีขีดคั่น เกิดได้ตรงไหนทุกคนคือไทย

ทะเลแสนงามในน้ำมีปลา พืชพันธุ์คั่นคายดาไร่นารวงทองไสว สิ้นทรัพย์มีเกลื่อน
นกลั่นบรรพชนให้ไว้ เราลูกหลานไทยจงร่วมใจรักษาให้มั่น...ใครคิดบังอาจหมิ่นถิ่นทอง
องค์ให้ เราพร้อมพลีใจป้องกันไทยและองค์ราชัน” (สร้อย)

(เพลงรักกันไว้เถิด)

การซ้ำประโยคและข้อความ จากบทเพลงนี้ เป็นการซ้ำข้อความในระดับประโยค ซึ่ง
อาจจะมีละประธาน หรือกรรมก็ได้ ดังตัวอย่าง รักกันไว้เถิดเราเกิดร่วมแดนไทย จะเกิดภาคไหน
ไหนก็ไทยด้วยกัน เชื่อสายประเพณีไม่มีขีดคั่น เกิดได้ตรงไหนทุกคนคือไทย

ตัวอย่างที่ 7

“เกิดเป็นไทย ต้องสามัคคี ดั่งน้องพี่ ที่ร่วมสายเลือดเดียวกัน ถิ่นไทยเรา..เอ้อ..
เออ..เออ สุขสราญ สายเลือดผูกพัน ต้องรักกัน เพราะเราพี่น้องไทย

(สร้อย) ไทยรักไทย รัก รักไทย เพื่อชาติไทย

หากคนไทย ไม่สามัคคี ดั่งน้องพี่แล้วเราจะสุขอยู่อย่างไร หากศึกมี...เอ้อ...เออ..
เออ คิดเมืองไทย ไทยไม่ช่วยไทย ก็แล้วใครจะมาช่วย

(สร้อย) ไทยรักไทย รัก รักไทย เพื่อชาติไทย

โปรดปรองคอง เกิดผองไท มาร่วมใจเป็นน้ำหนึ่งอันเดียวกัน มองทางไหน...เอ้อ
...เออ...เออ ไทยเหมือนกัน สายเลือดผูกพัน ต้องรักกัน เพราะเราพี่น้องไทย

(สร้อย) ไทยรักไทย รัก รักไทย เพื่อชาติไทย

กอดคอกัน สมานไมตรี เกิดน้องพี่ ทั้งกลางเหนือใต้และอีสาน อยู่ทางไหน...เอ้อ
...เออ...เออ ไทยเหมือนกัน สายเลือดผูกพัน ต้องรักกันเพราะเราพี่น้องไทย

(สร้อย) ไทยรักไทย รัก รักไทย เพื่อชาติไทย

(เพลงไทยรักไทย)

การซ้ำประโยคและข้อความ จากบทเพลงนี้ เป็นการซ้ำข้อความในระดับประโยค ซึ่ง
อาจจะมีละประธาน หรือกรรมก็ได้ ดังตัวอย่าง ไทยเหมือนกัน สายเลือดผูกพัน ต้องรักกัน
เพราะเราพี่น้องไทย , ไทยรักไทย รัก รักไทย เพื่อชาติไทย

ตัวอย่างที่ 8

“เรานักรบไทยใจเด็ด	ดั่งเพชรเหล็กกล้า
หิยมหาญการศึกษาทุกเวลา	ไม่หวั่นผู้ใด
<u>ตายไหนตายกัน เราสู้</u>	<u>ให้รู้ชั่วดีชีวิตยอมพลี</u>
<u>เพื่อชาติเพื่อเอกราชของไทย</u>	
มา...เถิดมา...พวกเรา	มาร่วมสามัคคี
มา...เถิดมา...น้องพี่	ร่วมจิตรวมใจ
มา...เถิดมา...พวกเรา	มาสมัครสมาน
<u>มา...เถิดมา...ร่วมประสาน</u>	<u>เรานักรบไทย</u>
...	
<u>ตายไหนตายกัน เราสู้</u>	<u>ให้รู้ชั่วดี</u>
<u>ชีวิตยอมพลีเพื่อชาติ</u>	<u>เพื่อเอกราชของไทย</u>
มา...เถิดมา...พวกเรา	มาร่วมสามัคคี
มา...เถิดมา...น้องพี่	ร่วมจิตรวมใจ
มา...เถิดมา...พวกเรา	มาสมัครสมาน
<u>มา...เถิดมา...ร่วมประสาน</u>	<u>เรานักรบไทย ...”</u>

(เพลงนักรบไทย)

การซ้ำประโยคและข้อความ จากบทเพลงนี้ เป็นการซ้ำข้อความในระดับประโยค ซึ่งอาจจะมีละประธาน หรือกรรมก็ได้ ดังตัวอย่าง ตายไหนดตายกัน เราสู้ให้รู้ชั่วดีชีวิตยอมพลี เพื่อชาติเพื่อเอกราชของไทย มา...เถิดมา...พวกเรา มาร่วมสามัคคี มา...เถิดมา...น้องพี่ ร่วมจิตรรวมใจ มา...เถิดมา...พวกเรา มาสมัครสมาน มา...เถิดมา...ร่วมประสาน เรานักรบไทย

จากตัวอย่างเพลงข้างต้น แสดงให้เห็นว่า การใช้คำซ้ำที่ปรากฏในเพลงปลุกใจ จะมีทั้งการซ้ำคำ การซ้ำวลี และการซ้ำข้อความ ซึ่งจะมีทั้งการซ้ำโดยทันทีและการซ้ำโดยมีคำอื่นมาคั่น เพื่อย้ำความให้มีความหมายหนักแน่นขึ้น

4. การใช้คำซ้อน คือ การนำคำสองคำ ที่อาจใช้ในภาษาถิ่นคนละถิ่น หรือใช้ต่างเวลากัน ที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน หรือมีความหมายตรงข้ามกันมาซ้อนกัน เพื่อให้กลายเป็นคำอีกคำหนึ่งที่มีความหมายกว้างขึ้น เช่น พร้อมเพรียง รุกราน เขี้ยวหมาย เป็นต้น

การศึกษาลักษณะการใช้คำซ้อนในเพลงปลุกใจ จะนิยมใช้คำซ้อน ที่เป็นส่วนขยายหรือเน้นข้อความที่เป็นคำแสดงอาการ หรือสภาพ เช่น เจ็บปวด โกรธ เคียดแค้น เสียหาย อาลัย อาวรณ์ สงสาร เห็นใจ ให้อภัย ชื่นชม ยกย่อง สรรเสริญ ดังเพลงต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

“เพื่อนไทย อย่าเชื่อคำใครเขามา <u>หลอกลวง</u>	กลับคำสัญญาไม่มีแก่นสาร
พริ้งเพื่อรำพันว่าแสนจะห้วง	นั่นคือบ่วงมารให้ท่านระกำ
เพื่อนไทย อย่าช่วยมารร้ายให้มันอึดหนา	อาวุธ <u>เสื่อผ้า</u> หยุดยาค้าวสาร
อีกทั้งอาหารควร <u>พึงจดจำ</u>	นี่แหละจะทำให้มัน <u>แหลกลาญ</u> ”

(เพลงเพื่อนไทย)

คำซ้อนจากบทเพลงนี้ ได้แก่ หลอกลวง เสื่อผ้า หยุดยาค้าวสาร จดจำ แหลกลาญ

ตัวอย่างที่ 2

“เราเผ่าไทย ต่างคนจากแดนไกล ต่างมารวมใจ สามัคคี
 ทุกหมู่เหล่าพวกเราพร้อมพรุ่ง งานถิ่นเรา ถิ่นไทยในแดนทอง
 แหล่งดีคนปองไทยเข้าครองต้องรวมกัน ผูกพันรักเผ่าโบราณนานนา
 ชาติไทยแกร่งเกรียงไกรกล้าฝ่าฟันมา ทุกเวลาไม่หวั่นพรุ่งพรุ่งอันตราย”

(เพลงดินเกิดชาวไทย)

คำชื่อนจากบทเพลงนี้ ได้แก่ พร้อมพรุ่ง ผูกพัน เกรียงไกร ฝ่าฟัน พรุ่งพรุ่ง

ตัวอย่างที่ 3

“แผ่นดินถิ่นนี้ ต้องเป็นของกู แม้ใครรุกรานลบหลู่ กูขอสู้ตาย
 แผ่นดินถิ่นไทย อย่าให้ใครกล้ากราบ ไว้ลายเลือดบางระจัน”

(เพลงเลือดบางระจัน)

คำชื่อนจากบทเพลงนี้ ได้แก่ รุกราน ลบหลู่ กล้า กราบ

ตัวอย่างที่ 4

“ภูเขาสูง แผ่นดินกว้าง ทางรก เรายกทัพฝ่ากล้าหาญ
 ไครขวางฟันฟาดแหลกลาญ ล้างผลาญปีป่นวอดววย”

(เพลงทหารพระนเรศวร)

คำชื่อนจากบทเพลงนี้ ได้แก่ กล้าหาญ แหลก ลาญ ล้าง ผลาญ ปี ป่น วอด ววย

ตัวอย่างที่ 5

“ดวงดาวสกา^วหม่น อัสน์ชล^ลหิ่ง^หไหล
 อาร่าง^นกรบไทย ใน^พนา^สน^อา^คู^ร
เจ็บซ้ำ^ระ^กำ^จิต มิ^{เค}ย^คิด^จะ^ลิ้น^สู^ญ
 ประ^วติ^ศาส^ตร์^จะ^เพื^มพูน วิ^รก^รร^มอัน^อำ^{ไพ}

เพื่อนแก้วผู้แกล้วกล้า
ต้องเหน็ดหนาวร้าวฤทัย

ทอดกายา ณ แดนไกล
อย่างโดดเดี่ยวและเดียวดาย”

(เพลงแต่...ทหารหาญในสมรภูมิ)

คำซ้อนจากบทเพลงนี้ ได้แก่ ดวงดาว หลังไหล เจ็บซ้ำ ลั่นสูญ เพิ่มพูน แกล้วกล้า
เหน็ดหนาว โดดเดี่ยว เดียวดาย

ตัวอย่างที่ 6

“ใครมาเป็นเจ้าเข้าครอง
เคี้ยวเข็ญเย็นคำกราไป
เขาจะเห็นแก่หน้าคำชื่อ
ไหนจะต้องเหน้อยยากลำบาก

คงจะต้องบังคับขับไล่
ตามวิสัยเชิงเช่นผู้เป็นนาย
จะนับถือพงศ์พันธุ์นั้นอย่าหมาย
ไหนจะอายุทั่วทั้งโลกา”

(เพลงคำปฏิญาณ)

คำซ้อนจากบทเพลงนี้ ได้แก่ เคี้ยวเข็ญ เย็นคำ พงศ์พันธุ์ เหน้อยยาก

ตัวอย่างที่ 7

“เหลียวมองดูแผนที่หมองใจเศร้าฤดี เมื่อมีความหลังร้าวใจ
ขวานทองเคยผูกผ่องเกรียงไกร อาณาจักรแดนไทยนั้นเคยยิ่งใหญ่เรื่องรอง
เสียดินแดนไปครั้งที่หนึ่ง คิดแล้วยิ่งสุดซึ่งคะนิงด้วยน้ำตานอง
เวียงจันทน์จำปาศักดิ์หม่นหมอง ร.ศ.ร้อยสิบสอง ไทยก็ต้องจากกัน”

(เพลงขวานทอง)

คำซ้อนจากบทเพลงนี้ ได้แก่ ผูกผ่อง เกรียงไกร เรื่องรอง หม่นหมอง

ตัวอย่างที่ 8

“เข้ามาก่อนกวนและก็รู้กลไ้

พวกเราชาวไทยเดือครร้อนยิ่งนัก”

(เพลงเกลียดนักคอมมิวนิสต์)

คำซ้อนจากบทเพลงนี้ ได้แก่ รุกไล่ เตือดร้อน

5. การใช้คำหลากหลาย คือ การใช้คำหลาย ๆ คำที่มีความหมายอย่างเดียวกัน เพื่อจะได้ไม่ต้องกล่าวคำเดิมให้ซ้ำซาก หรือเพื่อความสละสลวยในการเรียบเรียงถ้อยคำ การใช้คำหลากหลายจึงเป็นการแสดงความสามารถและความรอบรู้ ในการใช้คำที่พลิกแพลงออกไป ตามความประสงค์ของผู้แต่ง (วัชรภรณ์, 2535: 117) ซึ่งในเพลงปลุกใจ จะมีการใช้คำหลากหลายในเพลง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

“หากสยามยังอยู่ยัง	ยืนยง
เราก็เหมือนอยู่คง	ชีพด้วย
หากสยามพินาศลง	ไทยอยู่ ได้ฤา
เราก็เหมือนมอดม้วย	หมดสิ้นสกุลไทย”

(เพลงสยามานุสติ)

คำหลากหลายจากบทเพลงที่ยกมานี้ คือ คำว่า สยาม, ไทย หมายถึง ประเทศไทย

ตัวอย่างที่ 2

“...บรรพชนผจญสู้รบกล้า	ร่วมปกป้องพาราออบเขตชั้นซ์
เราคนไทยใจเด็ดแต่ปางบรรพ์	เข้าโรมรันฟันฝ่าทั่วชาติตรี
ผองเผ่าไทยทะนงในเกียรติศักดิ์	ต่างตระหนักแน่วแน่ต่อหน้าที่
ธำรงชาติศาสน์กษัตริย์บนปฐพี	จะชิงชัยไพร่ทุกทิศทาง
แม้ชีพวายไ้ลัยบันลือเลื่อง	นามกระเดื่องพสุธาถ้าสิ้นร่าง
จักยืนหยัดจจัดผู้จัดขวาง	มลาย้างอรินทร์ทั้งดินแดน
แม่ธรณีพิลาปร่ำให้กำสรด	สุครันทวิปโยค โศกเศร้าแสน

เลือดลูกไทยไหลรินสิ้นทุกแคว้น	เพื่อทดแทนแดนเกิดกำเนิดมา
บนผืนดินคร่ำแดงด้วยแสงเลือด	ยุทธภูมิแห่งเหือดทุกแหล่งหล้า
เหล่าชายชาญของชาติต่างศาสนา	โหม <u>ปัจฉา</u> พินาศจนขาดใจ
...	
ไทยเป็นชาติฉกาจแกร่งกำแหงศึก	ไม่เคยหนีหวน <u>อริ</u> ที่ผยอง
มีเมตตาการุณคุณธรรมครอง	เราทั้งผองซื่อก้องเกริกกำจาย
เราภ้ยให้ <u>ศัตรู</u> ผู้หลงผิด	ทั้ง <u>อมิตร</u> โอบเอื้อเมื่อแพ้พ่าย
สมัครสมานสามัคคีพิไลใจกาย	พร้อมสู้ตายเพื่อชื่อเสียงอันเกรียงไกร...”

(เพลงวีรกรรมรำลึก)

คำหลากจากบทเพลงที่ยกมานี้ คือ คำว่า ริปู, ไพรี, อรินทร์, ปัจฉา, อริ, ศัตรู, อมิตร หมายถึง ข้าศึก, ศัตรู ในที่นี้หมายถึง ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ที่มีการกระทำอันขัดต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ตัวอย่างที่ 3

“เกลียดยิ่งนัก <u>ไอ้พวกคอมมิวนิสต์</u>	<u>ไอ้พวกงูพิษ</u> <u>ไอ้พวกโจรใจยักษ์</u>
เข้ามาก่อกวนและก็รุกไล่	พวกเราชาวไทยเดือดร้อนยิ่งนัก”

(เพลงเกลียดนักคอมมิวนิสต์)

คำหลากจากบทเพลงที่ยกมานี้ คือ คำว่า ไอ้พวกคอมมิวนิสต์ ไอ้พวกงูพิษ ไอ้พวกโจรใจยักษ์ มีความหมายเช่นเดียวกันคือหมายถึง ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์

ตัวอย่างที่ 4

“แม้หวังตั้งสงบจงเตรียมรบให้พร้อมสรรพ ศัตรูกล้ามาประจัญจะอาจสู้ริปูสลาย
พวกเราชาวไทยล้วนใจเด็ด กล้าเหมือนเพชรไม่ยอมใครง่าย ๆ ถึงจะมีไพรีมากมาย
ก็ต่อสู้จนตายไม่อินัง”

(เพลงปลุกไทย)

คำหลากจากบทเพลงที่ยกมานี้ คือ คำว่า **ศัตรู, ไพรี** หมายถึง ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์

ตัวอย่างที่ 5

“ขอเดชะ <u>องค์พระประมุขภูมิพลฯ</u>	มีงขวัญปวงชนประชาชาติไทย
<u>มหาราชขัตติยะภูวไนย</u>	<u>คุณรมโพธิ์ร่มไทร</u> ของปวงประชา
ขอเดชะ <u>องค์สมเด็จพระราชินี</u>	<u>คุณุญบารมีจักรีเกริกฟ้า</u>
<u>องค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาราช</u>	<u>ข้าพระพุทธเจ้าขอสดุดี</u>

อ้า <u>องค์พระสยามบรมราชันขวัญหล้า</u>	เปล่งบุญญาสมสง่าบารมี
ผองข้าพระพุทธเจ้าน้อมเกล้า ขออัญชลี	สดุดีมหาราช สดุดีมหาราชนิ”

(เพลงสดุดีมหาราช)

คำหลากจากบทเพลงที่ยกมานี้ คือ คำว่า **องค์พระประมุขภูมิพลฯ, มหาราชขัตติยะภูวไนย, รมโพธิ์ร่มไทร, จักรีเกริกฟ้า, องค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, มหาราช, องค์พระสยามบรมราชันขวัญหล้า** หมายถึง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ภูมิพลอดุลยเดช

ตัวอย่างที่ 6

“ขามมีทุกขมาผจญจะทนสู้	ถึงมีผู้กล่าวหยาบประณามสิ้น
ถูกทอดทิ้งเดียวดายหมายชีวิน	เจียนพึงภินท์ยอมผู้ <u>ผู้รุกราน</u>
แม้จะมีภัยอันตรายมากรายกล้า	<u>ศัตรู</u> ล้ำโหมหนักเขาหักหาญ
จะฝ่าฟันเสี่ยงชีวิตพิชิต <u>พาล</u>	ให้ชาติผ่านผองทุกขยุคเข็ญคลาย”

(เพลงเนื่องจากการผืนอันสูงสุด)

คำหลากจากบทเพลงที่ยกมานี้ คือ คำว่า **ผู้รุกราน, ศัตรู, พาล** หมายถึง ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์

ตัวอย่างที่ 7

“ขอฝันใฝ่ในฝันอันเหลือเชื่อ
ขอทนทุกข์รุกรโรมโหมกกายใจ

ขอสู้ศึกทุกเมื่อไม่หวั่นไหว
ขอฝ่าฟันพองภัยด้วยใจทะนงฯ”

(เพลงความฝันอันสูงสุด)

คำหลอกจากบทเพลงที่ยกมานี้ คือ คำว่า ศึก, ภัย หมายถึง การสู้รบกับผู้ก่อการร้าย
คอมมิวนิสต์

ตัวอย่างที่ 8

“บรรพบุรุษของไทยแต่โบราณ
เสียเลือดเสียเนื้อมิใช่เบา
ลูกหลานเหลนโหลนภายหน้า
อนาคตจะต้องมีประเทศไทย

ปกบ้านป้องเมืองคุ้มเหี้ย
หน้าที่เรารักษาสืบไป
จะได้มีพสุธาอาศัย
มิยอมให้ผู้ใดมาทำลาย”

(เพลงเราสู้)

คำหลอกจากบทเพลงที่ยกมานี้ คือ คำว่า บ้าน, เมือง, เหี้ย, พสุธา, มีความหมายเดียวกัน
หมายถึง ประเทศไทย

6. การใช้คำศัพท์ที่มีความหมายลึกซึ้ง คือ คำที่มีความหมายตรงตามพจนานุกรม และคำที่มีความหมายโดยนัย ในการศึกษาคำที่มีความหมายลึกซึ้งในเพลงปลุกใจ ผู้วิจัยจะศึกษาตามเกณฑ์การใช้คำของ สิริวรรณ (2543:47) ได้แก่ คำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. คำที่มีความหมายโดยตรง คือ คำที่มีความหมายตามคำศัพท์ ดังเนื้อหาในบทเพลงต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

จ.ม. เนื้อทอง เขียนใส่ซองสดสีฟ้า

(เพลงจดหมายจากแนวหน้า)

ตัวอย่างที่ 2

เหลียวมองรอบตัวแสนซ้ำหมองมัวเสียนี้กระไร ทั้งแขนและขาที่เสียไป

ไม่เคยน้อยใจเลยหนา

(เพลงรางวัลครั้งสุดท้าย)

ตัวอย่างที่ 3

เพื่อนไทย อย่าช่วยมารร้ายให้มันอึดหนา

อีกทั้งอาหารควรพึงจดจำ

อาวุธเสื้อผ้าหูกยาข้าวสาร

นี่แหละจะทำให้มันแหลกลาน

(เพลงเพื่อนไทย)

ตัวอย่างที่ 4

คอมมิวนิสต์คิดว่าไม่มี

โดนที่โค่นขาน้ำตานองต

ฉันต้องถูกยิงล้มถึงลงทันที

ไอ้อกรรมภาน้ำตาไหลนอง (พูด)

(เพลงคอมมิวนิสต์มีจริง)

ตัวอย่างที่ 5

ถึงเมียสาวลูกอ่อนนอนอนผ้าอ้อม ชายก็ยอมทิ้งได้ไม่เหลียวหลัง

(เพลงปลุกไทย)

ตัวอย่างที่ 6

ในเมื่อทวนน้ำอย่ากลัวกระแสน้ำไหล

ช่วยกันพายช่วยกันจ้ำ

(เพลงแดนอีสาน)

ตัวอย่างที่ 7

ชีวิตร่างกายเราไม่เสียดาย ตายแล้วก็เผา ทุกสิ่งขอมพลาด

(เพลงรักชาติ)

ตัวอย่างที่ 8

จับอาวุธขึ้นสู้ทรชน

ฝ่าพญประจันราวี

(เพลงไทยอาสา)

2. ความหมายโดยนัย หรือความหมายแฝง หมายถึง คำที่มีความหมายซึ่งสามารถนำความคิดให้เกี่ยวข้องกับสิ่งอื่น ดังบทเพลงต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

จะขอมตายหมายให้เกียรติดำรง

จะปิดทองหลังองค์พระปฏิมาฯ

(เพลงความฝันอันสูงสุด)

ความหมายโดยนัย หรือความหมายแฝงจากบทเพลงนี้ หมายถึง การทำความดีอยู่เบื้องหลังโดยไม่ต้องประกาศให้คนอื่นรู้

ตัวอย่างที่ 2

“จะเป็นศึกเหนือหรือว่าเสียได้

จีนชื่อว่าไทยไม่เคยแพ้ใคร

พวกเราจะขอมพลี

เพื่อปรับไพร่”

(เพลงวีรกรรมเลือดนักรสู้)

ความหมายโดยนัย หรือความหมายแฝงจากบทเพลงนี้ หมายถึง การสู้รบ การทำสงคราม กับข้าศึกรอบด้าน

ตัวอย่างที่ 3

แดงเอ๋ยแดง แอบแฝงมาบ่อนทำลาย ก่อความร้ายขึ้นในเมืองไทยเจ็บใจเสียจ้ง

(เพลงแดงสร้างภัย)

ความหมายโดยนัย หรือความหมายแฝงจากบทเพลงนี้ หมายถึง ภัยจากผู้ก่อการร้าย คอมมิวนิสต์ ผู้แต่งใช้คำว่า แดง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนอันตราย

ตัวอย่างที่ 4

เกลียดยิ่งนัก ไอ้พวกคอมมิวนิสต์ ไอ้พวกงูพิษ ไอ้พวกโจรใจยักษ์

(เพลงเกลียดนักคอมมิวนิสต์)

ความหมายโดยนัย หรือความหมายแฝงจากบทเพลงนี้ หมายถึง ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์

ตัวอย่างที่ 5

พ่อเป็นพระในบ้าน สำคัญกว่าของทั้งปวง ขาดพ่อเหมือนแพขาดหาง

(เพลงน้องยังคอย)

ความหมายโดยนัย หรือความหมายแฝงจากบทเพลงนี้ หมายถึง พ่อมีความสำคัญ เทียบเท่ากับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ คือ พระพุทธรูป ควรกราบไหว้เคารพบูชา

ตัวอย่างที่ 6

“เหมือนควายป่าหลงคารมคมลวงปวงปัจจา กลับเห็นว่าสิ่งร้ายกลายเป็นดี”

(เพลงเสียงจากพ่อ)

ความหมายโดยนัย หรือความหมายแฝงจากบทเพลงนี้ หมายถึง คนที่โง่เขลา โดยเปรียบกับควาย ซึ่งเป็นสัตว์ที่โง่ หลงเชื่อศัตรู ซึ่งหมายถึง ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ที่มาหลอกลวง โดยไม่ไตร่ตรองให้รอบคอบ

ตัวอย่างที่ 7

สายเลือดเดียวกัน เพื่อนไทยทุกทุกท่าน ต้องฆ่าฟันกันเอง น้องพี่ฆ่ากันเลือดนอง

(เพลงสายเลือดเดียวกัน)

ความหมายโดยนัย หรือความหมายแฝงจากบทเพลงนี้ หมายถึง ความเป็นพี่น้องกัน เพราะมีเชื้อชาติไทยด้วยกัน

ตัวอย่างที่ 8

อยู่ป่าคงเหมือนเอากรงขังไว้

จีนอยู่ต่อไปต้องมรณา

(เพลงกลับคืนถิ่นไทย)

ความหมายโดยนัย หรือความหมายแฝงจากบทเพลงนี้ หมายถึง การถูกทำให้ขาดอิสรภาพ ถึงแม้จะอยู่ในป่าที่มีพื้นที่กว้างขวาง แต่การขาดอิสรภาพ ก็เหมือนถูกขังอยู่ในกรง

จากการศึกษาเชิงวิเคราะห์คำศัพท์ที่มีความหมายลึกซึ้ง ในบทเพลงปลุกใจ คือ คำที่มีความหมายตรงตามพจนานุกรม และคำที่มีความหมายโดยนัย พบว่าในเพลงปลุกใจส่วนใหญ่จะพบคำที่มีความหมายโดยนัย มากกว่าคำที่มีความหมายตรงตามพจนานุกรม

4. ผลการวิเคราะห์ลักษณะการใช้โวหารภาพพจน์

โวหารภาพพจน์ หมายถึง ศิลปะของการใช้ถ้อยคำกล่าวถึงสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อไปถึงผู้รับ โดยมีได้บอกอย่างตรงไปตรงมา แต่เป็นการใช้ถ้อยคำอย่างมีชั้นเชิง เพื่อให้เนื้อความชัดเจนแจ่มแจ้ง มักใช้กับการถ่ายทอดอารมณ์ และความรู้สึกที่เป็นนามธรรม การศึกษาเชิงวิเคราะห์ลักษณะการใช้โวหารภาพพจน์ในเพลงปลุกใจ ผู้วิจัยเลือกศึกษาการใช้ภาพพจน์ ตามหลักเกณฑ์ของ วิภา (2538: 39 – 54) จำนวน 13 ข้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. อุปมาอุปไมย (Simile) คือการนำเอาสิ่งสองสิ่งเปรียบเทียบกัน โดยมีคำว่า เหมือน เช่น ราวกับ ดุจ ดัง อุปมา ประดุจ ประหนึ่ง มาเป็นคำเชื่อม ดังบทเพลงต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ได้ร่มไม้ใบบังหว่างไพรสณฑ์	ที่ร่วงหล่นทับถมจมน้ำหน้า
ดุจชีพที่พลีร่างกลางพนา	ท่วมกายาเลือดกำซาบอาบผืนดิน

(เพลงเจริญ ทงนั่ม)

จากบทเพลงเจริญ ทงนั่ม ใช้อุปมา คือ ดุจ ผู้แต่งต้องการเปรียบเทียบว่าชีวิตทหารที่ล้มตายไปจำนวนมาก เหมือนกับใบไม้ร่วง

ตัวอย่างที่ 2

อันสยามเป็นบ้านเกิด	เมืองนอน
ดุจบิดามารดร	เปรียบได้

(เพลงดุจบิดา – มารดร)

จากบทเพลงดุจบิดา – มารดร ใช้อุปมา คือ ดุจ เปรียบเทียบว่า แผ่นดินไทยถือว่าเป็นบ้านเกิดเมืองนอนของทุกคนที่อาศัยอยู่ จึงควรกตัญญูรู้คุณให้เหมือนกับ พ่อ แม่ ของตนเอง

ตัวอย่างที่ 3

เปรี๊ยะ เปรี๊ยะ <u>ดัง</u> เสียงฟ้าฟาด	โครม โครม พินาศพังสลดอน
--	-------------------------

(เพลงทหารพระนเรศวร)

จากบทเพลงทหารพระนเรศวร ใซ้อุปมา คือ **ดั่ง** เปรียบเทียบว่าแผ่นดินไทยถือว่าเป็นบ้านเกิด
เมืองนอนของทุกคนที่อาศัยอยู่ จึงควรกตัญญูรู้คุณให้เหมือนกับ พ่อ แม่ ของตนเอง

ตัวอย่างที่ 4

แผ่นดินเราล้วนคนใจเด็ด

แกร่งดั่งเหล็กเพชร ชูชาติเชิด

(เพลงเกิดเป็นไทย – ตายเพื่อไทย)

ตัวอย่างที่ 5

แผ่นดินเราเผ่าไทยอาศัยอยู่

เสมือนอยู่ข้าวปลาธัญญาหาร

(เพลงวีรกรรมรำลึก)

2. อุปลักษณ์ (Metaphor) คือ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง คำที่แสดงว่า
เหมือนนั้นไม่ปรากฏอยู่ เป็นการกล่าวเปรียบเทียบโดยตรงว่า สิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง โดยมีคำว่า
“เป็น” หรือ “คือ” หรืออาจไม่มีก็ได้ เป็นตัวกลางสำหรับเปรียบเทียบ ดังบทเพลงต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ตัวยอมตายแต่ขอให้ไทยยัง

เราเลือกทหารต่อสู้นั้พาลด้วยใจทรนง

(เพลงมาร์ชทหารไทย)

จากเนื้อเพลงมาร์ชทหารไทย มีการกล่าวเปรียบเทียบผู้ที่มีหน้าที่รักษาอธิปไตยของชาติว่า
เป็นเลือกทหาร

ตัวอย่างที่ 2

เกิดมาเป็นไทย สุดแสนซึ้งใจ คำว่าไทยเหลือคณา

(เพลงภูมิใจที่เกิดเป็นไทย)

จากเนื้อเพลงภูมิใจที่เกิดเป็นไทย กล่าวเปรียบเทียบว่าทุกคนที่เกิดมาในแผ่นดินไทย มีเชื้อชาติไทย ต้องมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 3

มาได้พบ แผ่นดินทอง

ต้องประสงค์จงใจ

(เพลงแม่พระธรณีรำพัน)

จากเนื้อเพลงแม่พระธรณีรำพัน กล่าวเปรียบเทียบว่า แผ่นดินไทยที่ทุกคนอาศัยอยู่นั้น ทุกคนมีความสุขเหมือนเป็นแผ่นดินทอง ที่ได้มาด้วยความอุดมสมบูรณ์

ตัวอย่างที่ 4

แม้ร่างจะهلكลาญ

แต่ไตรรงค์คงยั่งยืน

(เพลงแต่...ทหารในสมรภูมิ)

จากเนื้อเพลงแต่...ทหารในสมรภูมิ กล่าวเปรียบเทียบว่า ทุกคนต้องรักษาอธิปไตยของชาติ ธงไตรรงค์ หมายถึง อธิปไตยของชาติ

ตัวอย่างที่ 5

พระสยาม ทรงนำโชคดี

ผืนดินถิ่นนี้ คือแผ่นดินทอง

(เพลงสุดแผ่นดิน)

จากเนื้อเพลงสุดแผ่นดิน กล่าวเปรียบเทียบว่า แผ่นดินไทยที่ทุกคนอาศัยอยู่นั้น เปรียบเสมือนแผ่นดินทอง ผู้ที่อยู่อาศัยทุกคนมีความสุข มีความอุดมสมบูรณ์

ตัวอย่างที่ 6

อยุธยาแต่ก่อนนี้ยัง

เป็นคังเมืองทองของพี่น้องเผ่าพงศัไทย

(เพลงอยุธยารำลึก)

จากเนื้อเพลงอยุธยารำลึก กล่าวเปรียบเทียบว่า กรุงศรีอยุธยา ซึ่งเป็นเมืองหลวงเก่าของไทย เปรียบเสมือนแผ่นดินทอง ผู้ที่อยู่อาศัยทุกคนมีความสุข มีความอุดมสมบูรณ์

ตัวอย่างที่ 7

เราก็มีเลือดเนื้อที่ปวดเจ็บ

แต่ต้องเก็บความรู้สึกอย่างกล้าหาญ

(เพลงเนื่องจากความฝันอันสูงสุด)

จากเนื้อเพลงเนื่องจากความฝันอันสูงสุด กล่าวเปรียบเทียบว่า ร่างกายของผู้ที่มีหน้าที่รักษาอธิปไตยของชาติก็มีความรู้สึกเจ็บปวดเหมือนกับคนไทยทุกคน ซึ่งหมายถึง ทหารตำรวจ ผู้แต่งใช้คำว่า เลือดเนื้อ แทนคำว่า ร่างกาย แต่ด้วยหน้าที่ทำให้ไม่สามารถแสดงความรู้สึกนั้นออกมาได้

3. **อติพจน์ (Hyperbole)** คือการพูดเกินความจริง เพื่อเน้นความรู้สึก มิใช่เพื่อหลอกลวง โดยมีเจตนาจะให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเกิดความรู้สึกคล้อยตาม ดังบทเพลงต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

บนผืนดินคร่ำแดงด้วยแสงเลือด

ยุทธภูมิแห่งเลือดทุกแหล่งหล้า

(เพลงวีรกรรมรำลึก)

ตัวอย่างที่ 2

ไอ้สายฝนพร่างพรำคล้ายน้ำเนตร

ของนวลน้องยามทเวศคิดถึงพี่

(เพลงชายชาญทหารไทย)

ตัวอย่างที่ 3

เลือดหลัง โลม โทมมกาย

ถึงจะตายช่างมัน

(เพลงนักรบไทย)

ตัวอย่างที่ 4

เปรี้ยว เปรี้ยว ดั่งเสียงฟ้าฟาด

โครม โครม พินาศพังสลดอน

เปรี้ยว เปรี้ยว ลูกปืนเด็นกระดอน

โครม โครม คัสกรกระเด็นไกล

(เพลงทหารพระนเรศวร)

4. บุคลาธิษฐาน (**Personification**) คือการนำสิ่งที่ไม่มีชีวิตมากล่าวถึงราวกับมีชีวิต หรือการนำสัตว์มากล่าวถึงเหมือนเป็นบุคคลที่เข้าใจกันได้ ทั้งนี้เพื่อให้งานเขียนน่าสนใจ เร้าอารมณ์ และมีชีวิตชีวา ดังบทเพลงต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

น้องเอ๋ย...แผ่นดินนี้เลี้ยงเผ่าไทยหลายชั่วโคตร

เราอยู่อย่างสันโดษรักสุขสันต์

(เพลงเจริญ ทองน้อม)

ตัวอย่างที่ 2

อกแม่ธรณี เจ็บปวดฤดีรองรับแนบอุรา

(เพลงแม่พระธรณีรำพัน)

ตัวอย่างที่ 3

แม่ธรณีพิลาปร่ำไห้กำสรด

สุดรันทศวิปโยค โศกเศร้าแสน

(เพลงวีรกรรมรำลึก)

ตัวอย่างที่ 4

เพื่อไทยชีวิตคนไทยมอบไว้ แม้ชาติต้องการเมื่อไรยอมสละให้ทั่วทุกคน

(เพลงรักชาติไทย)

ตัวอย่างที่ 5

โน่นแนวแพรวพฤษไพโร

ดอกไม้ไควหวิวววนั้นนา

ขวัญนอนฝันโลมเดือนดาว

หนุ่มสาวอูแม่เจ้าคร้าวตา

(เพลงแผ่นดินของเรา)

5. ปฏิพจน์ (Rhetorical Question) เป็นศิลปะของการใช้คำถาม ที่ไม่ต้องการคำตอบ เพราะทราบอยู่แล้วว่าคำตอบคืออะไร โดยที่ผู้เขียนได้บรรยายจนชัดเจน ผู้เขียนถามเป็นเชิงย้าให้แน่ใจยิ่งขึ้น ดังบทเพลงต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ใครมาเป็นเจ้าเข้าครอง

คงจะต้องบังคับขับไล่

(เพลงคำปฏิญาณ)

ตัวอย่างที่ 2

ไม่มีใครจะรักไทยจริง รักยิ่งกว่าไทยรักไทยหรือหนา

(เพลงไม่มีใครจะรักไทยจริง)

ตัวอย่างที่ 3

จะหลับตาลงไปได้อย่างไร เพราะไทยทั้งชาติเราถูกอำนาจจรรยากรรมล่าแดน
(เพลงเพื่อแผ่นดินไทย)

ตัวอย่างที่ 4

จ.ม.คนจนตบหน้ามลอยู่แนวหลัง ได้รับหรือยัง แม่ร้อยชั่งจำได้ไหม
(เพลงจดหมายจากแนวหน้า)

ตัวอย่างที่ 5

หากคนไทย ไม่สามัคคี ดั่งน่องผี แล้วเราจะสุขอยู่อย่างไรหากศึกมีติดเมืองไทย
ไทยไม่ช่วยไทย ก็แล้วใครจะมาช่วยเรา
(เพลงไทยรักไทย)

ตัวอย่างที่ 6

บางระจัน...บางระจัน...บางระจัน
บางระจันท่านจำกันได้ไหม ประวัติศาสตร์ของไทยจารึกไว้ให้เรารู้กัน
(เพลงบางระจัน)

ตัวอย่างที่ 7

อยู่ทำไมให้เสียเวลา กลับบ้านดีกว่าอย่าช้าไร้ไร
(เพลงกลับคืนถิ่นไทย)

ตัวอย่างที่ 8

ถึงอยู่แคว้นใด ไม่สุขสำราญ
เหมือนอยู่บ้านเรา ชื่นน้าค้ำเช้าสุขทวี

(เพลงแผ่นดินของเรา)

จากการศึกษาลักษณะการใช้โวหารภาพพจน์ในเพลงปลุกใจ พบว่าในบทเพลงปลุกใจ ส่วนใหญ่จะใช้ ภาพพจน์อุปมา อุปลักษณ์ อธิพจน์ บุคลาธิษฐาน และปฏิพจน์ ส่วนภาพพจน์อื่น ๆ เช่น สัมพจน์หรืออนุนามน์ นามน์ ปฏิวาตะ ปฏิภาคพจน์ อาวัตพากษ์ อธิพจน์ ปฏิรูปพจน์ อุทาหรณ์ จะพบน้อยมาก และไม่พบเลย